

Uvodnik

Kjer je volja je tudi pot

Minila so tri leta od prvih demokratičnih volitev in pričetka formalnega priznavanja vseh političnih različnosti ter vzpostavljanje komunikacij med njimi. Seveda pa sama možnost demokracije, brez izkustva delovanja političnih strank in priznavanja ter spoštovanja vseh različnosti, še ne zadostuje. Za učinkovito delovanje v dobro celotne skupnosti je potrebno slediti resničnim interesom slovenskega naroda, ki so spoznani po lastni vesti, ne pa le boju za oblast in cenenem nabiranju političnih točk. Mnogokrat se dogaja ravno zadnje, kar povzroča med ljudmi zbeganost, naveličanost in izgubo orientacije.

Kriza, katere priča smo danes, je prvenstveno moralna kriza, iz katere pa izhajajo tudi ostale oblike krize. Stranka sama ne izoblikuje pravih ljudi, ampak pravi ljudje dajejo ton stranki, zato je vedno pomembnejše kakšen je kdo in za kaj si prizadeva kot to, kateri stranki pripada. Skupaj moramo in moremo narediti kar največ dobrega za vse.

Prepričanje, da je dialog edina možna pot razreševanja političnih nesoglasij in da mora vsak na svojem mestu narediti tisto kar mora narediti, me je vodilo pri odločitvi za prevzem občinske vlade. Pred nami Slovenci so še leta velikih dejanj in ne leta brezplodnih diskusij.

Občina je odgovorna za ustvarjanje možnosti, ki naj bi omogočile skladen razvoj. Zelo pomembna je strategija razvoja lokalnih skupnosti, ki mora strmeti k temu, da pospešuje zmožnosti vseh udeležencev v gospodarstvu. Pred nami je izdelava strategij posameznih dejavnosti, ki naj bi se integrirale v celovito strategijo po načelu: »Potrebno je misliti globalno in delati lokalno.«

V prizadevanju za globalno

uravnotežen razvoj občinskega prostora dajemo prednost drobnemu gospodarstvu, kmetijstvu in turizmu, ob nenehni skrbi za varstvo okolja in ohranitev le-tega našim potomcem. Prepričani smo, da lahko le s podporo zasebni iniciativi pospešimo izhod iz obstoječega stanja.

Proračunska sredstva se realno manjšajo, kar po eni strani vedno bolj otežuje izpeljavo zahtevanih nalog, po drugi strani pa pospešuje čiščenje programov in selektivnost pri dajanju podpore, kar vodi k novi kvaliteti. Seveda tudi navedeno dejstvo pospešuje uvajanje tržnih načel pri gospodarjenju z občinsko lastnino in zahteva pridobivanje različnih možnih dodatnih virov sredstev, česar vsega se v danih razmerah v največji možni meri poslužujemo.

Centralizacija odločanja na nivoju države, ki v zadnjem času intenzivno poteka, ne daje dobrih možnosti za pred-

vidane nove lokalne skupnosti. Obeti o večjem neposrednem odločanju so klavni in na trhljih nogah, saj je vsako odločanje brez lastnih finančnih sredstev le navidezno in torej pomeni korak nazaj v primerjavi z obstoječim stanjem. Vsakršne odločitve v zvezi z novimi občinami torej zahtevajo veliko previdnost!

Zelim si, da bi tudi v bodoče naše skupno začeto delo znali uresničiti tako, da bi bilo celotni skupnosti v čim večje veselje in dobro. F. M. Dostojevski je nekoč zapisal: »Skrivnost življenja ni samo v tem, da živimo, temveč tudi v tem, da vemo, zakaj živimo.« Vsak trenutek se je torej potrebno vesti etično in odgovorno, ne le, kadar je to ravno prikladno ali popularno. Skupaj z vami zaupam v naš jutrišnji dan.

PREDSEDNIK IS MIHAEL NOVAK

Str. 2	Tiskovna konferenca Pošteno delo in posluš za dialog
Str. 4	Ob stoletnici Sadnikarjeve zbirke
Str. 10	V frančiškanskem samostanu Pri prof. Dolarju v knjižnici
Str.rvodajalska akcija

Dragi bralci!

Tokrat smo vam pripravili obsežnejšo praznično številko Kamniškega občana.

Zaradi dopusta v mesecu avgustu glasilo ne bo izhajalo.

Naslednja, 15. številka bo izšla 8. septembra.

Dopisnike in oglaševalce prosimo, da prispevke, oglase, zahvale ipd. oddajo v uredništvu ali pošljejo po pošti do 2. septembra. Uredništvo bo od 29. julija do 20. avgusta zaprto.

Zelimo vam lepe dopustniške dni in na svidenje 8. septembra!

UREDNIŠTVO

PROGRAM PRIREDITEV V POČASTITEV PRAZNIKA OBČINE KAMNIK

23. in 24. julij, od 7. do 22. ure:

Kočna Kamničanom na trgu pred Delikatесо v Kamniku

24. julij, ob 9. uri:

Turnir trojk v odbojki na odbojkarskem igrišču v Kamniku

30. in 31. julij, ob 18. uri:

Tradicionalno praznovanje na Trgu prijateljstva v Kamniku

OB OBČINSKEM PRAZNIKU ČESTITAMO!

PREDSEDSTVO IN IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE KAMNIK

Ob stoletnici PD Kamnik

Odkritje spominske plošče na Kendovi hiši

Na Kendovi hiši v Kamniku so kamniški planinci odkrili spominsko ploščo v ponedeljek 19. julija 1992. Ploščo so postavili v spomin na ustanovitev prve podružnice Slovenskega planinskega društva - PD Kamnik.

Ob odkritju spominske plošče so pripravili priložnostni kulturni program. Nastopili so pevci Lire, pevci, ki

vedno ob vsakem jubileju PD Kamnik vestno sodelujejo, zapeli so več planinskih pesmi. Fanfaristi mestne godbe Kamnik so naznanili začetek in zaključek slovesnosti.

Predsednik častnega odbora PD Kamnik, Boris Zakrajšek je v svečanem nagovoru predstavil težka in svetla obdobja stoletne poti, spomnil je na pomemben delež, ki so

ga planinci vgradili v nacionalno zavest in kulturo. Pomembni delovni uspehi govori o nesebičnosti planincev.

Ljubitelji planinstva, ljubitelji gora, ki so ali še zahajajo v naše gore so se množično udeležili te slavnosti. Vsi prisotni so sodoživljali vzpon, rast in življenjski utrip planinstva, ki ima v Kamniku tudi sicer močne korenine. Drevo, ki je zraslo v sto letih rodi obilne in zlahne sadove. Starosta kamniških planincev Karel Benkovič je odkril spominsko ploščo in položil lovorjev venec.

Spominsko ploščo, ki je postavljena v soglasju z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj, sta brezplačno izdelala Vida in Franci Vettorazzi iz Stranj. Kamniški planinci so se s tem dostojno oddolžili zgodovini.

Na zaključku slovesnosti ob odkritju spominske plošče, se je predsednik PD Kamnik Slavko Rajh zahvalil vsem sodelujočim, še posebej pa je veljala zahvala družini Kenda, ki je omogočila postavitev te jubilejne spominske plošče.

STANE SIMŠIČ

kočna

23. in 24. julija 1993 v počastitev občinskega praznika organiziramo prireditev KOČNA KAMNIČANOM na trgu pred DELIKATESO, kjer bodo poleg prodaje na stojnicah tudi degustacije in predstavitve izdelkov znanih proizvajalcev mesnin, sirov in pijač.

Za vse nakupe nad 5.000 SIT v tekstilnih trgovinah vam nudimo 10% popust v vrednostnih bonih KOČNE.

V petek zvečer, 23. julija, bo na trgu veselica z živo glasbo ter prijetno postrežbo jedil in vseh vrst pijač, kjer se boste lahko okrepčali, odžejali in zavrteli ob zvokih znanega ansambla.

Poslovodkinja Mija Kemperl in njena ekipa vas z veseljem pričakujejo!

Vsem občanom ob prazniku čestitamo!

Boris Zakrajšek, predsednik častnega odbora za 100 letnico PD Kamnik je bil slavnostni govornik.

DOMARK

DOMARK Domžale

Trgovina in storitve, d.o.o.
Ljubljanska 59, tel. 711-777

NOVO V SEPTEMBRU:

● IZREDNO ZANIMIVA PONUDBA V PRODAJNEM CENTRU V DOMŽALAH

»Family shop«

UGODNO - DANES

- diskontne cene v Prodajnem centru Domžale
- velika izbira v samopostrežbi v Kamniku

NOVI TRG 41A
vhod SENSRM
813 - 064
831 - 452

KUPON VELJA ZA FORMAT IN FORUM

ŠOLSKE POTREBŠČINE

KOMISIJSKA PRODAJA UČBENIKOV

FORMAT -10%

ALI NA ALI NA ALI NA

ENAKO ZA MANJ DENARJA

disé 3 LEKE

OGLASKUPON

Tiskovna konferenca o polletnem delu IS

Vodilo: pošteno delo in posluh za dialog

»Sredi maja je poteklo pol leta od izvolitve sedanjega izvršnega sveta. Izvršni svet je sledil programu, ki ga je predstavil ob izvolitvi. To se odraža tudi v sprejetem občinskem proračunu, ki smo ga sprejeli med prvimi v državi. Temeljno vodilo tega izvršnega sveta je pošteno in korektno delo in vzpostavitev dialoga z vsemi akterji v tem prostoru.

Pripravljeni smo prisluhniti slehernemu, ki ponuja določen predlog za razširitev problemov, s katerimi se srečujemo,« je na tiskovni konferenci 7. julija dejal **Miha Novak**, predsednik izvršnega sveta, ko je skupaj z nekaterimi člani IS in občinskimi svetovalci, predstavil novinarjem polletno delo IS.

Nato pa je povedal, da se je izvršni svet zavzemal za uravnotežen razvoj vseh dejavnosti v naši občini. Pri tem pa je dal največ poudarka drobnemu gospodarstvu, obrti, turizmu in kmetijstvu. Vse to pa je spremljala stalna skrb za varstvo okolja. Delež sredstev iz občinskega proračuna za obrt in drobno gospodarstvo se je povečal kar za 3,8-krat, za turizem za 60%, realno pa se je povečal tudi delež v kmetijstvu. Občina je na osnovi javnega razpisa razdelila že za okrog 800.000 DEM ugodnih posojil za razvoj teh področij.

Izvršni svet je pripravil tudi paket odlokov s področja varstva okolja, ki jih je skupščina na zadnji seji tudi sprejela.

Poleg tega pa je s pravilniki uredil tudi gospodarjenje z občinsko lastnino (npr. oddajanje lokalov in javnega prostora v najem). Posebej je poudaril dobro sodelovanje z občinsko skupščino.

Obseg dela IS kaže tudi podatek, da je imel izvršni svet v pol leta 35 sej in da je vso aktualno problematiko reševal sproti.

Sekretar sekretariata za okolje in prostor **Janez Stražar** je poudaril, da so bili letos na področju urejanja prostora in varstva okolja sprejeti nekateri pomembni odloki. Zlasti to velja za prostorsko ureditev Novega trga, Kemijske industrije Kamnik, sedaj pa teče priprava prostorskih aktov za območje Kalcita.

Kamnik in osrednja regija

Na vprašanje, kako občina Kamnik gleda na oblikovanje osrednje slovenske regije, je **Miha Novak** odgovoril, da je to vprašanje stvar političnega dogovora, vendar kamniška občina ravna tako, kot da ta regija že obstaja. V času delovanja sedanjega IS se je npr. sodelovanje z domžalsko občino zelo okrepilo. Sodelujejo pri urejanju povezave kamniškega vodovoda z omrežjem, ki ga je doslej napajal krvavški vodovod, dogovarjajo se o skupnem organiziranju javnih podjetij, sodelujejo tudi na področju varstva okolja. Odlok o vsebnosti žvepla v kurivih naj bi sprejeli tudi v domžalski občini. **F. S.**

S seje IS

O presežkih vode po preudarku

Pred krajšim počitniškim premorom je obsežen dnevni red zadnje seje izvršnega sveta, 14. julija, obsegal kar štiriindvajset točk, med njimi nekaj vsebinsko zelo pomembnih. Mednje vsekakor sodi poročilo o aktivnostih občinskega sekretariata za okolje in prostor pri reševanju problema krvavškega vodovodnega sistema.

Problem ja nastal lansko jesen, ko je prišlo do večjega onesaženja in pomanjkanja vode v vodovodnem sistemu Krvavca, ki napaja tudi del naše občine (Komendo, Moste, Križ, del Podgorja). Spomnimo se samo zahtev javne tribune o »krvavškem biseru« v Komendi. Na Krvavcu tečejo dela pri izdelavi

tretje vrtnice, čiščenju sedanjih vrtin in drugi ukrepi. Pripravljajo pa tudi ocene o možnostih za povezavo kamniškega z domžalskim vodovodnim sistemom, ki naj bi ju povezali s tranzitnim cevovodom 500 mm. Kot je pokazala razprava na seji izvršnega sveta, člani povsem ne zaupajo zagotovitvi kamniškega komunalnega podjetja, da ima kamniško zajetje na Iverju okrog 290 l/sek presežka dobre pitne vode, rezervni izvir Pod Skalco pa zmogljivost 60 l/sek. Po teh podatkih je sedanja povprečna dnevna poraba vode v Kamniku 67 l/sek.

Izvršni svet je sicer sprejel poročilo o dosedanjem reševanju tega vprašanja, vendar

je naročil sekretariatu za okolje in prostor, da skupaj s članoma IS Jankom Urbanecem in Brankom Novakom do konca septembra pripravi celovito mnenje o projektu Hidravlična analiza možnosti obratovanja vodovodnih sistemov Kamnik-Domžale-Komenda-Mengeš.

Podjetje opravlja prevoze blaga in oseb doma in v tujini

z novimi vozili VW Transporter.

Informacije:
tel. (061) 841-331
fax (061) 341-605

Obenem pa je spomnil tudi na uresničitev svojega sklepa iz lanskega avgusta, po katerem je treba opraviti celovito analizo in oceno oskrbe s pitno vodo na celotnem območju naše občine. Informacijo o tem mora sekretariat za okolje in prostor pripraviti do konca letošnjega novembra.

Člani IS so bili namreč mnenja, da je treba najprej poskrbeti za dobro preskrbo z vodo na območju občine, zlasti to velja za območje Komende, Most Križa pa tudi Stranj, Stahovice, Županjih njiv in drugih krajev, šele nato pa bi se bilo mogoče pogovarjati o prodaji presežkov vode v sisteme izven občine.

F. SVETELJ

Na rešet

Spremembe zazidalnega načrta Kalcita

V avgustu in v prvi polovici septembra bodo na sedežu krajevne skupnosti Kamniška Bistrica v osnovni šoli Stranje, in

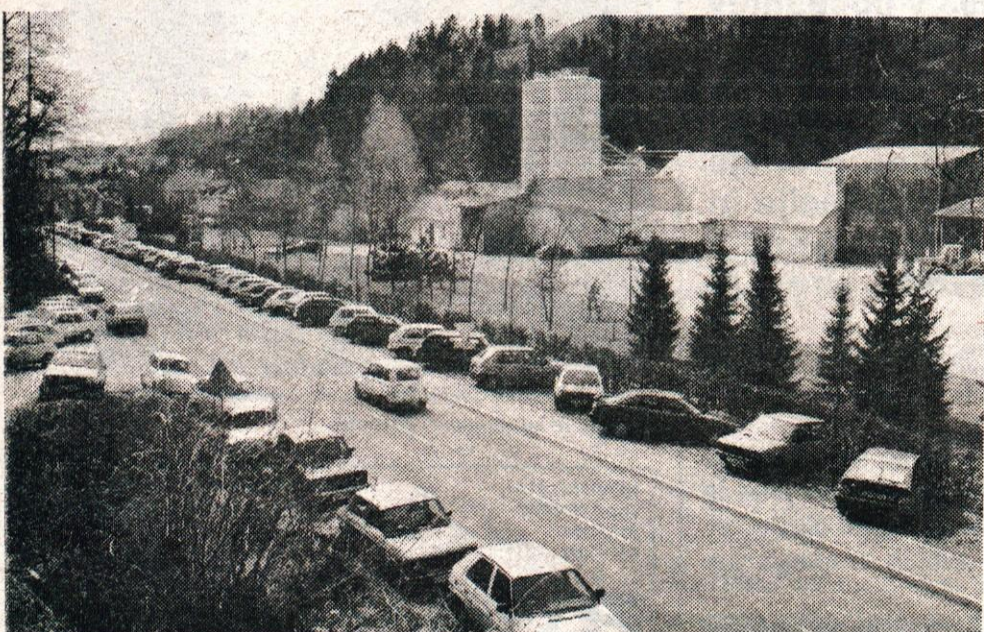
na kamniški občini razgrnjene spremembe zazidalnega načrta za območje Kalcita. Občinski izvršni svet je 14. julija sklenil,

da bo razgrnitev trajala 45 dni in da bo v tem času v osnovni šoli Stranje organizirana javna razprava o tem dokaj občutljivi

vem vprašanju za krajevne Stahovice, Županjih njiv in drugih krajev. To vprašanje je pomembno tudi za vso občino, saj gre za proizvodnjo surovin, po katerih je na trgu veliko povpraševanje, hkrati pa ta proizvodnja močno vpliva na okolje. Bistvo predlaganih sprememb urbanističnega akta je predvsem v tem, da bo možno nižji zahodni del obrata Kalcita višinsko uskladiti z višjim vzhodnim delom, seveda v skladu s tehnološkimi rešitvami proizvodnega postopka. Druga sprememba bo omogočila izgradnjo nove male hidroelektrarne na jugozahodnem delu Kalcita in tretja naj bi omogočila bolj prilagodljivo izvajanje prostorskega akta glede na kasnejšo uvedbo nove tehnologije.

Treba je še povedati, da sedanje spremembe prostorsko ne posegajo na območje kamnoloma, kar bo stvar posebne obravnave. Rudnik kalcita je namreč naročil pri Razvojnem zavodu Domžale posebno študijo o razvojnih možnostih Kalcita.

F. SVETELJ

Bomo za Kalcit kmalu našli rešitev, ki bo ustrezala upravičenim zahtevam po čistem okolju, turističnim načrtom v tem delu občine, hkrati pa ne zanikala gospodarskega pomena Kalcita; tako za sedanjo, kot za bodočo občino.

Anketa

Kako ocenjujete delo v KS Tuhinj?

Po obisku in pogovorih s predstavniki sveta KS Tuhinj smo nekaj ljudi povprašali za mnenje, kako ocenjujejo delo sveta KS Tuhinj.

Dobili smo naslednje odgovore:

Majda Hribar, Zgornji Tuhinj
»V naši krajevni skupnosti se veliko dela. Ljudje so z delom sveta KS zadovoljni. Veliko cest je bilo urejenih, na vrsto je prišla javna razsvetljava, vodovod. Se-

daj imamo lepo urejen odvoz smeti. Vemo, za kaj se porablja krajevni samoprispevek, zato ljudje pri akcijah radi sodelujejo.

Veliko ljudi si želi kabelsko televizijo. Dobro bi bilo, da bi se Svet KS angažiral tudi na tem področju. Sedaj gledamo lahko le I. program ljubljanske TV, pa še tega včasih slabo.«

Marija Jeras, 86 let, Veliki Hrib
Je še kar čila in zdrava za svoja leta in pravi:

»Dela v KS ne poznam dobro, lahko pa rečem, da je KS na našem koncu zgradila asfaltno cesto. Zelo sem je vesela. Sama še

vedno kaj ponaredim okoli hiše, rada sem na njivi, tudi zapojem rada in pa tudi molim rada. Tu živim že 61 let, odkar sem se poročila. Imam 5 otrok, vsi so ostali na kmetijah. Vdova sem že 9 let.«

Martin Tomc, Češnjice

»Delo sveta KS poznam le delno. V zadnjih letih smo dobili novo asfaltirano cesto, urejen je vodovod, tako da imamo sedaj

zdravo vodo. Pri bencinski črpalci so napravili čakalnico in prostor za mopede. Naš delegat Lukan aktivno sodeluje v KS.

Z delom smo zadovoljni. Predsednik sveta KS je sposoben člo-

vek. Zadovoljni smo z odvozom smeti, v zadnjem času pa smo dobili tudi smetnjake.

Nisem zadovoljen s telefonsko mrežo. Češnjice imajo premalo števil. KS bi se morala pri tem bolj angažirati.«

Peter Slapnik, Vel. Hrib

»Delo v KS Tuhinj teče zelo dobro in v redu. Opravljenih je bila vrsta pomembnih del. Če se krajanji samoorganiziramo pri konkretnih nalogah, nam tudi KS pomaga.

Nova asfaltna cesta nam krajano mnogo pomeni, veliko je bilo napravljenega tudi v drugih vaseh. Znano mi je, da so rešili mnoge probleme. Obnovljene so bile številne naprave. Nezadovoljni pa smo, ker je premalo telefonskih priključkov.

Menim, da bi morali drugače ravnati pri gradnji malih elektrarn. To sicer ni zadeva KS, vendar bi tudi KS morala zahtevati od pristojnih organov, da bi tem gradnjam ne nasprotovali. Tudi pri nas so zainteresi za tako gradnjo.«

Janez Bajde, Mali Hrib

»Z delom sveta KS sem sicer zadovoljen, nisem pa zadovoljen z vsemi akcijami. KS bi morala sodelovati pri sanaciji lansko leto poškodovanega mostu na Samesca. Struga je zajezena. Ob večjih

poplavlaj oziroma nalivih bi bile ogrožene tri hiše. KS je po mojem mnenju o tem premalo seznanila pristojne na občini ali PUH-u, ker do sedaj kljub večkratnim zahtevam nisem dobil nobenega obvestila.

Podrobno z delom KS nisem seznanjen. Menim, da bi se pri tem moral bolj angažirati tudi naš delegat.«

Zaključek:

Anketiranci so v bistvu zadovoljni z rezultati dela v KS. Poznajo uspehe in se zavedajo, da bodo kaj napravili le, če bodo enotni in pripravljeni delati. Opaziti je, da ljudje pametno razmišljajo in so pripravljeni povedati tudi, če s čim niso zadovoljni.

Iz odgovorov je mogoče sklepati, da je KS Tuhinj odprta za vse pobude in da vodstvo uživa zaupanje krajanov. Verjetno je to tudi zaradi strogo namenske porabe krajevnega samoprispevka.

ŠTANE SIMŠIČ

IS

Kakšne so možnosti za samostojne občine?

Študija naj pokaže, v kolikšni meri načrtovane bodoče občine Kamnik kot mestna občina, Kamniška Bistrica in Tuhinjska dolina kot gorski občini in Komenda kot navadna občina, izpolnjujejo pogoje za samostojno delovanje lokalne samouprave, so poudarili predlagatelji, člani delovne skupine za lokalno samoupravo, ki jo vodi **Bran-ko Novak**, v svojem predlogu občinskemu izvršnemu svetu na seji 7. julija. Predlagali so izdelavo strokovne študije, ki naj jo pripravi posebna strokovna komisija.

Izvršni svet je s tem predlogom soglašal.

Ker je bilo v preteklih desetletjih na območju sedanje kamniške občine s skupnimi sredstvi podjetij in občanov zgrajenih kar nekaj zdravstvenih, šolskih, kulturnih, športnih objektov, bo naloga strokovne skupine tudi oblikovati predlog, kako zagotoviti pravično uporabo teh objektov bodočim občinam, ali pa kako pošteno razdeliti skupno ustvarjeno premoženje, saj bodo nekatere občine ostale brez vsega. Seveda pa je ob tem treba reči, da je še vedno aktualno vprašanje, če bo sedanja občina sploh še ostala lastnik zdravstvenega doma in Matične knjižnice,

ker država močno teži k temu, da s posameznimi zakoni večino teh objektov prenese v svojo last. Znano je, da je srednješolski center v Kamniku, čeprav je bil zgrajen pretežno z denarjem iz samoprispevka, že v lasti republike.

Zato je bilo na seji IS posebej poudarjeno, da bi moral zakon o lokalni samoupravi nastajati hkrati z ostalo zakonodajo, še posebej pa z zakonom o državni upravi. Strokovno skupino za izdelavo študije pa bo vodil **dr. Marko Žerovnik**, v njej pa bosta še **Judita Mlinar-Kern** in **Lojze Šink**, oba dipl. ekonomista.

Na podlagi javnega razpisa je izvršni svet soglašal tudi z izbiro najugodnejših ponudnikov za vzdrževanje, projektiranje in izvedbo cestno komunalne infrastrukture v naši občini. Tako je bilo za vzdrževanje lokalnih cest, parkov, javne razsvetljave in prometne signalizacije izbrano kamniško Komunalno podjetje, ki bo izvedlo tudi nekatera druga dela, kot so avtomatizacija vodovodnega sistema v mestu, zemeljska dela na cesti Pšajnovica-Laseno in Tunjice-Vinski vrh ter pri gradnji pločnika v Mekinjah. Pri ostalih naložbah bodo sodelovali Cestno podjetje Ljubljana, Cestno podjetje

Kranj, SCT, Hidroinženiring, Podjetje za urejanje hudournikov in Hidrotehnik Ljubljana, ki bo gradil kanalizacijo v Podgorju, zadrževalni bazen na Cankarjevi cesti ter vodovode v Palovčah in v Zgornjem Tuhinju. Izvršni svet je predlagal svoji komisiji, naj zbere še ponudbe za vodenje strokovno-tehnične in finančne nadzora pri izvajanju vzdrževalnih del.

V prihodnje bodo po sklepu izvršnega sveta krajevne skupnosti na demografsko ogroženih območjih dolžne k sofinanciranju naložb, ki se financirajo iz občinskega proračuna, prispevati le 40 odstotkov, ne pa 60 odstotkov od vrednosti celotne naložbe, kot so predvidela dosedanja merila. Izvršni svet se namreč zaveda, da takšne soudeležbe večina manj razvitih krajevnih skupnosti ne bi zmogla.

Izvršni svet je obravnaval tudi informacijo predsednice časopisnega sveta Kamniški občan **Brede Podbrežnik-Vukmir** o težavah pri prevzemanju izdajateljstva **Kamniškega občana** in zadolžil oddelek za splošne zadeve, da od dosedanjega izdajatelja **Prelest d. o. o.** Ljubljana zahteva poročilo o poslovanju v zvezi z izdajanjem časopisa za obdobje do 30. 6. 1993. **F. S.**

Poslovanje s plastičnim denarjem se širi

Ljubljanska banka d.d. je podelila že 20.000. LB plačilno kartico, katere lastnica je Kamničanka **Evridika Juvan**. Kartico ji je na slovesnosti 2. julija v podružnici LB d.d. v Kamniku podelil **Ivan Rudolf**, izvršilni pomočnik Uprave Ljubljanske banke d.d. za področje poslovanja s prebivalstvom.

Plačilna kartica LB si je od uvedbe lanskega septembra do danes že močno utrla pot med varčevalci predvsem zaradi številnih ugodnosti, ki jih nudi tovrstno brezgotovinsko poslovanje. Ugodnost LB kartice je med drugim tudi ta, da lahko imetnik kartice plačuje stroške opravljenih nakupov le enkrat mesečno na poljubno izbran dan in si s tem zagotovi zamik plačila do 40 dni.

S 1. julijem postaja LB kartica tudi prva prava kreditna kartica pri nas. To pomeni, da banka po nekaj mesecih poslovanja odobri varčevalcu t.i.m. revolving kredit in s tem možnost odloga plačil za nedoločen čas. Pri revolving kreditu gre za to, da bo banka varčevalcu odobrila mejni znesek kredita, do katerega je lahko račun kartice

v negativnem stanju. Obveznost imetnika LB kartice je, da mesečno poravnava le 20% zneska vseh neplačanih obveznosti, ostalo poravnava v naslednjih mesecih. Revolving kredit se avtomatsko obnavlja torej ima imetnik LB kartice to ugodnost brez prekinitve ves čas uporabe kartice. Razen klasične oblike revolving kredita bodo imeli imetniki LB kartice tudi možnosti pridobitve posebnega revolving kredita v višini do 10.000 nemških mark za nakup avtomobila.

V LB d.d. predvidevajo, da bo LB kartico, glede na njeno hitro širjenje, do konca leta uporabljalo že 40.000 komitentov in da se bo povečalo tudi število prodajnih mest, kjer lahko račun poravnamo z LB kartico.

Spodbuden je tudi porast imetnikov pred kratkim uvedene LB poslovne kartice za poslovneže in LB družinske kartice za družinske člane imetnika kartice.

Vse to dokazuje, da je poslovanje z LB kartico preprosto, omogoča hitre nakupne odločitve in prijazno kreditiranje.

SASA MEJAC

Odmevi na pobude iz skupščinskih klopi

Ureditev povojnih grobišč

Na pobudo **Nove parlamentarne koordinacije**, da bi moral Kamnik izpolniti svoj moralni dolg do ljudi, ki so bili po koncu druge svetovne vojne pobiti v dolini Kamniške Bistrice, v Tuhinju, na Perovem in drugod in da naj

skupščinska komisija za raziskavo povojnih množičnih pobojev pripravi poročilo o svojem delu in predlaga ureditev množičnih grobišč, je odgovorila imenovana komisija.

V svojem odgovoru pravi, da je komisija že 19. aprila 1993 sprejela poročilo o svojem delu in predlog odloka o zavarovanju grobišč in ga predložila v obravnavo Izvršnemu svetu. (Ta ga je medtem že obravnaval, op. p.) Predlog za ureditev množičnih grobišč je že več kot dve leti v obravnavi pri republiški komisiji za raziskavo povojnih množičnih pobojev, ki pa do danes še ni sprejela ustrezne rešitve.

Člani komisije so oblikovali svoje mnenje za obeležja, ne pa za ureditev grobišč.

Višina živih mej ob križiščih

Ali obstaja predpis, ki določa višino živih mej ob križiščih, zlasti pri priključkih neprednostnih cest? Previsoke žive meje namreč zastirajo pregled nad cestiščem in zato ogrožajo varnost prometa, pravi v svojem vprašanju **Breda Podbrežnik-Vukmir**. Občinski inšpektorat pov-

zema določila zakona o cestah in pravilnika o obnavljanju, rednem vzdrževanju in varstvu cest, po katerih morajo biti križišča cest v isti ravnini in priključki cest pregledni in opremljeni s prometnimi znaki.

Pravilnik pa poleg tega navaja, da redno vzdrževanje cestnega sveta obsega tudi »obrezovanje in obsekavanje rastlin v takem obsegu, da se zagotovi prosti profil, potrebna preglednost in vidnost prometnih znakov«.

Živa meja na cestnem svetu ne sme biti višja od 1,20 m nad voziščem, razen če je namenjena za zaščito pred splepljenjem.

Seje izven delovnega časa

Seje predsedstva in delovnih teles skupščine naj bodo v popoldanskem in večernem času, je predlagala **Nova parlamentarna koordinacija**. Predsedstvo skupščine je to pobudo sprejelo in predlaga vsem predsednikom delovnih teles skupščine, da v dogovoru s člani sklicujejo seje izven delovnega časa. Tudi samo predsedstvo se je odločilo, da se bo v poletnem času sestajalo praviloma ob 19. uri. **F. S.**

V KS Tunjice

Razširjena cesta proti Vinskemu vrhu

Te dni se uresničuje dolgoletna želja krajanov v Tunjicah, saj se posodablja in asfaltira cesta proti cerkvi oziroma proti naselju Vinski vrh. Že nekaj let smo se pripravljali na to zahtevno delo, ki pa smo ga venomer odlagali, saj kar nismo upali zbrati dovolj sredstev. Ponovni zagon nam je vtil mlad ambiciozen župnik **Pavle Juhant**, ki je prišel v našo faro v lanskem letu. Tako se je naposled ojačala tudi KS in začela s pripravami za to delo.

V sodelovanju z mejaši smo pridobili soglasja o brezplačnem odstopu zemljišč, potrebnih za razširitev ceste. Naročili smo načrt pri Cestnem podjetju Ljubljana, kar se je izkazalo za nujno potrebo, saj cesta poteka po izredno razgibanem terenu, zato jo je bilo treba utrditi z nekaj opornimi zidovi. Prav tako je bilo treba strokovno izvesti odvodnjavanje.

Domačini smo začeli z zbiranjem denarja po družinah,

ki smo jih razvrstili v tri skupine glede na uporablanje te ceste. Ker pa ta cesta pelje tudi proti pokopališču in ker tja prej ali slej vsakogar vodi pot, naj bi zato vsi nekaj prispevali.

Sicer v naši Krajevni skupnosti za take namene plačujemo tudi redni samoprispevek v višini 1,5%. Vendar pa ob 620 prebivalcih, kolikor nas živi v vaseh Tunjice, Tunjiška Mlaka, Laniše ter del Košiš, to nikakor ni dovolj za tako drage naložbe.

Toda če obstaja začetni kapital in navdušeni domačini, se ta kapital da oplemenititi z dodatnimi prostovoljnimi prispevki ter sredstvi občinskega sekretariata za prostorsko urejanje, katerega delež znaša vrednost asfaltne prevleke. Celotno delo na tej cesti je vredno približno 8 milijonov tolarjev. Delo spodnjega ustroja ceste smo oddali Komunalnemu podjetju Kamnik, ki bo tudi v bodoče ostalo upravljalec ceste, polaganje asfalta pa Cestnemu

podjetju Kranj kot najugodnejšemu ponudniku.

S posodobitvijo te ceste bodo mnogo pridobili vaščani Vinskega vrha. Drugi, ki živijo ob cesti, pa se bodo znebili nadležnega prahu, ki se je dvigal za vsakim vozilom.

Upravljalec ceste bo rešen vsakokratnih popravil in naspavanje po nalivih, ki so kar naprej razdirali makadamsko vozišče. Ne nazadnje bo omogočena lažja obnova zunanjsčine kulturne znamenitosti, baročnega spomenika cerkve sv. Ane, ki je že močno načeta. Tudi avtobusni izletniki in romarji se bodo lahko pripeljali do cerkve, kar do sedaj ni bilo možno.

Ob zaključku del ugotovljamo kar velik finančni primanjkljaj, za kar pa upamo, da nam bo vsaj nekoliko pomagal občinski sklad stavbnih zemljišč, kamor seveda tudi mi vplačujemo svoj delež.

Ob tej priložnosti smo se dolžni zahvaliti vsem krajanom, ki so nam finančno pomagali pri izvedbi tega zah-

tevnega dela. Še posebno pa smo hvaležni posameznikom, ki niso niti stalni uporabniki te ceste, pa so vseeno segli v svoj žep. To so podjetnik **Franc Sitar** iz Košiš, **Ivica** in **Ignac Omers** iz Nadgorice, sicer pa lastnika znane cvetličarne v Domžalah, ter **Marija Primožič**, ki ima v naši KS počitniško hišico.

Vsem uporabnikom želimo, da bi cesto uporabljali. Obiskovalce ob prazniku sv. Ane, ki bo letos na nedeljo 1. avgusta, vabimo, da se v čim večjem številu zapeljejo po novi cesti!

IVAN NOGRAŠEK,
PREDSEDNIK KS

Izziv za kvalificiranje

Brezplačno do strojnega in usnjarskega tehnika

Srednja šola Domžale je uspela pridobiti redni nadaljevalni program za 5. stopnjo izobrazbe. Zanj je v Sloveniji kandidiralo 160 srednjih šol, dobilo pa ga je le blizu 20. Šolanje je namenjeno tistim, ki so uspešno zaključili triletno strojne ali usnjarske programe. Poglavitni prednosti takšnega šolanja pred »večernimi šolami« sta vsakodnevno obiskovanje pouka, ki traja dve šolski leti, in brezplačnost.

Nadaljevalni programi so v tuji praksi potrjene oblike izobrazbevanja. Še najdlje so z njihovim razvojem prišli Nemci na Bavarskem, zato njihove izkušnje prevzema vsa Evropa. Dobra plat teh programov je teoretična in strokovna nadgradnja delovnih spretnosti

in navad, ki so jih učenci pridobili v času poklicnega izobraževanja. Po uspešnem zaključku imajo učenci širše možnosti zaposlovanja in tudi samozaposlovanja; v času nadaljevalnega šolanja namreč ne pridobivajo le tistih znanj, ki jih potrebujejo, da dosežejo strokovno raven tehnika, ampak tudi OSNOVE PODJETNIŠTVA, UPORABEN TUJI JEZIK, KORESPONDENCO, v strojnem programu CNC TEHNOLOGIJO, RAČUNALNIŠKO KONSTRUIRANJE, v usnjarskem programu pa RAČUNALNIŠKO KROJNO RISANJE, ZGODOVINO MODE, OBLIKOVANJE (DIZAJNIRANJE) IN MODELIRANJE. Takšni programi so perspektivni tudi za bodočnost poklicnih šol, ker se bodo tehnič-

ne srednje šole počasi spreminile v tehnične gimnazije.

Ministrstvo za šolstvo in šport je za vpis v nadaljevalni program postavilo nekaj pogojev: predhodni uspeh mora biti vsaj dober in neposredno se lahko vpišejo le tisti, ki so poklicno izobraževanje zaključili v zadnjih dveh letih. Ostali imajo možnost opravljati diferencialni izpit.

Sicer pa na šoli, počitnicam navkljub, delo ni zamrlo. Vrstijo se sestanki o perspektivah šole, Ministrstvo za šolstvo in šport ter Obrtna zbornica sta namreč zainteresirani, da se ta srednja šola še aktivneje vključi v izobraževanje za obrt, ki naj bi bila na kamniško-domžalskem območju eno od gibal razvoja.

IGOR LIPOVŠEK

Ob stoletnici Sadnikarjeve muzejske zbirke

V teh vremensko in politično pregreten trenutkih delujejo takšne in drugačne kulturne prireditve kot duhovni oblizi na rane naše slovenske razdvojenosti ter politične sprtnosti in nestrpnosti. Tako so se na slovesnosti ob stoletnici odprtja Sadnikarjeve muzejske zbirke v hiši in vrtu njegove družinske hiše na Štuni v Kamniku zbrali ljudje, ki bi jih sicer težko videli skupaj na istem prostoru...

Slavnostni govornik na prireditvi bi sicer moral biti kamniški častni meščan, akademik, prof. dr. Emilijan Cevc, ki pa ga žal ni bilo zaradi bolezni ali odsotnosti. Tako so se pač zvrstili drugi govorniki, med njimi tudi likovni kritik Aleksander Basin, ki je odprl spremljajočo slikarsko razstavo slavljenčeve vnukinje, slikarke Nikice Sadnikar-Pleterski v spodnjih prostorih hiše. Kot se na takšnih prireditvah spodobi, so slovesnost popestrili še glasbeniki s koncertom.

Minilo je natanko sto let, odkar je kamniški zbiratelj in ljubitelj starin, živinozdravnik, Josip Nikolaj Sadnikar v Kamniku za javnost odprl svojo muzejsko zbirko. Sto let je torej že na ogled bogata zbirka antikvit, ki se je z leti dopolnjevala, in vsebuje artefakte z vseh področij človekovega ustvarjanja,

Baročna ura in moranski predmeti v Sadnikarjevi zbirki.

žitja in bitja; od povsem uporabnih predmetov do vrhunskih umetniških del; od prazgodovinskih človekovih orodij do etnografskih predmetov naše polpreteklosti, od drobnih vsakdanjih predmetov do razkošnega porcelana, bižuterije, steklarskih izdelkov, bogatega pohištva, orožja, dragocenih knjig itd., pa vse do slikarskih in kiparskih del naše preteklosti.

Zbirka je bogat pričevalec kamniške, slovenske in tudi evropske zgodovine. Josip Nikolaj Sadnikar pa ni bil samo strasten kolekcionar, temveč tudi mentor in predvsem mecen sočasnih slovenskih likov-

nih umetnikov. Tako ni naključje, da najdemo v zbirki vrhunska dela Ivane Kobilce, Ferda Vesela, Maksima Gasparija in drugih slikarjev, tudi zgodnjo plastiko velikega Ivana Meštrovića. Znan je podatek, da je ravno Sadnikar navdušil mladega Maksima Gasparija za slikarstvo in ga napotil v umetniško šolanje ter ga moralno in gmotno podpiral. Sadnikarjev dom je bil v predvojnem času tudi zbirališče slovenskih kulturnikov, še posebno slikarjev in literatov. Manj je znano, da je mladi Sadnikar gojil ambicije, da bi študiral slikarstvo. Njegovo kvalitetno lastno slikarsko zapuščino iz

dunajskih let je odkrila razstava v kamniški Veroniki leta 1989. Tihožitja in krajine nam odkrivajo Sadnikarja kot talentiranega slikarja, njegove študije tihožitij bi mirne vesti lahko podpisal poklicni slikar tistega časa. Naloga umetnostnih zgodovinarjev bo, da ta dela podrobneje raziščejo in likovno ovrednotijo. Družinsko tradicijo nadaljuje tudi njegov sin Demeter Sadnikar, tudi veterinar v pokoju, v slikanju vedut in krajin, predvsem pa v rezbarsko-podobarski dejavnosti. Njegovo rezbarstvo, rezljani okviri in okrasna figuralika je nadaljevanje bogate kamniške rezbarske tradicije. Tudi sin Niko Sadnikar, upokojeni zdravnik, je v Kamniku znan kot zavzet turistični in kulturni zanesenjak, ki je pred pozabo rešil že marsikatero védenje o zgodovini Kamnika in Kamničanov. Tudi v tretji generaciji nadaljuje umetniško tradicijo vnukinja Nikica Sadnikar-Pleterski. Njeno slikarstvo bi lahko opredelili kot nadaljevanje evropskih tokov abstraktnega slikarstva in tokov ter variant takomenovanega ameriškega informela petdesetih let. Omenimo še, da tudi veterinarske tradicije že v tretji generaciji nadaljuje vnuk, živinozdravnik Demetrijski Sadnikar.

DUŠAN LIPOVEC

Svečana seja PD Kamnik

Gregor Klančnik izroča spominsko darilo sliko Jožeta Ciuha v imenu PD Ljubljana Matica

Zvečer 19. julija 1993 je bila svečana seja Planinskega društva Kamnik. Ob 18. uri so se zbrali v prostorih Kendrove hiše – v zgornjih prostorih današnje Planine mnogi povabljeni. Te pomembne seje ob 100 letnici PD Kamnik so se udeležili v polnem številu. Med njimi je bilo opaziti predsednika Planinske zveze Slovenije Andreja Brvarja, predsednika občinske skupščine Kamnik Maksa Lavrinca, predstavnika IS skupščine občine Kamnik Marijana Steleta, predsednika MDO Ljubljana Petra Lavriča, predsednika PD Ljubljana Matica Gregorja Klančnika, predsednika Lire Marjana Novaka, predstavnike turističnega društva dr. Nika Sadnikarja, predstavnika gasilstva g. Berleca in mnoge druge.

Predsednik PD Kamnik Slavko Rajh je v svojem nagovoru tehtno analiziral pomen ustanovitve planinske podružnice in nazorno orisal prehojeno pot.

Za tako pomembno prireditve so organizatorji v PD Kamnik pripravili dokaj obsežen in zanimiv program.

Sodelovali so pevci Lire iz Kamnika ter glasbenika Božo Matičič in Rok Lap. Pevci so zapeli več planinskih Pesmi in

Predsednik Planinske zveze Slovenije Andrej Brvar čestita kamniškim planincem k 100-letnemu jubileju.

narodnih pesmi pod vodstvom pevovodje Marjana Ribiča.

Planinska zveza Slovenije je na predlog PD Kamnik ob tem 100-letnem jubileju podelila dolgoletnim in prizadevnim planinskim delavcem odličja Planinske zveze Slovenije. Pismeno pohvalo so

prejeli 4 delavci, bronasto odličje je prejelo 21 planincev, srebrno odličje 11 in zlato odličje tudi 11 planincev.

Andrej Brvar, predsednik PZS je vsem prejemnikom čestital in jim podelil odličja – priznanja.

Predsednik PD Ljubljana-Matica Gregor Klančnik je Kamničanom ob tem jubileju izročil lepo umetniško sliko priznanega slikarja Jožeta Ciuha. Čestital je k stoletnemu jubileju in k dobremu medsebojnemu sodelovanju.

Po zaključku slovesnosti so se vsi prisotni še dalj časa zadržali v prijetnem družabnem razgovoru, za razpoloženje pa je skrbel Božo in njegova nenadkriljiva harmonika.

Marsikateri udeleženec te svečane seje si bo štel v čast, da je sodeloval na tako pomembni jubilejni prireditvi.

S to svečano sejo Planinsko društvo Kamnik zaključuje prvi del praznovanja ob 100-letnici. Na vrsti je še Zbornik PD Kamnik, ki je izšel v začetku septembra, kamniške

planince čaka še Dan planincev Slovenije 12. septembra v Kamniški Bistrici in kot zaključek stoletnega jubileja še svečana akademija v mesecu novembru. Vse to bo zahtevalo še precej dela in roka je treba že sedaj zavihati.

STANE SIMŠIČ

Ob stoletnici planinstva

Kamniški planinci na Triglav

V jubilejnim letu bodo kamniški planinci organizirali vzpon na našo najvišjo goro, na Triglav. Na to zahtevno turo bodo odšli 12. avgusta in jo zaključili 14. avgusta. Priprave na to veliko akcijo so že v polnem zamahu. Zanimanje med člani Planinskega društva Kamnik je zelo veliko, zato pričakujejo mnogo prijaviteljev.

Tura na Triglav pomeni precej odgovorno pot v visokogorje. Od vsakega udeleženca pričakujejo precejšnjo mero fizične vzdržljivosti in zadostno kondicijsko pripravljenost.

Začetek poti bo v Vratih in preko Praga bodo prišli do Staničeve kočice oziroma na Kredarico. V primeru lepega vremena se bodo še istega dne, t. j. 12. avgusta, podali na sam vrh Triglava do Aljaževga stolpa (nahrbtnike bodo pustili na Kredarici) in se po krajšem času vrnili nazaj na Kredarico, kjer bodo tudi prenočili. Drugi dan, 13. 8., bodo odšli proti Planiki in Doliču ter se preko Hribaric spustili v dolino Triglavskih

Kamničanom za praznik

V času za katerega ekonomisti pravijo, da je to čas svetovne in tudi naše recesije pričakujemo uresničevanje obetov, ki so jih z nezorno inflacijsko ihto stresale pred nas strankarske grupacije in tudi posamezniki.

Tudi zelo izkušene izkušnje uči, da so obljube eno, uresničenje pa popolnoma nekaj drugega. Pač: eno je obljubiti, drugo je dati! In tako v nesmiselnem pričakovanju mimo nas polzijo tedni, meseci, pa tudi leta se že postavljajo eno k drugemu. In življenje gre seveda tudi svojo pot, kamniško kakopak tudi: v realno možno ustvarjalnost, ki jo omogočajo sredstva in ljudje, ki po svojih najboljših močeh z njimi upravljajo.

Veliko, izjemno veliko je bilo storjenega, odkar sem skoraj vsakodnevni obiskovalec Kamnika in kritični opazovalec dogodkov in ljudi, ki se pojavljajo v njih.

Stotine tem se je postavilo v enem samem letu ena ob drugo, vsaka pa z množico podatkov, papirjev z zapisanimi potrebnimi zneski in roki, do katerih bo uresničena, govori o velikem prizadevanju, da se stvari premaknejo na gospodarskem, ekološkem, socialnem, zaposlitvenem, spomeniškovarstvenem in mnogih drugih področjih.

Na desetine je področij, kamor je posebno kamniški izvršni svet zastavil svoja prizadevanja, na stotine pa je konkretnih zamisli, načrtov in predvidenih poti, ki so jih člani izvršnega sveta zapisali v sklepe. Mnogo tega pa je že sprejeto v ustreznih občinskih odlokih.

Kako bi se ne mogli pridružiti mnogim željam, da bi naposled v Kamniku premaknili stvari v malem gospodarstvu, turizmu, gostinstvu in kmetijstvu, uredili kopicu neurejenosti na Veliki planini in okoli nje denacionalizacijske postopke napravili hitrejšje in pravičnejše, zagotovili večje spoštovanje kamniške naravne in kulturne dediščine, izboljšali zrak, ki ga dihamo, se trudili za čistejšje vode, postali uspešnejši v oživljanju podeželja in demografsko ogroženih področij, uresničili prostorske zamisli, dali krila podjetniškim ciljem ob pomoči poslovno informacijskega centra, dosegli boljši socialnovarstveni položaj ogroženih in nezaposlenih ljudi ter zaživeli lepše, globoko, ustvarjalno in srečnejše.

Kraji pod planinami brez lažne patetike – nikjer ne more biti lepše – so naravni okras, kamor nas je usoda postavila! Spoštujemo to lepoto; lahko jo spoštujemo tako, da bi je vsak skušal biti s svojim življenjem in ravnanjem vreden: v ravnanjih, prizadevanjih in hotenjih!

Morda bomo ta Kamnik, želim si, da to ne bi bila utopija, znali bolj ljubiti. Tako, kot ga je znal ljubiti stari gospod Josip Nikolaj Sadnikar, katerega življenjsko delo te dni praznuje 100 veličastnih let obstoja. Morda bomo vendarle znali ceniti in varovati vse to, kar nas obkroža bolj, kot znamo ceniti na hitro in površno, predvsem v besedah... Samo taki ljudje, ki bodo imeli svoj kraj radi, bodo znali (iz ljubezni do svojega mesta) podaljševati čudovito tradicijo Kamnika iz preteklosti v čase, ki prihajajo.

Lep občinski praznik vam voščim, Kamničani!

MATJAŽ BROJAN,
dopisnik RADIA
SLOVENIJA

pergah se ture ne bo mogoče udeležiti.

Za varno hojo bodo poskrbeli v Planinskem društvu.

Planince bodo spremljali alpinisti in gorski reševalci. Med udeleženci pa bo tudi več izkušenih planincev. **Poudariti velja, da gre na Triglav vsak udeleženec le na lastno odgovornost.**

Planinsko društvo bo poskrbelo za prevoz, rezerviralo prenočišča, na Kredarici in pri Sedmerih jezerih. Za ostalo poskrbijo udeleženci sami. Hrano je možno naročiti v vsaki koči, zato nahrbtnikov ne kaže preobremenjevati.

Prijave bo PD Kamnik zbiralo do konca meseca julija. Pravico prijave imajo člani Planinskega društva, ki bodo ob vpisu vplačali tudi prispevek za prevoz in prenočevanje. S seboj morajo imeti osebne dokumente in planinsko izkaznico. Kamnik, julij 1993

STANE SIMŠIČ

Nekdanjemu predsedniku KS Kamniška Bistrica

Obljubljena porcija Janezu Č.

Če bi šlo samo za podtika Janeza Čevke, se mi ne bi zdelo vredno odgovoriti. Menim pa, da morajo krajanje vedeti, kaj je resnica, zato nekaj pojasnil.

Prav gotovo referendum ni bil slabo pripravljen, žal pa so bili zelo dobro pripravljene tudi tisti, ki so ščuvali ljudi proti samoprispevku, o čemer so jasno pričali plakati SEM PROTI in anonimni telefonski pozivi, naj ljudje ne hodijo na volitve v Bistričici in okolici. Zakaj so bili nekateri krajanje slabo obveščeni, se sprašujem tudi sam. Na zboru krajanov 16. 4. 1993, na katerem Janeza Čevke ni bilo, smo podrobno obravnavali namen in cilje samoprispevka in vse to kasneje napisali na vabila. Vsak član sveta KS Kamniška Bistrica je na-

mreč dobil vabila za svoj zaselek in je bil dolžan, da jih pravočasno razdeli. Priznam pa in se kesam, ker nisem lastnoročno dal vabila v vsako gospodinjstvo in se ljudem opravičil, ker jih nadlegujem z referendumom.

Kar pa se tiče nepravilnosti, je bila gotovo najbolj groba kršitev pravil prisotnost Janeza Čevke na volišču št. 1 takrat, ko je bilo to že zaprt in oviranje pri štetju glasov. Ker pametnejši odneha, smo skrinjico odpeljali na volišče št. 2, kjer smo lahko mirno zaključili delo.

In zdaj smo pri sloviti kangleci. Če bi se krajanka oz. gospa, ki je po telefonu zahtevala od mene vodo, predstavila, bi ji lahko takoj povedal, da je vodovod star 22 let, da so cevi že dotrajane, da je

vedno več okvar, poleg tega je vedno več porabnikov, kar tudi povzroča občasno pomanjkanje vode. K temu pa je veliko pripomogel sam Janez Čevka, ki je v času svojega predsednikovanja, kljub temu, da je vodovod primeren le za manjše število gospodinjstev, podpisal pogodbo, s katero je dovolil krajanom Brezij, Košič, Podjelše in Brega priključitev na ta vodovod. Celoten sistem je zato preobremenjen in naši krajanje v teh sušnih časih ostajajo brez vode.

Kljub raznim podtikanjem in lažem se skupaj s svetom KS Kamniška Bistrica in vodovodnim odborom trudim, da bi bilo čimprej zgrajeno novo zajetje vode in s tem omogočena boljša preskrba z vodo.

Vendar tu ne gre samo za vodovod. Pred menoj je bil predsednik KS Kamniška Bistrica Janez Čevka. Rezultati njegovega dela pa so naslednji: veliki dolgovi do Menine, Graditelja, nekaterih privatnikov ter nasploh neurejeno finančno stanje, kar je razvidno iz finančnih poročil, ki sem jih dobil na občini. Janez Č. mi jih namreč ni hotel predati, prav tako ni hotel opraviti primopredaje ob koncu svojega mandata. Moji računi so popolnoma čisti in sem jih krajanom pripravljen položiti na mizo in dati odgovore na vsako dobronamerno vprašanje. Ne verjamem pa, da je v interesu našega kraja, da mene in mojo družino neznanici nadlegujejo po telefonu. Vedno sem pripravljen na kulturni dialog, ne bom pa pristajal na psovke in žalitve.

Vsi skupaj bi morali delati v dobro svojega kraja in Janez Č. ima prav tako vse možnosti, da pri tem pomaga po svojih najboljših močeh. Pisarjenje člankov prav gotovo ne služi ničemur.

**Predsednik KS
Kamniška Bistrica
KAROL REPANŠEK**

Tudi »nezdravniki« pomagajo do zdravja

S tem prispevkom želim izreči javno zahvalo in priznanje tistim zdravstvenim delavcem, ki niso zdravniki. Redkokdaj se ozdravljeno

bolniki spomnijo izreči javno pohvalo strokovnim delavcem, v zdravstvu, kot so: laboranti, rentgenologi, fizioterapevti, maserji, mavčarji in

drugi. Naštetih zdravstvenih delavci so podaljšana roka lečebnih zdravnikov. Brez njihovega sodelovanja ne bi bilo uspešnega zdravljenja. Mnogi bolniki in tisti s poškodbami bi bili prikrajšani v času in izidu zdravljenja. Zdravljenje težkih bolezni in okvar bi se podaljševalo v mesece in leta, kot je bilo to nekoč.

Čas, ki ga živimo, ogroža ljudi doma, v tovarni in na cesti. Ni dneva brez nesreč, v katerih so bili ljudje lažje ali težje telesno poškodovani. Posledice teh popravljajo zdravniki s šivanjem ran in ravnanjem kosti. Ta prva stopnja zdravljenja še ni končana, če gre za težke poškodbe in zmanjšano gibljivost bolnika. Dolgo zdravljenje sledi v rehabilitacijskih centrih in fizioterapevtskih oddelkih zdravstvenih domov. V teh ustanovah prizadevne sestre, maserji in drugi pomagajo bolnikom, da postanejo vitalni in sposobni za delo. Tega ne more nihče razumeti, kdor ni na lastnem telesu občutil bolečin išiasa in sklepe revme. Prav gotovo ni malo ljudi, ki so bili poškodovani v prometni nesreči ali kako drugače in bi vse življenje

ostali pohabljeni, če ne bi bilo sodobne rehabilitacijske tehnike in marljivih fizioterapevtov. V svoji zavesti morajo imeti veliko potrpljenja, da lahko prenesajo tudi kakšno pikro besedo s strani bolnika. Samo z vztrajnostjo, delom in voljo dosejajo te sestre rehabilitacijske uspehe, ko delno gibljivo roko ali nogo ponovno usposobijo za delo.

V oddelku za rehabilitacijo v zdravstvenem domu Kamnik dela 5 sester v dveh izmenah. To so skromne in delavne ženske. Mesečno obdelajo od 250 do 300 bolnikov, od dojenčkov do starejših. Nekateri mučijo posledice telesnih poškodb in druge revmatična obolenja. Te sestre se iz dneva v dan trudijo vrniti zdravje in gibljivost mladim, da bi bili spet mobilni, starejšim pa vsaj olajšajo bolečine, ki jim jih prinašajo leta.

ALOJZIJ KONDA

Pločnik v Mekinjah bo!

Starši otrok, ki obiskujejo osnovno šolo v Mekinjah, so dolgo časa zahtevali izgradnjo pločnika ob Cankarjevi cesti za varno pot do šole in nazaj. Sestavili so celo petico, ki jo je podpisalo kar 153 prizadetih, in v kateri so zapisali, da ne bodo odstopili od svoje zahteve.

Krajevna skupnost Mekinje je sestavila gradbeni odbor za izgradnjo pločnika od TVD Partizan do OŠ Mekinje. Predsednik odbora je gospod Anton Homar, Cankarjeva 46, telefon 831-814. Svet krajevne skupnosti je pridobil projektno, gradbeno in lokacijsko dokumentacijo in vložil zahtevek za gradnjo. Gradbeni odbor pa je začel zbirati soglasja za gradnjo pločnika. Izvršnemu svetu občine Kamnik in skladu stavbnih

zemljišč se lahko zahvalimo, da so na prošnjo sveta KS Mekinje odobrili potrebna sredstva, tako da bo pločnik v celoti zgrajen že letos.

Krajanje Mekinje, lastniki parcel ob Cankarjevi cesti, kjer bo potekal pločnik, so pokazali precejšnjo mero razumevanja, saj se zavedajo, da je pločnik ob vse številnejših žrtvah, ki jih zahtevajo naše ceste, nujen.

Tako bo ob sredstvih, ki sta jih odobrila Izvršni svet občine Kamnik in sklad stavbnih zemljišč in ob sofinanciranju iz sredstev samoprispevka KS Mekinje odpravljen vsakodnevni strah staršev osnovnošolcev, pa tudi drugi krajanje bodo po Cankarjevi cesti hodili bolj varno. Svet KS Mekinje

Đoko Batina

Ker je očitno potrebno vsako stvar s krvavo rdečo prebarvati, da jo sploh kdo razume in dojame ter ukrepa, sem se odločil, da pojasnim, kdo je Đoko Batina iz mojega članka Requiem za tvoje mesto, saj očitni namigi, kot vse kaže, ne zadoščajo, ali pa je res popolnoma vseeno, kakšen »človek« sedi v vladi.

Ta oseba ni nihče drug kot sekretar za družbene dejavnosti občine Kamnik in ravnatelj OŠ Stranje gospod Janez ANDREJAŠIČ alias Đoko Batina, kot so ga poimenovali otroci.

Če ne verjamete, da si svoj vzdevek zasluži, ga vprašajte, koliko zaušnic je zaslužil učencem, če se po šoli sprehodi obut. Lahko ga vprašate tudi

to, kakšen je njegov osebni rekord v številu sklofutanih otrok v eni uri, saj so neredko stali po velikosti v vrsti pred njegovim kabinetom ter čakali, da dobijo svojo porcijo. Seveda samo fantje, ker je dekleta raje v rit suval, če niso mogle priplezati do vrha droga, da jih je nemalo trtica bolela, če pa je kak oče prišel v šolo po pravico, ga je pa na tramvajkomando poslal.

Če pa še vedno niste prepričani o moči njegovih rok, ga vprašajte, kako je nek njegov učencem v časih, ko še ni bil ravnatelj, oko izgubil, ko mu je košarkarsko žogo vrgel v glavo. Pa ni bila nesreča.

Veliko je treba vprašati in izprašati, vendar vprašajte raje otroke, ki imajo dober spomin, in bodo povedali, kako so pred

kapotom morali v pozoru stati v avli, ker je nekdo na sveto podobo nj. veličanstva demokratske v predvolilni kampanji brčice in kljukasti križ narisal.

Je že vedel zakaj. Otroci se vsega spomnijo in njihovi starši tudi, le reči si nihče nič ne upa, ker se boje zase ali pa za svoje otroke.

Vprašajte, vprašajte, vprašajte!!!

Počitnic bo vse prekmalu konec in nove volitve bodo tudi kmalu in kdo ve, če se človeku s takšnimi zaslugami ne uspe prebiti še v slovenski parlament. Za kamniško vlado je očitno kar primeren.

Ali bo zdaj dovolj? Ali bo zdaj kdo ukrepal, ali bo še vse kot je bilo?

IZTOK ČEBAŠEK

Avtor prispevka odgovarja za vse navedbe v prispevku, ki je po sklepu uredniškega odbora objavljen v celoti.

Izjava za javnost

Javnosti sporočam, da se popolnoma in v vseh pogledih distanciram od kakršnekoli povezanosti ali celo soodgovornosti pri produkciji turističnega propagandnega materiala o mestu Kamniku in okolici, čigar založnik je Občina Kamnik, izvajalec in oblikovalec pa Kompas Design d. d. iz Ljubljane. Gre za »turistični vodnik«, ki je estetsko, oblikovalno, predvsem pa slikovno in vsebinsko nesprejemljiv. V njem je toliko slikovnih in tekstovnih vsebinskih nesmislov, da je za javnost neuporaben in zavajajoč in kot tak sramoti mesto Kamnik in njegove prebivalce. Prospekt daje skrajno pomanjkljive in netočne informacije o kamniških naravnih in umetnostno-zgodovinskih znamenitostih; v njem pa ni niti besede o konkretni turistični ponudbi na Kamniškem. Sprašujem se, kako je takšna brošura sploh lahko prišla v javnost, da o vprašljivosti strokovnih kompetenc izvajalcev Kompas Designa sploh ne govorim. Takšen vodnik lahko spravi skupaj le popoln nepoznavalec Kamnika in okolice. Kot da ne bi imeli v Kamniku priznanih strokovnjakov in poznavalcev, pa tudi fotografov in oblikovalcev. Poleg tega je bil Kompas Design tudi izvajalec treh označevalnih turističnih tabel, ki so milo rečeno likovno-estetsko vprašljive, še posebej v starem mestnem jedru. Ta zgrešeni projekt je stal okroglih 77.000 DEM, kar je zapisano v 7. številki Kamniškega občana. Zadevo bodo plačali seveda davkoplačevalci. Še veliko večje vsote so namenjene za nekakšen vprašljiv turistični biro in druge projekte, ob tem pa nimamo v Kamniku in okolici gosta praktično nikjer prenočiti in v samem mestu skoraj ne pošteno nahraniti! Ne zanima me kaj, kdo in kakšne finančne mahinacije so v ozadju tega dogajanja; to naj ugotavljajo za to poklicani. **Preprosto me je sram, ker sem prebivalec tega mesta in ga imam rad!**

To izjavo posredujem javnosti zaradi tega, ker sem bil član komisije, ki je izbirala celotno podobo mesta Kamnika. Pri izboru elaborata Kompas Designa sem ime pomisleke, in sem predlagal, naj se natečaj ponovi, ker nobeden od štirih prispelih predlogov ni povsem ustrežal kriterijem razpisa. (Po mojem mnenju je še najbolj pripriljivo in sodobno deloval projekt ing. arh. Marjana Kocjana, ki pa v nekaterih detajlih ni bil povsem dokončno izpeljan, verjetno zaradi časovne stiske). Med osmimi člani komisije je moje mnenje podprl le direktor Arboretuma in državni svetnik g. Aleš Očep. Če je že bil sporni znak in logotip sprejet, bi morala pripravo in izdelavo nadaljnega propagandnega materiala vsaj nadzirati ustrezna komisija s strokovnjaki s področja zgodovine, umetnostne zgodovine, tudi športa, lovstva in turizma ter seveda fotografije in oblikovanja. V oceni neprimerne propagandnega materiala se z menoj strinjajo mnogi ugledni in priznani strokovnjaki z omenjenih področij.

DUŠAN LIPOVEC

akademski slikar in likovni kritik

Kdo je spolitiziral telefonijo?

V tem in večini slovenskih časopisov, pa lokalni in slovenski televiziji ter na radiu so se vrstili prispevki in polemike, v katerih so se pojavljale trditve zdaj v prid eni, drugič pa v prid drugi strani, ki sta vpleteni v izgradnjo telefonskega omrežja v Kamniku že od daljnega leta 1987.

Nekateri pišejo in govorijo neresnice (g. Milan Windeschnurer, g. Janez Turnšek), drugi pa kar na pamet in počez (ga. Tina Romšak, ing. Ivo Gašperič) predvsem v podporo strani, ki je gradila in vodila investicijo. Nekateri so ugotovitve komisije označili za pamflet (g. Bojan Polak), spet drugi pa delo komisije onemogočali (g. Maks Lavrinc). Nekateri menijo, da se je telefonska »afera« spolitizirala. Če je to res, tega prav gotovo ni kriva komisija za revizijo. Kajti, pred volitvami je zadevo vzel v svoje roke g. Maks Lavrinc.

Komisija za revizijo izgradnje telefonskega omrežja na področju Kamnika trdi, da je

dobro in korektno opravljala svoje delo vse do 18. 11. 1992, ko je g. Maks Lavrinc prepovedal sodelovanje podpredsedniku in nekaterim članom komisije na sestanku prizadetih strani s področja telefonije. Varnostniku (vratarju) je celo ukazal, da nam prepreči vstop na občino. Če ne drugače, pa s policijo.

3. 12. 1992 je organiziral sestanek na PTT in izrecno zahteval, da se sestanka podpredsednik komisije ne udeleži, sicer bo sestanek odpovedal. Ker je komisija sklenila, da se sestanka udeležijo Strmšek, Hergovt in Sitar, je kljub njegovi grožnji sodeloval tudi Sitar. Na tem sestanku je bil dogovorjen moratorij na primopredajo telefonskega omrežja med Skladom stavbnih zemljišč in PTT, dogovorjeno pa je bilo tudi, da se vsi akterji vzdržimo vsakršnih javnih polemik v zvezi s telefonijo. Vse to v prid razrešitvi problema kamniške telefonije. Tega dogovora se je držala samo komisija za re-

vizijo. Čas moratorija je potekel 1. 7. 1993. Komisija se je odločila, da počaka še mesec dni, potem pa bo zadevo predala tožilstvu. Tožilec pa bo obtožnico vložil ali pa spis zavrgel.

Glavni krivec je po mnenju komisije g. Milan Windeschnurer, ki Sklad stavbnih zemljišč vodi, kakor se mu zdi, kar je nenazadnje povedal že g. podpredsednik v torkovi »vroči liniji«, in pa tajnica Sklada stavbnih zemljišč, ki je zavestno ali pa po naročilu pol leta skrivala, da je skladu potekal mandat, odločitev pa je sprejemal in posloval normalno, čeprav pravno ni obstajal. Da tako mislimo, je moč sklepati iz dejstva, da proti tajnici sklada do danes ni bil uveden disciplinski postopek, čeprav je grobo kršila delovne obveznosti.

**Komisija za revizijo
izgradnje telefonskega
omrežja v Kamniku
FRANC SITAR**

Prospekt ali vodič?

V zadnjem času se v časopisih pojavljajo članki, ki ostro zavračajo nov kamniški prospekt, hkrati pa tudi vsa prizadevanja na turističnem področju. Članki so bili precej neobjektivni; to dokazuje tudi primer kritike oglasnih panojev turističnega in poslovnega informiranja (na avtobusni postaji, na bodočem Glavnem trgu ob telefonski govorilnici in na Bakovniku), katerih avtorstvo pisec člankov g. Lipovec preprosto poveže s Kompas Designom. To podjetje z omejenimi panoji nima nobene povezave.

Pisec člankov g. Lipovec s svojim kritiziranjem relativizira svoje sodelovanje v komisiji natečaja za izbor celostne grafične podobe občine Kamnik, ki je prvo nagrado podelila Kompas Designu. V tej komisiji je imel g. Lipovec kot član možnost, da jasno izrazi svoje nestrinjanje, tudi tako, da ne bi podpisal zapisnika ali da bi zahteval glasovanje ali pa vsaj zahteval, da svoje nestrinjanje vnese v zapisnik. Sprašujem se, ali je naključje, da v svojih pisemskih hvali natečajni projekt drugonagrajenega g. M. Kocjana, saj je nosilni element tega natečajnega projekta prav akvarel taistega g. Dušana Lipovca?

Kritike, ki jih g. Lipovec »zliča« na prospekt Kamnik – delno izvirajo tudi iz njegovega nepoznavanja osnovnih pojmov, ki se jih na področju turističnega marketinga še kako dobro ločuje. Dovolite mi, da v nadaljevanju podam strokovno razlago dveh pojmov, ki jih g. Lipovec vztrajno zamejuje. Prospekt štejemo med osnovne promocijske materiale. Njegov izključni namen je ustvariti prvi kontakt (v našem primeru) Kamnika z najširšo populacijo. Z njim povemo, kdo smo, kje smo, kakšni smo in zakaj je vreden obisk pri nas in to vsem ljudem, ne glede na njihov specifičen osebni interes obiska. V stroki tržnega komuniciranja mora prospekt sporočiti svojo identiteto udarno in nedvomno (naslovnica Mali grad in geslo V naročju planin). S svojo obliko in načinom pa mora zasledovati naslednje faze: vzbuditi splošno pozornost, izoblikovati pri bralcu interes in željo, da nas obišče.

Torej je namen prospekta, da k nam povabi najširšo javnost. Ker je namenjen najširši javnosti, pa morata biti njegova oblika in vsebina dovolj široki, da vsakega posameznika napeljeta k odločitvi za obisk. To tudi pomeni beseda »prospekt«, ki

izhaja iz latinske besede »prospectus« in pomeni »razgled, vidik, pogled« (vir: Latinsko-slovenski slovar, dr. Fran Bradac, DZS, 1955, str. 477) in prav tako glagol »prospecto« – »gledam v daljavo, zrem, opazujem« (vir: isti).

Naš prospekt dosega ta svoj namen, saj tudi vsebinsko poudarja vse posebnosti in lastnosti Kamnika v besedi, obliki in fotografiji. Popolnoma drugo vlogo in nalogo pa ima turistični vodič. Ta je namenjen ciljni skupini, ki se je odločila za obisk našega mesta oz. občine. Vodič pa mora natančno in kronološko opisati vse tiste točke in oblike aktivnosti, ki si jih turist lahko ogleda oziroma jih doživi. Turistični vodič nas torej vodi po mestu in nam podaja podatke ter posreduje informacije po posameznih interesnih področjih (zgodovinskem, geološkem, kulturnem, športnem, ipd.).

Glede na trditve g. Lipovca o »nepoznavanju kamniškega prostora s strani Kompas Designa« naj omenim, da je prejšnji prospekt prav tako oblikoval (takrat še) Kompas in sicer prav ista oblikovalka kot zdajšnjega, pa takrat g. Lipovec glede poznavanja Kamnika ni imel nobenih pripomb ali pa jih vsaj ni izrazil javno.

Namen samega besedila v prospektu je pritegniti bralca.

Nič nenavadnega ni, da Kamničani seveda drugače doživljamo Kamnik in njegovo okolico kot turisti in obiskovalci. Kamničani smo pač obremenjeni z vsakdanjimi problemi (slabe ceste, ipd.), medtem ko so turisti očarani nad čudovito lego, starim mestnim jedrom, edinstvenim Malim gradom, itd. To potrjujejo tudi številne moje osebne izkušnje, saj sem mnogokrat vodila Nekamničane po Kamniku, zadnjič tudi v aprilu 1993 predstavnike mesta Ennigerloh iz Nemčije.

Pri oblikovni zasnovi prospekta Kamnika je Kompas Design zasledoval sodobne trende. Velja omeniti, da je Kompas Design oblikoval tudi najnovejši, zadnji slovenski prospekt, ki je zasnovan na podobnem način kot kamniški (slika v sliki). Naj omenim še, da je po zaslugi Kompas Designa ravno fotografija Kamnika na prvi notranji strani.

Na omejenem prostoru kamniškega prospekta je ponazorjenih več aspektov hkrati, tako da prospekt še vedno diha, hkrati pa združuje čim več takih informacij, ki v prospekt

sodijo. Vsi elementi so medsebojno usklajeni tako likovno, barvno kot vsebinsko. Tekst, fotografija, grafični elementi na začetku vsakega poglavja se medsebojno dopolnjujejo in drug drugega nadgrajujejo. Že Rimljani so vedeli, da se o okusih ne razpravlja (De gustibus non est disputandum), zato ni prav nič čudnega, da prospekt ne more biti povšeči prav vsakemu Kamničanu.

Konkretne podatke za kamniško občino (glede možnih namestitev, prehrane, rekreacije, kulturnih, športnih in drugih prireditelj) pa bo vseboval Katalog storitev: kje, kam, kaj v Kamniku, ki bo na voljo turistom obiskovalcem že prihodnji teden.

Še konkretna razlaga enega od primerov slikovnega materiala: encijan na sliki zimske Velike planine. Zimo smo morali vključiti v gradivo, ker je tudi ta del kamniške turistične ponudbe. Encijan pa predstavlja letno sezono z vsem svojim bogastvom flore. Očitana fotografija kanuista pa predstavlja možne aktivnosti ob in na vodi, torej ob reki, ki je del našega prostora.

Nekdaj je bil Kamnik resnično v vrhu slovenskega turizma, saj se je v ponudbi kosal, s samim Bledom. O tem pričajo številne stare razglednice s podobo Kurhausa in lepimi vilami v okolici. Žal je bila ta tradicija prekinjena... Trudimo se, da bi to vsaj de-

loma obnovili. V dani situaciji skušamo zagotoviti turistični abecedo – to je prav promocijski material (prospekt, razglednice, karta mesta z okolico, katalog storitev, kulturnozgodovinski vodnik, itd.) – vanj pa je seveda treba vložiti določena sredstva. Zaenkrat razvijamo tranzitni in izletniški turizem. Na stacionarnega gosta še ne moremo računati, ker nimamo hotela in dovolj ležišč v privatnem sektorju.

V letošnjem letu smo prospekt, takoj po izidu, poslali po šolah širom po Sloveniji, s spremnim dopisom »Zakaj pa ne na končni izlet v Kamnik?«. Rezultat tega je bil velik obisk šolarjev; nekateri so se nam kasneje tudi zahvalili za prijeten dan, preživet v Kamniku.

Veseli bi bili vseh predlogov, pobud in dobrih namernih kritik k strategiji kamniškega turizma. Delo, ki je opravljeno, je lahko kritizirati, tistega, česar ni, pa se ne da. Čudi me destruktiven odnos avtorjev pisanja obtožb, saj so sami večkrat imeli možnost tvorno sodelovati pri snovanju teh projektov.

MARTA JANEŽIČ
svetovalka za turizem

P. S.: Kar se tiče govorice o podkupninah, ki se pojavljajo v zvezi z mojim imenom, pa izjavljam, da bom takoj vložila civilno tožbo proti vsakomur, ki jih bo širil.

»Spoštujte Kamnik!!!«

Če ste v zadnjem času razmišljali o tem, kako občina razpolaga z vašim davkoplačevalskim denarjem vedite, da ste med drugim plačali približno pet turističnih prospektov Kamnika, ki je izšel v gigantski nakladi 100.000 (z besedo stotisoč) izvodov, ki se bodo kdo ve koliko časa valjali po Kamniku, saj miho rečeno, prospekt ni vreden napravnika postane vode; kajti kljub svoji bahavosti ne daje niti ene same koristne informacije, ki bi služila turistu, da se v druge (oblikovne in tekstovne) traparije, ki jih je prospekt poln, sploh ne spuščam, saj jih je dobro popisal že Dušan Lipovec, čeprav se je vse premilo izražal.

Kljub temu je članek skupščino našega mesta razdelil na dva tabora, da je bil menda kar precejšen vik in krik. Ena polovica je gospoda Lipovca podpirala in citirala, druga polovica pa se je izgovarjala, češ da je to le mnenje posameznika, kar je še enkrat pokazalo, kakšna politična govda ste nekateri volili, saj so spodje od svoje volilne baze tako daleč, da bolj ne morejo biti, pa čeprav se ti karieristični politični praznoslamomlatci še vedno smehljajo in obljublajo s plakati, ki kazijo mesto in okoliške vasi. Človek bi vakemu dal en »špohl«, če bi le s tako pridno vneto pospravili za sabo plakate, ki so jih v predvolilnih norijah ponoči s klejem lepili kamor je pač naneslo.

Ob takšnem, na hitro skupaj zmetanem prospektu, se človek vpraša, kako neki naj turist ve, kje je Velika planina, Sv. Primož, Kamniška Bistrica, Komenda... ali pa če se ga ne usmili kak domorodec, ki slučajno obvlada kako besedico tujega jezika in se mu zasmili izgubljen in obupan izraz na obrazu morebitnega turista. Sam se predobro vem, koliko človeku pomeni dober turistični prospekt, še posebej, če niso eden izmed »glupih turistov«, ki se puste na povodcu voditi tej ali oni turistični agenciji.

Skratka, sto tisoč mark in več je bilo vrženih stran, saj papir prospekta zaradi svoje lakirane gladkosti ni primeren niti za rit brisati.

Ob omembi sto tisoč in še več je vsote potrošenih nemških mark se bo gospe svetovalki za turizem spet kolcnilo, da nimam pravih podatkov in da manipuliram s številkami, ki so v resnici nižje, pa ji svetujem, naj se ne prenažlj z renčanjem, ker sem v to vsoto vrgel tudi izdatke za celostno grafično podobo, prospekt, razglednice in njene plače, ki bi jo bilo bolje vsak mesec skozi občinsko okno metati. Verjamem, da bi bila to zdaleč največja atrakcija v mestu, saj si ne znam predstavljati množice ljudi, ki bi se enkrat na mesec zgrinjala pod občinskimi okni, pa dogodka ne bi bilo potrebno nič reklamirati s sto tisoč skrpuclani. Vem, da bo gospa Marta Janežič huda kot sam Satan, ker se upam pletenčiti z nepopolnimi podatki, za kar se ji iskreno opravičujem, ampak kaj, ko mi ni dala pravke priložnosti, da bi te podatke dobil od nje, saj je tako zaposlena, da je odpovedala dogovorjeno srečanje, ker je bila menda službeno odsotna, nadomestnega termina pa kljub moji izraženi želji ni ponudila. Ko pa sem z diktafonom, pripravljenim na strel prišel v njeno pisarno, pa tudi ni bilo nič, ker je bilo preveč drugega dela. Celega hudica pa so ženske zagnale kasneje, ker sem jih menda hotel na skrivaj posneti, saj sem pritiskal na gumbe in jih vse posnel. Ne vem ali so res tako preproste ali imajo mene za preprostega, da niso pomislile, da bi lahko diktafon imel tudi v srčajnem žepu, kjer bi ga ne videle, če bi jih že imel namen posneti. Pa kaj bi to. Zanimivo je to, da ljudje, ki imajo slabo vest in maslo na glavi, kar medlijo od živčnosti, ko zagledajo kak diktafon, kamero ali fotoaparatus, čeprav ne vem čisto dobro, ali je ta njihova živčnost posledica vročih tal pod nogami, ali preobilice dela, kljub temu da bi bilo za Kamnik neprimerno bolj zdravo, če ne bi delali s tolikšno vneto.

Zoprna je živčnost, ni kaj, še posebej, ko poveš, da bi rad razvzval, zakaj tako zelo protežirajo Kompas Design, ki razen tujezvenega imena površinske bleščave svojih stvaritev nima kaj prida pokazati. V Kompas Designu pa so delali v bistvu vse, kar se je v Kamniku v zadnjem

času delalo in oblikovalo, pa naj gre tu za celostno podobo Kamnika, priznanja mesta Kamnik, popolnoma zgrešen prospekt, za nameček pa še razglednice iz katerih je krasno razviden odnos Kompas Designa do mesta, saj se fotografu, ki je slikal za razglednice, ni ljubilo priti v Kamnik še enkrat ob kakem jasnem dnevu, da bi se planine v ozadju, ki so konec koncev le najbolj tipične za Kamnik, razločno videle, ne pa da so izgubljene pod klubom oblakov.

Kaj pa bi se matrali, če se ni treba. Kamničani so tako ali tako neumni in vse požrejo. Kdo bi se pa mučil brez zveze?

Pri vsem tem se mi vse bolj dozdeva, da najbrž nekdo vleče provizijo, ker si drugače ne znam razložiti tega stalnega angažiranja Kompas Designa, ko pa ta ni naredil niti ene same zares dobre zadeve. Čudna stvar pa so tudi natečaji, ki niso nikoli odprti, ampak na njih sodeluje samo ozelek krog povabljenih, ki so malodane že vnaprej določeni. Razne komisije potrditve so bolj kot ne zgolj zrežirana formalnost, kjer je mnenje tega ali onega strokovnjaka preglasovano z glasovi laikov ali Nekamničanov.

S tem pa seveda sploh ni rečeno, da to provizijo prejema ravno gospa Marta Janežič, ampak po vsej verjetnosti nekdo izmed plejade starih občinskih mačkov, ki domujejo na občini še iz časov, ko je bila takšna ali drugačna kuverta popolnoma vsakdanji pojav, brez katerega občinsko kolese sploh ni mlelo. Saj se tega še spomnite, kaj ne? Ne verjamem, da bi bilo danes kaj drugače, če so ljudje še vedno isti. Morda bi kazalo ob vsem tem vpeljati kako neodvisno komisijo, ki bi preučila premoženjsko stanje starih občinskih mačkov ter vse skupaj primerjala z njihovimi rednimi dohodki.

Dejstvo je, da bodo po vsej verjetnosti zaradi vse bolj vroče turistične afere za grešno kozo uporabili gospo Marto Janežič, ki pa še zdaleč ni največji grešnik, čeprav spričo njene nespošobnosti ne bo nič narobe, če pobere šila in kopita ter mesto prepusti komu drugemu. Žalost-

no je le to, da bo letela (če sploh bo) majhna riba, medtem ko bodo tolsti krapi še naprej plavali v kalnih občinskih vodah.

Banalnost prospekta pa je tudi ta, da že reklamira turistično pisarno, ki bo po naslovu sodeč v prostorih, ki jih je gospod Repanšek napol zastoj kupil, čeprav mi ni znano, da bi prispeval kak poseben delež k izdelavi prospekta. Še več, menda bo od občine dobil še cca 40.000 DEM, da bo ta turistična pisarna sploh obratovala, kar kaže na srhljive, skorajda framasonske povezave. Kajti to ne pomeni nič drugega, kot da je gospod Repanšek lokal poceni kupil, zdaj pa mu ga bodo še opremili in to z denarjem davkoplačevalcev, če bo ta denar zares ostal v rokah gospoda Repanška in če ni zgolj kanal za pranje denarja, ki bi konec koncev utegnil končati tudi v globokem žepu tega ali onega občinarja, saj gospod Repanšek na občini le nima samih sovražnikov, kot je potožil v Nedeljskem dnevniku, ampak tudi kakšnega močnega zaveznika. Drugače si ne znam razlagati zastojanskega piva, ki ga je ponavadi dobil gospod župan, zlobni jeziki pa pripovedujejo tudi o drugačnih prijateljskih uslugah gospodu županu življenjskega področja. Sicer pa, kdo bi vse verjel zlobnim jezikom, čeprav pregovor, da kjer je dim, je tudi ogenj, nemalokrat drži. Recimo, da nam vsega res ni treba verjeti. Pri vsem tem pa podjetnemu gospodu Repanšku ne gre zameriti, saj bi bil konec koncev neumen, če ne bi izkoristil možnosti in situacije, ki vlada na občini.

Kolobocije so res takšne, da bi se človek zjokal, še posebej, če pomislim, da tudi za tale sestavek nisem popolnoma prepričan, da bo objavljen, čeprav verjamem, da bo marsikomu zanimivo branje. Zadeve so takšne, da se vse te, kdo bi vedel kakšne povezave, ne končajo zlepa in sta med drugim prijatelja tudi gospod župan in gospod urednik Kamniškega občana Matic Romšak. To nemalokrat koristi gospodu županu, saj običajno zadeve, ki so naperjene proti njemu, prebere, še preden so objavljene. Včasih v uredništvu Kamniškega občana, ali pa ga gospod urednik povabi na kozarec dobre kapljice.

Za povrh pa gospod urednik kljub svojemu vse prej kot zavzetemu in pridnemu delu ne prenese nobene kritične besede na svoj račun, še posebej pa ne v svojem družinskem časopisu.

Moje skromno mnenje je, da bi sedaj, ko se je zamenjal izdajatelj, kazalo razmisli tudi o zamenjavi urednika in uredniškega odbora, čeprav se bojim, da se LDS ne bo ravno strinjala s takšnim predlogom. Lepo se naj nekam pišejo, saj je Kamniški obččan naš časopis (časopis občana) in ne kdo ve čigavo, še najmanj pa očinsko trobilo, kot je bil velikokrat do sedaj.

Zdaj se bo marsikdo vprašal, kakšno zvezo ima vse skupaj s turizmom in turističnimi zablodami. Ima, pa še veliko, kajti če se niste opazili, da vse stvari, ki so tako ali drugače sporne, že leta in leta prihajajo od istih ljudi, kot nekakšna siva eminenca. Bilo bi fino, če bi se enkrat za vselej pometlo z njimi, saj vsi ti vrli občinski možje in žene ne skrbje za vročične debate zaradi svojih davkoplačevalcev, še najmanj pa zaradi vremena, ki je kljub poletju tako hladno, da paše tudi toplo pivo.

Življenje je nenadomestljivo

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Ker so nekatere aktivnosti pogojene s pridobitvijo finančnih sredstev ter najrazličnejših dovoljenj in dokumentacije, bi bilo neobjektivno pričakovati, da se bodo zadeve uredile že po dveh mesecih (toliko je namreč minilo od skupnega sestanka), a fizična zapore na koncu Kajuhove poti, kjer so si prenekateri vozniki izbrali bližnjico mimo šol, bi že lahko stala.

Z dejavnostmi pa so pohiteli stanovalci ob Kajuhovi poti in zaprosili bližnji Svila nit, naj jim dovoli na njihovo zemljišče urediti otroško igrišče. A če sem stisko stanovalcev ob Kajuhovi poti položila v odgovornost kamniški javnosti, si ne morem kaj, da tudi stanovalcev sa-

Turistična sezona je na višku, turisti nimajo kje spat, pa še vreme ni najboljšo. Vrag naj vzame te turiste. Kdo pa bo delal politiko? Naj pridejo takrat, ko se nam bo ljubilo delati.

Se bojim, da jih ne bo.

Vaš IZTOK ČEBAŠEK

P. S.
V sredo je bila seja izvršnega sveta, na katero je kot strela z jasnega vletel gospod Dušan Lipovec, ki je malo da ne s solzami v očeh rotil vladajoče, naj preprečijo vsaj nadaljnje neumnosti. Njegove besede so kljub svoji težji zbudile zgolj posmeh spričo njegove okajenosti, medtem ko se zaradi njihove boleče resnice ni nihče niti zamislil: »Kot Boga vas prosim, preprečite neumnost! Spoštujte Kamnik! Spoštujte Kamnik!«

Na žalost nekateri še okajeni razmišljajo stokrat treznejše in preudarnije kot kamniški politični in vladni mogotci.

Avtor prispevka odgovarja za vse navedbe v prispevku, ki je po sklepu uredniškega odbora objavljen v celoti.

mih ne bi opozorila, da igrišče ob tako prometni cesti še zdaleč ni varen prostor za otroke. A ne le to, prečkanje takšne ceste je življenjsko nevarno za otroke, ki ima v trenutku, ko cesto prečka, v mislih samo igro in prijatelje. Nevarnih jeklenecv otrok ne vidi. Četudi bodo torej cesto uredili, življenje ob njej ne bo nič manj nevarno.

Toliko o tem ljudem, ki so z javnim protestom opozorili na ogroženo varnost svojih in drugih življenj. Ljudem, ki so svoje zelenice za bloki namenili vrtičkom. Pa bi te bile varnejši prostor za njihove otroke! Kot sem zapisala – življenje je nenadomestljivo!

IVANA SKAMEN

Razstava likovnega društva

V razstavišču Veronika v Kamniku je na ogled redna vsakoletna razstava Likovnega društva Kamnik, ki združuje ljubiteljske likovne ustvarjalce iz kamniškega okoliša. Društvo združuje slikarje začetnike in povsem ljubiteljske likovnike, pa tudi bolj ali manj uveljavljene avtorje, ki imajo za seboj že likovne tečaje in samostojne razstave ali pa celo obiskujejo likovne šole. Že več let je njihov mentor prizadeveni likovni pedagog Lojze Kalinšek, ki se je pred nekaj leti tudi že predstavil kamniškemu občinstvu na samostojni razstavi v Veroniki. Tako dosejajo člani društva vse boljše likovne dosežke in rezultat tega je pričujoča razstava. Tokrat razstavlja dela v različnih slikarskih in risarskih tehnikah deset avtorjev.

Greta Boltar, ki jo poznamo že s samostojnih razstav v Kamniku, je v zadnjih letih dosegla v svojih delih očiten napredek, k čemur ji je vsekakor pripomoglo obiskovanje likovnih tečajev in sedaj šolanje na likovni šoli. Razstavlja je kolaž (krpanko) iz usnjenih trakov, ki je zanimiva abstraktna kompozicija, ki se navezuje na sodobno postmoderno abstraktno slikar-

stvo. »Tudi zemlja lahko umira, mar ne?« je »nanizanka« sedemnajstih značilnih Gretinih akvarelov, tokrat kvadratne oblike, po postavitvi celotnega niza se prav tako zgleduje pri modernih konceptualnih izkušnjah. Boltarjeva se je tokrat preizkusila še v kiparstvu in predstavila reliefno skulpturo v lesu v abstraktnih formah. Alessandro Bumbak je po rodu Istran, kar je razvidno iz njegovih perfekcionističnih miniatur v tehniki akvarela. V svojem akvarelnem triptihu in kvadratu beleži istrsko pokrajino in njen kamniti svet. Med risbami Dike Dolenc izstopa portret mladenke, akvarel s flumastri, narisana z nekaj energičnimi potezami; razstavlja pa je še šopek cvetic v oljni tehniki. Močno barvite, vendar barvno ubrane so abstraktne krajine Karla Hruze v mešanih tehnikah na papirju. Prav tako so prefinjene štiri manjše, bolj realistično naglašene krajine v gvašu. Akrilna slika »Hommage R. Č.« Lojzeta Kalinška se zgleduje ali pa je parodija na slikarstvo prijatelja slikarja Rajka Čubra. Mala krajina »Predvečer« in »Filozof« pa sta novejši avtorjevi likovni razmišljanji, tudi v tehniki

akrila. Tokrat je presenetil Jože Mihelič, ki je namesto svojih značilnih »naivnih« slik razstavil zanimiv, ekspresionističen pogled na Kamnik v tehniki gvaša. Nataša Novak nadaljuje svoje lahko bizarne barvno prefinjene akrilne kompozicije z ženski akti. Vsekakor pa izstopa njena barvno in kompozicijsko izredno uglasena slika z naslovom »Golobi«. Predvsem še bolj študijski je pristop Špele Peršin v triptihu – tihožitjih s tempero, in v portretih s svinčnikom.

Tudi portretne risbe in tihožitja, predvsem s svinčnikom Sonje Svoljšak, so bolj ali manj študijsko zasnovane, čeprav dosega tu in tam že bolj osebno in simbolno izpovednost. Dekorativna figuratika Maje Zajc – Sobočan v tehniki akrila na steklo, z izrazito risbo, predvsem v modrih tonalitetah s pozlatami, črpa iz mitoloških usedlin srednjeveške in bizantinske umetnosti.

Na odprtju je imela solistični koncert mlada kamniška pianistka EVA BOHTE, ki študira na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Duhravki Tomšič – Srebotnjak.

DUŠAN LIPOVEC

Z najnovejšimi likovnimi deli so se predstavili člani Likovnega društva Kamnik.

Jubilej prenosa relikvij sv. Urbana

Komendska župnija je 4. julija praznovala 240. obletnico prenosa relikvij rimskega mučenca sv. Urbana iz Rima v Komendo. Te relikvije počivajo na častnem mestu pod

oltarno menzo glavnega oltarja župnijske cerkve sv. Petra. Kako je bilo s prenosom svetnikovih posmrtnih ostankov v Komendo, kaj se je dogajalo ob poti in kako velike slovesnosti so bile 8. julija 1753 ob sprejemu svetnikovih relikvij v Komendi ter slovesni položitvi na sedanje mesto, je leta 1916 trikrat zaporedoma v Bogoljubu (št. 10., 11 in 12) opisal tedanji komendski župnik Valentin Bernik. Sedanji župnik Pavlič je na podlagi teh zapisov povedal tri pridige, da bi domači župljani bolje spoznali mučenca sv. Urbana in vedeli, kako je bilo s prenosom njegovih relikvij v Komendo. Župnik Pavlič tudi načrtuje, da bi župljani dobili v roke Bernikove zapise (posredoval mu jih je podpisani) in jih hranili kot dra-

gocen spomin na nekdanje velike dogodke v Komendi, obenem pa se tudi zatekali v molitvi in priprošnji k sv. Urbanu.

Nekdaj so v Komendo prihajali številni romarji, danes pa sem in tja kakšen avtobus ali več. Mogoče bi kazalo obuditi ta romanja, seveda pa bi takšen korak zahteval precejšnje dodatne pastoralne napore vseh, ki jim je Komenda in njena duhovna vsebina zares blizu. Vsekakor ima naše župnijsko središče za to vse pogoje; svetnikove relikvije, tradicijo nekdanje romarske božje poti, prelepe svetišče sv. Petra s spremljajočimi župnijskimi objekti, bogato zgodovino pa tudi ljudje bi se verjetno našli, ki bi bili pripravljeni kaj več storiti za to. JOŽE PAVLIČ

Glasbeni večer z Ado Holcar

V dvorani nad kavarno Veronika je v ponedeljek, 28. junija, ZKO Kamnik s koncertom iz cikla MUSICA AETERNA z nastopom kamniške flavtistke ADE HOLCAR sklenila letošnjo sezono kulturnih prireditev.

Obetavna mlada umetnica je s solističnem programom ob klavirski spremljavi Damjane Zupan navdušila občinstvo.

Ada Holcar, rojena leta 1973 v Ljubljani, se je po končanem šolanju v Glasbeni šoli v Kamniku vpisala na Srednjo glasbeno šolo v Ljubljani, kjer se je izobraževala pri prof. Tomažu Buhu, prof. Cvetu Kobalu in prof. Heleni Poles.

Izpopolnjevala se je na poletnih šolah za flavto pri prof. Michaelu Koflerju v Avstriji, prof. Mariu Ancilottiju ter prof. Trevorju Wyeju v Italiji.

Leta 1991 je prejela prvi nagradi na republiškem in zveznem tekmovanju. Že četrto leto je članica Simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik. VERA MEJAČ

Kamnik – likovno bogato mesto

Trdim, da je Kamnik ne samo umetnostno-zgodovinsko, temveč in vseh likovnih področjih izredno bogato mesto, na kar smo lahko ponosni. V Kamniku so se rodili ali živeli in ustvarjali: baročni slikar Fortunat Bergant, delovala je pomembna kiparska Franciščanska delavnica, slikarji Koželji, Veselova učenka Fanika Kratnarjeva. Pod mentorstvom in mecenstvom J. N. Sadnikarja, ki je v mladosti tudi sam slikal, je v Kamniku začel svojo slikarsko pot Maksim Gaspari. Tu so se rodili Ivan Vavpotič, Miha Maleš in Stane Cuderman. Tu so delovali kiparji Leon Homar, Sonja Rauter-Zelenko, Janez Klemen in slikarji Lojze Perko, Karel Zelenko, Ferdo Mayer in drugi, če omenimo le najpomembnejše.

Tukaj ne bom omenjal predvsem baročnega, tabelnega in freskantskega slikarskega ter kiparskega bogastva v kamniških cerkvah, ker je tega odločno preveč za to razmišljanje. Omejil se bom predvsem na likovne zbirke, galerije in razstavišča, katerih število je presenetljivo.

Med zbirkami, ki so dostopne javnosti, je vsekakor najbolj imponantna Sadnikarjeva muzejska zbirka, ki letos praznuje svojo stoletnico. Ima tudi bogato slikarsko in

kiparsko kolekcijo: gotske in baročne plastike, starejše slikarstvo, sodobnike J. N. Sadnikarja (Ivan Meštrovič, Ivana Kobilca, Ferdo Vesel, Maksim Gaspari in drugi), če omenim le najpomembnejše likovne eksponate. Ob Sadnikarjevi je potrebno omeniti še Franciščansko zbirko sakralnega slikarstva, ki vsebuje tudi nekaj dragocenih enot. Kulturni center – Muzej Kamnik, hrani likovno

zbirko, ki vsebuje starejšo in sodobno slikarstvo in kiparstvo. To zbirko bi bilo zaželeno v prihodnosti videti na posebni predstavitvi. Muzej Kamnik ima še zanimivo kolekcijo Thonetovega upogljivega pohištva, ki je edinstvena pri nas in ena redkih v Evropi. V moderni umetnosti je vsekakor na prvem mestu zbirka risarskih, grafičnih, slikarskih in dokumentarnih del Mihe Maleša v Ma-

leševi galeriji, ki vsebuje več sto eksponatov in je volilo velikega slikarja svojemu rodnemu mestu. Javnosti dostopna privatna zbirka Julke in Milana Šuštarja je kolekcija nekaterih zelo lepih in do sedaj nepoznatih grafičnih, slikarskih in kiparskih del velikega slovenskega umetnika Franceta Kralja. Lani so v za ta namen prenovljenem paviljonu v Arboretumu Volčji Potok odprli stalno razstavo

Kamnik skriva neverjetno veliko likovnega bogastva.

najboljših in najbolj značilnih živalskih skulptur v bronu vrhunskega slovenskega kiparja Janeza Boljke. Omenimo še posamezne zbirke likovnih del v nekaterih kamniških podjetjih in v občinski hiši, ki vsebujejo predvsem dela sodobnih slovenskih in še posebej kamniških ustvarjalcev. Lep primer je zbirka umetniških del kamniških likovnikov, ki visijo v prostorih LB – Gospodarske banke v Kamniku. Svojo zbirko ustvarja tudi ZKO Kamnik z občasnimi odkupi likovnih del sodobnih avtorjev. Vem tudi za nekaj imenitnih privatnih zbirk likovne umetnosti, od katerih pa nekatere, žal, niso dostopne javnosti.

V Kamniku imamo vrsto galerij in razstavišč. V Maleševi galeriji je stalna postavitev umetnikovih del, lahko pa bi se v delu teh razstaviščnih prostorov dogajale še kakšne druge predstavitve. V baročnem dvorcu na Zapričah (Muzej Kamnik) so lepi prostori za občasne likovne razstave. V razstavišču Veronika (ZKO) se vse leto vrstijo razstave sodobnih avtorjev, prav tako tudi v spodnjih prostorih iste hiše v Kavarni Veronika. Tudi v Matični knjižnici Kamnik prirejajo v svoji dvorani ali v vitrinah občasne likovne razstave. V galeriji Repanšek na Rudniku so občasne razstave sodobnih slovenskih likovnikov. V zadnjem času prireja likovne raz-

stave tudi galerija Majolka v svojem likovnem salonu. V Komendi sta znani galerija ZALA in galerija Jožeta Cereja. Tudi spodaj podpisani imam ob ateljeju manjšo galerijo svojih del – Neptun na Cankarjevi cesti. Potem so tu še občasna likovna razstavišča v podjetjih (npr. stalna postavitev slik D. Lipovca v poslovni stavbi Rudnika kalci-ta), ustanovah, trgovinah in šolah.

Poglejmo še javne skulpture in spomenike, med katerimi je nekaj del vrhunskih slovenskih kiparjev in arhitektov. Omenimo vsaj Peruzzi-jev nagrobni spomenik pesniku Antonu Medvedu na kamniškem pokopališču, spomenik padlim v prvi svetovni vojni na Žalah (izvedba Boris Kalin), spomenik revolucije oziroma NOB Draga Tršarja, Plečnikova fontana na glavnem trgu in še bi lahko naštevati. Ko smo že pri mojstru Plečniku, bi lahko omenili še stavbe v Kamniku, ki so njegova zamisel ali delo njegovih učencev, toda tu smo že pri arhitekturi, ki pa že presega meje tega zapisa in potrebuje posebno obravnavo.

P. S. Zgornji zapis bi bil lahko tudi primer, kaj vse se da napisati samo o likovni ponudbi na Kamniškem, kar bi lahko bilo poučno za sestavljalce turističnih vodnikov in podobnih publikacij.

DUŠAN LIPOVEC
akademski slikar in
likovni kritik

Kulturni praznik v Nasovčah

**(Ne)znani umetnik
Lovrenc Erzar**

Ob 90. obletnici njegove smrti je o njem govorila direktorica Kulturnega centra Kamnik Mirina Zupancič.

Odbor za Glavarjeve večere je v nedeljo, 4. julija, pod Liparjevimi topolarjem (lastnik Ivan Maleš) sredi nasovških in breških njiv in travnikov ob veliki pomoči vaščanov Nasovč in Brega pripravil peto kulturno-umetniško prireditev. Namenil jo je spomenu in osvetlitvi življenjske in ustvarjalne poti Lovrenca Erzarja (Slanovčevega Voranca) iz Nasovč. Letos mineva 90 let, odkar je umrl ta ljudski rezbar (6. julija 1903), rodil pa se je 29. julija 1835.

Vrednost in pomen njegovega ustvarjalnega dela v slovenski ljudski umetnosti je orisala diplomirana arheologinja Mirina Zupancič, direktorica Kulturnega centra Kamnik. S seboj je prinesla tudi enega od njegovih izdelkov – »monštranco«, ki jo poleg še nekaterih drugih hrani Kamniški muzej, da so številni udeleženci lahko videli, kaj in kako je ustvarjal nasovški mojster. Iz njenega predavanja, ki je temeljilo na že objavljenih strokovnih zapisih, pripravljenih razstavah in ohranjenih umetninah, smo zvedeli, da je Lovrenc Erzar že dolgo znano ime v slovenski ljudski umetnosti, žal pa veliko premalo poznano ravno v domačem okolju. Tokratni Glavarjev večer je hotel odpraviti to nevednost,

pa tudi prebuditi v ljudeh čut za vse lepo, staro in dragoceno.

O Lovrencu Erzarju, njegovih sorodnikih in naslednikih na Slanovčevi domačiji so govorile tri pripovedi domačink in domačinov, še posebej povezanih s Slanovčevo rodbino: Francke in Lojzeta Ribnikarja, Julijane Jerovšek in najstarejšega Nasovčana, 87-letnega Ignaca Jerovška. Zapisal jih je takšne, kot so jih povedali, voditelj Glavarjevih večerov Jože Pavlič, povedale pa Bernarda Kern, Irena Jerovšek in Danica Zmrzlikar iz Nasovč.

Najbolj zanesljivi vir življenjskih podatkov o Lovrencu Erzarju, njegovem očetu Gregorju, bratu Janezu, teti Mariji (po domače Micki) so bili navedki iz komendskih župnijskih matičnih knjig pod hišnim imenom Slanovec, št. 12, Nasovče.

Mag. Angelca Žerovnik je pripravila predavanje Vrednote življenja na vasi – nekdanj in danes. Njene besede so močno odmevale v udeležencih, pa tudi kulturno-umetniško srečanje in okolje prireditve je bilo najlepši zunanji prostor zanje. In njihovo sporočilo: ohranjajmo in oživljajmo dragoceno izročilo prednikov ter vrednote, ki so stoletja plemenitile slovenskega kmečkega človeka.

Dr. Marko Žerovnik je najprej naredil »strokovni izlet« v zemljepisno preteklost naših krajev,

nato pa prikazal Nasovče v geografsko-demografskem pogledu. Posebno pozornost so zbudili podani statistični podatki, temelječi na virih in lastnih raziskavah.

Navzoči so tudi zvedeli za »častljivo« starost Nasovč oziroma prvega zaselka s tem imenom, saj so v listinah prvič omenjene že leta 1422, ter so med najstarejšimi vasi na Komendskem. Prisluhnili so še številnim drugim zanimivostim, ki so jih Jožetu Pavliču povedale iz preteklosti Nasovč prebivalke in prebivalci te vasi na obeh straneh potoka Brnik. Med drugim tudi to, da se je pri Lovrencu Erzarju učil rezbarjenja Franc Lah (Kovačev s Klanca), ki je služil pri Slanovcu kot hlapec, se pozneje poročil z Vovretovo vdovo Katro in tam nadaljeval z izdelovanjem Križanih, »kaseljcev« in drugih izdelkov. Zvedeli so za različna poimenovanja raznih delov Nasovč, da sta v vasi nekdanj delovali dve kovačiji in dva mlina, da je komendski krajevni zgodovinar Andrej Mejač objavil zelo staro šaljivo zgodbo o Nasovčanih z naslovom O psu, ki ni bil volk, ter potrditvi tradicionalnega prijateljstva med Nasovčani in Bržani (Bržani).

Za glasbeno spremljavo je poskrbel Marjan Rozman z Brega, ki je na diatonično harmoniko igral narodnozabavne melodije in slovenske narodne ter cerkvene pesmi, poleg njega pa domačinke Marjana Kern (sintesajzer), Damjana Kern in Špela Burnik (flavta). Igrale so slovenske narodne pesmi.

Povezovalno besedilo je pripravil in prireditev vodil Jože Pavlič, nekdanji nasovški vaščan.

Prvemu, »uradnemu delu«, je sledil bolj sproščen del, ki je hitro minil ob dobrotah nasovške in breške kuhinje ter obilni kapljici in ob petju slovenskih narodnih in cerkvenih pesmi, plesu ob in pod topolarjem ter kakovostni instrumentalni spremljavi Marjana Rozmana. Veter, ki je pregnal grozeče oblake, se je polegel in lepšega ter bolj romantičnega poletnega večera in noči si ni bilo mogoče želeli. Noči, polne čustvenega naboja, poseben čar pa ji je dajala polna luna. Žal lepi trenutki tako hitro minejo, sicer pa živimo tudi od spominov. Posebej od lepih. Glavarjev večer po zatrevanju navzočih prav gotovo sodi mednje.

**Pedikerske storitve
z masažo nog
nūdlm po dogovoru.**

Tel. (061) 825-218
(popoldan).

**Dušan
Lipovec
na Muljavi**

Sponzorji prireditve v Nasovčah so bili: trgovina »Marija« iz Most, »Tina« iz Nasovč in prevoznik Slavko Čebulj (Breg-Vopvlje). Klopi je posodilo GD Komenda, za ozvočenje je poskrbel inž. Baldomir Kremžar, Brane Bitenc je večje lovil v svojo kamero izredno lepe motive kmečkega sveta.

Mislim, da bi bilo prav, pa tudi drugi udeleženci Glavarjevega večera v Nasovčah menijo tako, da bi Kamniški muzej, ki hrani največ Erzarjevih umetnin, v jubilejnem letu ali prihodnjem pripravil razstavo s spremljajočim katalogom. Lepo in zanimivo bi bilo na njej videti tudi vse tiste Lovrenčeve izdelke, ki so po drugih muzejih, zasebnih zbirkah in še ohranjeni po domovih na Komendskem in drugje. Veliko jih je žal izgubljenih za vedno. Dokaz, da ljudje niso znali dovolj ceniti umetniških veščin Slanovčevega Voranca ter dragocenosti, ki so jih imeli doma, kot mi je lepo in odkrito povedala Julijana Jerovšek iz Nasovč. Kaj te predstavljajo in kako velikega pomena so za nas, Slovence, ter našo kulturno-umetnostno navzočnost v razviti Evropi, pa je lepo razložila Mirina Zupancič.

E. Č.

**Popravilo šivalnih
strojev,
gospodinjstkih
aparatorov in
elektroinstalacije.**

Marko Senožetnik,
Mengeška 5, Kamnik
tel. 811-861

**kemijska Industrija
KAMNIK p.o.**

čestita vsem občanom
ob prazniku
in jim priporoča izdelke
programa PLASTIKE
(PE in PP folije, rokavi,
polrokavi, vrečke...),
ki jih lahko kupijo
po ugodnih cenah
v maloprodajni trgovini
v Šmarci, Kamniška 19.

**Bralna značka
na OŠ 27. julij**

Kot veste, deluje naša šola v občini Kamnik že deseto leto. Vsa ta leta pa se tudi naši učenci pridno trudijo, da bi jih čim več doseglo bralno značko. Tako to gibanje še vedno poimenujemo, čeprav sedaj podeljujemo priznanja in nalepke, in ne več značk. No, bistvo in namen tega gibanja je, da bi čim več učencev navdušili za branje knjig, lepo slovensko besedo, jim dali srečno otroštvo in trdnější korak v življenje.

V letošnjem šolskem letu so sodelovali v tem gibanju vsi učenci naše šole. Z veseljem lahko povemo, da je bralno značko opravilo 92 odstotkov učencev.

Moram povedati, da se naši kriteriji za doseg bralne značke ne razlikujejo od zahtev drugih OŠ. Zato smo tega uspeha še toliko bolj veseli.

Vsi učitelji šole se dobro zavedamo pomena branja, zato smo aktivno sodelovali in vzpodbujali učence.

Srečni obrazi otrok in zadovoljni nasmehi učiteljev so mi ob podelitvi priznanj in knjižnih nagrad povedali vse.

**Mentor
bralne značke:
JANJA VERBANČIČ**

NOVO NOVO NOVO**CHEMO – KEMOSTIK
TRGOVINA »NEVA«**

61240 KAMNIK, Perovo 27, tel. 812-873

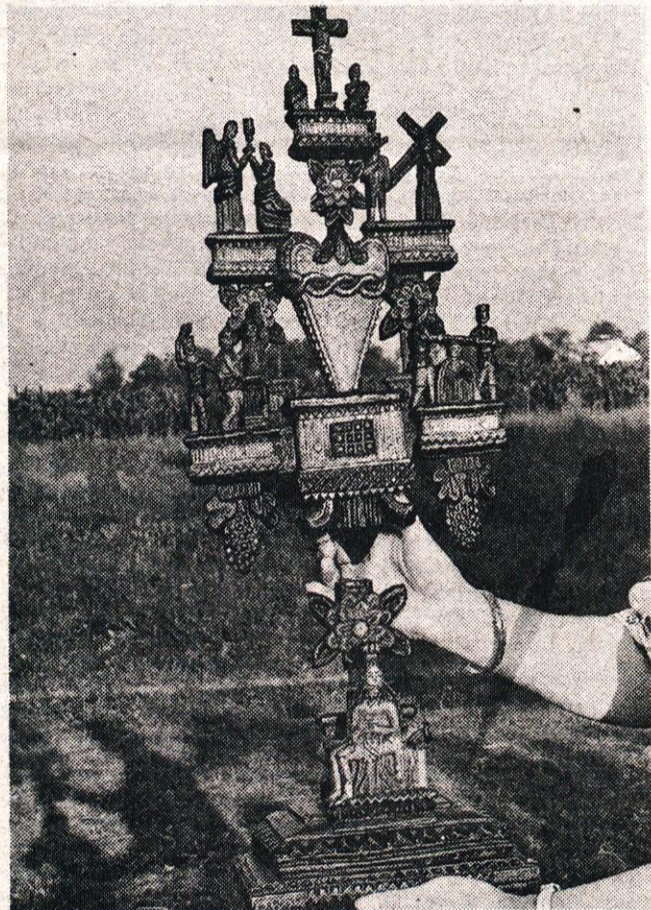
**Nahajamo se v novem poslovno obrtnem
centru ob Kamniški Bistrici.****V trgovini »NEVA« vam lahko ponudimo:**

- lepila, tesnilne mase, polirne paste
- avto kozmetiko in čistila znanega proizvajalca KEMOSTIK Kamnik
- razna čistila domačih proizvajalcev in iz uvoza
- pralne praške, mehčalce perila
- lazurne premaze, premaze za kovino, topila in redčila
- laki za parket (bukolit, ideal lak, val lak...)
- disperzijske barve (jupol, temperkrom) vse vrste rustikalov
- vse vrste pripomočkov za čiščenje in barvanje
- gradbeni material
- plastificirano talno pluto po ugodnih cenah
- plin za gospodinjstvo in drugo

**PRI NAKUPU VAM STROKOVNO SVETUJEMO, ČESAR ŠE
NIMAMO, NA VAŠO ŽELJO DOBAVIMO IN PRIPELJEMO NA DOM.**

CENE SO UGODNE. PRODAJA NA 3 ČEKE!

PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK!
Naš delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure,
sobota od 8. do 13. ure.

Erzarjeva umetnina

**Prodajna galerija
61240 KAMNIK,
Malstrova 11
tel. 061/831-081**

Nudimo vam:

- izdelke slovenskih mojstrov domače in umetne obrti
- vezanine, idrijske čipke
- darilne sete – LAN
- slike, izbrana dela sodobne umetnosti
- nakit – keramika
- unikatna svetila
- poslovna darila

Vsi izdelki so plod dela mojstrov z ljubeznijo – po narodnem izročilu.

ODPRTO

Vsak dan od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure

Vijudno vabljeni!

Vsem občanom čestitamo ob prazniku!

DELO

vedno v središču dogajanj

Kamnik – zakladnica zgodovine (II.)

Skrivnost Malega gradu

Bilo je poleti 1943. Imel sem 12 let. Iz Preserij me je v Kamnik »pripeljala« želja, da bi videl svojo nekdanjo učiteljico. Odkrito povedano: šlo je za moje prve ljubezenske nagibe. S tem srečanjem pa ni bilo nič. Razžaloščen sem odšel na Mali grad.

Tu, ob kapeli, sem zagledal gručo živahnih dečkov mojih let. Takoj so se mi približali in me, priznati moram, gledali kot turista! Eden, ki je bil njihov vodja in je bil res izredno bister, me je povprašal za moje »generalije«. Takoj zatem sem postal tako rekoč njihov in začeli so mi pripovedovati, kar so pač vedeli in znali. – Kapelo so imeli za svojo postojanko. Vanjo so hodili skozi okno. Vedeli so, da to ni v redu, a nekaj je treba početi ob prostem času! Pazili so le, da jih ne bi opazila tista ženska, ki je občasno hodila urejevat. V tistem času so bila namreč v skrinjah še moga mašna oblačila, prti, pa tudi druge potrebščine. Vse to je tista ženska prala, negovala, hodila prezračevati. Zanimivo je, da so bile v skrinjah spravljene tudi sablje. (Tistikrat nič več, ker so jih vzeli dečki. Skrivnost, zakaj so bile – ob cerkvenih stvarih – v kapeli spravljene tudi vojaške reči, bom pojasnil kasneje!)

Deček, ki je bil vodja, je skočil domov (pod hrib) ter se takoj vrnil s sabljo. Neki drugi pa je med tem priplezal še z eno iz kapele. Nato sta uprizorila – kot se za pospeševanje turizma spodobi – sabljaški turnir. Moram reči, da je bil dvoboj prijateljski in da sta takoj po njem odnesla spraviti sablji – vsak na svoj konec!

Po živahni pripovedi, kaj vse še imajo oni v kapeli, je deček-vodja splezal noter in prinesel pokazat eno od tistih skrivnosti: bil je lesen kipec, velikosti 35–40 cm (»komo-lec« – nekdanje dolžinske mere!). Po dečkovi pripovedi – vedel je res veliko podrobnosti! – je bil upodobljen neki svetnik (s klobukom!), imenjak kamniškega obrtnika (povedal je ime in priimek!), ki ga je dal izdelati. Takih kipecev (raznih svetnikov) je bilo veliko, in vsi naj bi bili naročeni, plačani itn. po že povedanem »vzorcu«. No, in ti kipci so bili postavljeni na tiste male poličke v kotih! Po dečkovi pripovedi so bili že »vsi« kipci odneseni! Ostala sta le še dva (!) najbolj črva (luknjičava). Za kipec, ki ga je imel v rokah, se deček še ni mogel odločiti, kaj naj bi stori z njim. Odnese ga je na staro mesto.

To je, torej, ena od skrivnosti, ki je bila doslej (?) neznanana sedanji »znanosti«. – Znanost je, torej, večinoma okradena za svoje znanje in najbolj banalen način!

To, kar je bilo pravkar raz-

krito, pa je šele najsodobnejši del skrivnosti... Skrivnost, ki naj bi jo sedanja »šolska« znanost vendarle že kaj bolje poznala, pa je mnogo starejša!

MARJAN SLEVEC

KEGRAL

PRESERJE, VAŠKA POT 8
RADOMLJE
TEL. 727 395

nudimo:

gradbeno lepilo
fugirno maso
izravnalno maso

ugodne cene

naprodaj v prodajalni:
KOČNA – ŽELEZNINA, KAMNIK

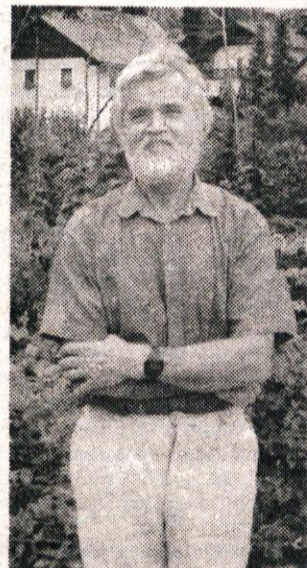
HOMAR d.o.o., TRGOVINA VERIGA, KAMNIK

Čestitamo ob prazniku!

Bogata leta Ceneta Griljca

Te dni je Cene Grilj dopolnil 60. leto starosti. Rodil se je 22. 7. 1933 v Godiču v zelo številni delavski družini z deseti otroki. Živeli so v zelo težkih razmerah. Njegovo otroštvo ni bilo lahko. Osnovno šolo je obiskoval v Mekinjah, končal gozdarsko šolo in kasneje ob delu še ekonomsko srednjo šolo.

Kot desetletni deček je šel za pastirja na Veliko planino. Pravi, da je že takrat razmišljal o socialnih krivicah, o siromašnih in premožnejših otrocih. Sam pri sebi je sklenil, da se bo na moč potrudil, da bi sebi in svoji družini zagotovil boljše in človeka dostojno življenje. Danes z veseljem ugotavlja, da je mladostne želje uspel uresničiti.

Prvo službo je nastopil pri Gozdnem gospodarstvu Ljubljana, zatem je dobil delo v KIK Kamnik, kjer je ostal vse do upokojitve v letošnjem letu. Tu je preživel in delal polnih 32 let in opravljal odgovorno delo kot vodja nabavne službe.

Živel je pod gorami. Že kot pastirček na Veliki planini je občutil neizmerno ljubezen do planinskega sveta. Tu se je srečal z vso krutostjo II. svetovne vojne. Prihajali so Nemci, nato partizani, zavezniki so z letal metali pomoč. Koče na Veliki planini so Nemci požgali. Vse to je nanj naredilo globok vtis. Kot trinajstletni fantič se je prvič sam podal proti Konju in Korošici. Planine so ga vedno bolj privlačile. To je bil začetek njegovega pravega planinstva.

Na takem samotarskem pohodu se je prav na Konju soočil s planinsko nesrečo. Delo gorskih reševalcev ob tej priložnosti ne bo pozabil. To je bil tudi vzrok za njegovo takratno odločitev, da se bo posvetil reševanju v gorah. Kasneje se je dodobra spoznal s planinstvom, z alpinizmom pa se je srečal 1956. leta, reševalni skupini pa se je pridružil 1957, leta 1960 pa je bil sprejet med gorske reševalce.

Poklicno delo ga je pri obiskovanju gora kar precej oviralo. Znal je izkoristiti vsak prosti čas, tako da služba ni preveč trpela. Cene pravi, da je delo v gorski reševalni službi izredno odgovorno in zahtevno. Vsak dober reševalec mora biti praviloma tudi dober alpinist, čeprav se sam z vrhunskim alpinizmom ni ukvarjal. Delu v tej službi se je predajal s srcem. Ob vsakem času in vsakem vremenu mora biti gorski reševalec pripravljen za akcijo. Številne nesreče, ki se dogajajo v gorah so mnogokrat posledica neodgovornosti posameznikov. Marsikateremu planincu so reševalci rešili življenje, Cene pa

je bil priča tudi mnogim primerom, ko ponesrečencem ni bilo več mogoče pomagati. Leta 1979 je Cene Grilj postal načelnik Gorske reševalne službe. V vsem času ni nikoli odrekel pomoči, čeprav je bilo težko usklajevati poklicno delo z delom gorskega reševalca, vendar je imela njegova delovna organizacija posluh za takšne primere.

Danes je reševanje lažje in uspešnejše. Boljše so tehnične možnosti, kar so omogočili helikopterji in radijske zveze. Vsako leto imajo tudi več kot 20 reševalnih akcij, letos jih je bilo že 7. Ceneta srečujemo pri vseh akcijah, ki jih zna dobro pripraviti in realizirati, zato tudi GRS velja za zelo uspešno, v Kamniku je lansko leto obeležila že 70 let svojega dela.

Težko je opisati vse aktivnosti našega slavljence, lahko pa rečemo, da je izredno požrtvovalen in človeški v pravem pomenu besede. Gore so bile zanj vedno nekaj posebnega. Prehodil je Kamniške in Savinjske Alpe, Julijce, Karavanke, vrhove v Avstriji, Italiji, Švici, bil na Mont Blancu, l. 1987 na Kavkazu, večkrat v himalajski odpravi. Leta 1989 je bil vodja kamniške himalajske odprave, kjer je vodil šolo za gorske vodnike v Nepal. Leta 1991 je bil celo na Aljaski. Pa še bi lahko naštevali. Rad pohaja po brezpotjih kot samotar. To danes ni več posebnost zaradi dobrih radijskih zvez. Rad pomaga stanovskim prijateljem saj ima bogate izkušnje, ki jih posreduje drugim. Vedno ga srečujemo v vlogi prizadevnega društvenega delavca. Ustvaril si je tudi družino. V zakonu sta z ženo Marjanco dobila tri otroke. Imajo lastno hišo z vrtom, ki ga zelo rad obdeluje. Sedaj ko ima več časa se rad posveča slikarstvu. Tega nagnjenja iz otroštva ni opustil ampak le odložil. Zelo ga zanimajo portreti, rad pa slika tudi pokrajine, živali, zlasti pa kraje, ki jih je spoznal na številnih planinskih turah. V slikah ohranja resnično podobo narave. Veliko slik je podaril, ob primernih priložnostih pa želi svoja dela predstaviti javnosti.

Na življenje gleda realistično. Pomembna mu je družina in pošteno delo. S trdim delom je mogoče marsikaj doseči. Njegovo ljubezen do gora in včasih tudi daljše odsotnosti je družina razumela in ga pri tem podpirala. Zato se je lahko tej dejavnosti povsem predajal.

Naš jubilar je za svoje poklicno delo in za delo na planinskem področju prejel številna priznanja. Za to področje je dobil srebrno odličje Planinske zveze Slovenije, zlati znak PD, zlati častni znak GRS, na svečani seji 19. 7. 1993 ob stoletnici Planinskega društva je prejel še zlato odličje PZS.

Za Ceneta je gorništvu aktivnost posebne vrste. V naravi se sprosti in šele takrat spozna resnično bistvo narave v kateri je treba znati uživati, sicer gore ne pomenijo nič posebnega. Gore je treba ljubiti in te mu to ljubezen obilno povrnejo.

V svojem razmišljanju pravi, da ganasnji čas prinaša nova spoznanja in nove poglede na življenje. Meni, da ljudje preveč hlastajo po materialnih dobrinah, kar mnogokrat povzroča konflikte tudi v družini.

Njegovega življenjskega jubileja so se spomnili tudi planinski sodelavci PD Kamnik. Iskreno mu čestitajo in želijo še dolgo in plodno družinsko in planinsko življenje.

STANE SIMŠIČ

12 ur košarke

Petič uspešnejši košarkarji iz Stranj

Po dveh letih premora so se letos že petič pod koši pomerili Vrhpoljčani in Stranjani. Prireditelj je potekala 3. julija med 8. in 20. uro, na igrišču na Vrhpolju.

V vsaki ekipi so nastopale tri peterke, ki so se izmenjavale na polno uro. Zaradi vročega vremena, slabše fizične pripravljenosti domačih in neprijetnega asfalnega igrišča, je že v prvih urah prišlo do dveh poškodb na domači strani, ki sta, že tako počitniško okleščene vrste, še oslabil. Zato se je rezultat kaj hitro prevesil na stran gostov, ki so prednost iz ure v uro povečevali in na koncu tudi zanesljivo zmagali, z rezultatom 812 : 654. V igri se je precej poznalo, da na gostujoči strani igra kar nekaj »izučeni« košarkarjev, ki so s precejšnjo lahkoto obvladovali rezultat in kar je še posebej zanimivo, teko odigrali v polnem rit-

**ljubljanska banka
KAMNIK**

mu do konca. Za to prvo zmago v gosteh jim gre posebna čestitka, saj sta do letos obe ekipi po dvakrat zmagali na domačem terenu. Hkrati je ta zmaga prinesla v trajno last stranjskih fantov velik pokal mojstra Slavka Vrhovnika.

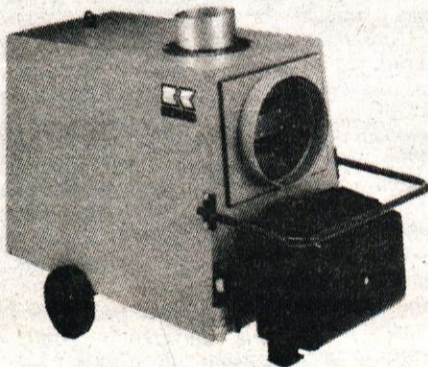
Prireditelj, ki je bila letos, to moramo priznati, pripravljena precej na hitro, so podprli sponzorji: trgovini S & S in ALP Šport, Diskont KOČNA, podjetje za računalništvo HIPEC, gostilna Pod skalco, Tenis bar in Servis Koncilja. Prav posebna zahvala pa gre obema pokroviteljema ekip; Podjetju za izdelavo markiz BALIA in LJUBLJANSKI BANKI, podružnici Kamnik, saj sta se odzvala prijaznemu vabilu in z dresi opremila trideset mladih športnikov.

MATIC ROMŠAK

PROIZVODNJA
IN MONTAŽA
VENTILACIJSKE
OPREME

NAPELJAVA
STROJNIH
INSTALACIJ
– ZASTOPSTVO

VSE TO IN ŠE VEČ LAHKO
DOBITE
V NAJKRAJŠEM ČASU!

PRISKRBITE SI
INFORMACIJE.

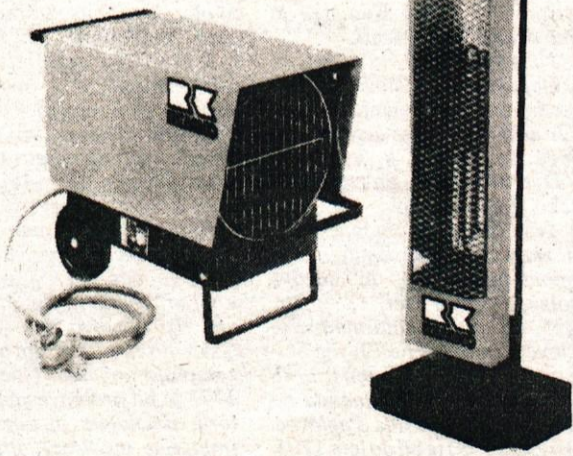
PONI d.o.o.

Čestitamo
ob občinskem
prazniku!

d.o.o.
61218 KOMENDA
Križ 24,
tel.: (061) 841-113

LASTNIKI DELAVNIC IN
POSLOVNIH PROSTOROV!
NAJCENEJŠE IN
NAJHITREJŠE VAM
SEGREJEJO PROSTORE
TOPLOZRAČNI OGREVALNI
APARATI FIRME REMKO,
PRILAGOJENI ZA VSE
VRSTE KURJAVE OD
LESNIH ODPADKOV,
PREMOGA, KURILNEGA
OLJA DO PROPAN – BUTAN
PLINA.

Samostan brez knjižnice je kakor orožarna brez orožja

Pri prof. Jaru Dolarju v Francišškanski knjižnici

Jakob Alešovec se je v svoji mladosti »likal« tudi pri kamniških francišških in med svoje spomine zapisal naslednje: »Krištof Schmid! Kdo izmed odraslih, na nemški podlagi omikanih Slovencev ne pozna njegovih povesti? Kdo jih ni sam bral v otroških letih? Ko sem jaz dobil prvi zvezek od patra Generoza, svojega prihodnjega učitelja, se je zame začela čisto nova doba. Zmeraj sem imel knjigo pri sebi, in če sem le mogel, sem pogledal vanjo. Od kraja mi je šlo težko. Vsaka druga beseda mi je bila neznanca. To sem potožil patru Generozu. Dal mi je še besednjak, naj si pomagam z njim. Kmalu je šlo gladkeje... Patra je to strašno veselilo. Kadar sem prinesel nazaj prebrano knjižico, me je vprašal po njeni vsebini in mi brž dal drugo z opominom, naj ne berem tako naglo in naj tudi svojih šolskih knjig ne pozabim. Ob začetku šole mi je zaprl svojo knjižnico, a vendar mi je obljubil, da bom povesti za branje, če se bom za šolo dobro učil in bom vedno najboljši, še dobival, drugače pa ne.« (Jakob Alešovec, Kako sem se jaz likal) Poleg njega so se v različnih časih v francišškanski šoli v Kamniku šolali tudi drugi znani možje: Jurij Japelj, Josip Ogrinec, Janez Trdina, Josip Benkovič, Anton Medved, Anton in Maks Koželj, ... »Likali« pa se niso samo v učilnicah, pač pa tudi v samostanski knjižnici, kateri je namenjen pričujoč zapis.

Kamniško okolje zlahkajni mnogi kulturni in naravni spomeniki. In Kamničani se imamo s čim ponasati, med drugim z obnovljenim francišškanskim samostanom, ki je s svojo preteklostjo prav gotovo vplival na kulturno in duhovno življenje Kamnika in njegove okolice. Ustanovljen je bil leta 1943, torej je od njegovega začetka minilo že 500 let. Leta 1627 pa je bila ustanovljena knjižnica, sicer pa se je knjižno gradivo nabiralo že pred letom ustanovitve. V tej knjižnici so se potem dolga leta in stoletja kopičile neme pričevalke nekdanjih časov – knjige. Mnogi dragoceni tiski so dolga leta zaradi prostorske stiske ležali v neprimernih prostorih in pogojih. Zdaj pa že več kot dve leti prof. Jaro Dolar urejuje to izjemno gradivo v pregledno knjižnico, ki ima poseben kulturni pomen. Ker se premalo zavedamo izjemnosti samostanske knjižnice, pa tudi zato, da bi se prof. Dolarju na tak način skromno zahvalili za njegovo delo, smo ga obiskali znotraj obnovljenih samostanskih zidov.

»Samostan brez knjižnice je kakor orožarna brez orožja,« je g. Dolar citiral latinsk rek, preden je svojim obiskovalcem razkazal in razložil vsebino samostanske knjižnice. V razstavnem delu ta vsebuje okrog 3000 knjig, vse pa datirajo pred letom 1800, sicer pa je vseh knjig neprimerno več. Med razstavljenimi knjigami so tudi izjemne dragocenosti. Posebno mesto ima seveda Dalmatinova Biblija (1584), ki jo Slovenci cenimo kot genialno delo, saj je to prvi prevod svetega pisma v slovenski jezik, ki je nastal v času, ko slovenščina ni imela izoblikovane niti knjižne jezikovne norme niti literarne podlage. Zatorej ta stari tisk nima le knjigotrske vrednosti, pač pa tudi posebno narodnostno vrednost. Ohranjenih je pri-

bližno osemdeset izvodov, ki so posebnost tudi zato, ker je le malo protestantskih knjig preživelo reformatorske požige luteranskih tiskov. Kljub vsemu pa so nekaj tega knjižnega gradiva ohranili tudi katoliški duhovniki, saj je bil to vendarle edini slovenski prevod temeljnega krščanskega besedila in so ga zato s pridom uporabljali pri svojem delu. Druga izjemna knjiga, ki jo varuje samostan, je Dalmatinov Pentatevuh, saj so ohranjeni le štirje izvodi tega tiska, kar dva pa sta v Kamniku. Pentatevuh je bil tiskan v ljubljanski tiskarni in sicer pri Mandeljcu, obsega pa prvih pet Mojzesovih knjig.

Poleg tega je viharne čase preživelo tudi 14 inkunabul (lat. plenice, zibelka). To so tiski, ki so nastajali od sredine 15. stoletja naprej in so seveda zelo dragoceni. Tiskanje inkunabul je bilo zelo preprosto, saj so stavci ročno postavljali črko za črko. Platnice so mnogokrat še lesene, papir pa ročno izdelan. Mnoge med njimi, kar lahko vidimo tudi v kamniških inkunabulah, so okrašene z ročno naslikanimi inicialkami. Zaradi posebnega pomena so vse popisane v registru Inkunabule v Sloveniji (Alfonz Gspan, Josip Badalič), tako tudi samostanske. Dva tiska iz registra, ki bi se morala nahajati v tej knjižnici se še nista našla, zato pa je prof. Dolar našel dve inkunabuli, ki nista bili zabeleženi v tem registru.

Prof. Dolar nas je opozoril tudi na druge znamenitosti. Med drugim na Schreyev rokopisni katekizem, ki je bil cenzuriran in zato nikoli natisnjen zaradi ene same misli o gospodi, ki tlači svoje podložnike. Sigismund Skerpin pa je zapustil v rokopisu svoj Diarium, ki je potopisni zapis potovanja od Ljubljane do Valladolida, in bi bil nadvse zanimivo delo za vnetega prevajalca. V nekaterih tiskih so na platnicah ohranjeni tudi rokopisni vpisi, nekateri tudi v slovenščini, kar po svoje pričča o vitalnosti in rabi slovenskega jezika tudi v časih, ko mu družbene okoliščine niso bile naklonjene. Na videz torej le drobci, a vendar pričevalci narodove zgodovine. Izjemna posebnost je tudi takšen rokopisni drobci v glagolici, vendar v slovenskem jeziku. To je hkrati edini znani glagolski tekst v našem jeziku. Zapis je delo nekega Benčiča, kaplana v Dobropolju, ki se je priselil iz Roča v Istri in se naučil slovenščine. Ta protestantski duhovnik je zapisal, da mu je žena rodila sina, ki ga je krstil za Gostena.

Kako pa je pravzaprav potekalo delo prof. Dolarja? Svoje delo je začel pri katalogu, v katerega so patri skozi dolga stoletja vpisovali knjižne pridobitve? Knjige so bile razdeljene na štirinajst razredov, največ je bilo seveda teoloških knjig, ki so bile zaobsežene v prvih desetih razredih. Ostali štirje so se vsebinsko nanašali na zgodovino, zemljepis, alkemijo, splošno... »Najprej sem pre-

gledal in kopiral katalog,« pravi prof. Dolar, »kar storimo v vseh takšnih knjižnicah. To je pomembno zato, da vidimo, katere knjige so bile pri nas na voljo, saj smo bili Slovenci dolga leta nepismeni in pravi pridigarji so bili tisti, ki so širili slovensko besedo. S pomočjo kataloga, v katerega so menihi vpisovali knjige, sem ugotovil, katere knjige so se ohranile, ker se jih je nekaj namreč tudi izgubilo. Nekaj pa jih je bilo tudi takšnih, ki v katalogu niso bile označene. Te sem moral sam pregledati in ugotoviti, v kateri razred od štirinajstih sodijo. Čisto na začetku so mi nanosili na kupe knjig. Najprej sem bil obupan, ker nisem vedel, kako se bom prebil do konca.«

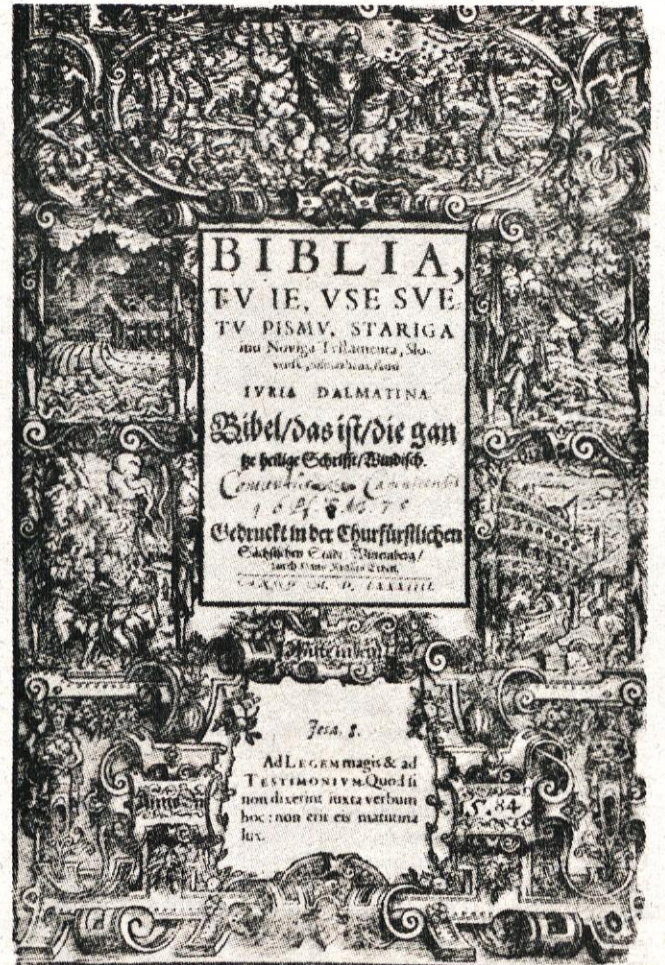
In od kod so prihajale knjige v kamniški samostan?

»Mehi so jih pridobivali od drugod, saj pri nas tiskanje knjig ni bilo preveč živahno, čeprav pa je med gradivom tudi

nekaj ljubljanskih tiskov.« Na koncu pogovora je sogovornik spregovoril tudi o pomenu te knjižnice. Prof. Dolar meni, da je to ena od bogatejših samostanskih knjižnic v Sloveniji, kakršne so tudi v Vipavskem Križu, Škofji Loki in Krškem. Tukajšnja je posebno bogata z inkunabulami, odlikujeta pa jo tudi izvoda Dalmatinove Biblije in Pentatevha.

Obnova knjižnice je pomembno dejanje, saj je del spomina narodove zgodovine rešen pred uničenjem. Veliko delo pa je tudi pregledna ureditev gradiva, ki je dolga leta pozabljeno in zaprašeno životarilo v neprimernih pogojih, zdaj pa je zaživelo v lepih prostorih in obogatilo kamniški kulturni vsakdanjik. Znotraj tih samostanskih zidov in med dragocenimi knjižnimi platnicami to delo za Kamnik opravlja zaslužni Jaro Dolar.

BREDA PODBREŽNIK
VUKMIR

Naslovna stran Dalmatinove Biblije, ki jo hrani knjižnica

Iz zgodovine

Prof. dr. Karol Jurij STAROVASNIK

Po rojstni in krstni knjigi za Župnijo Kamnik, ohranjeni v arhivu Knezoškofijskega ordinariata v Ljubljani, za razdobje od 1738. do 1752. leta, str. 152, se je rodil prof. dr. Karol Jurij Starovasnik 9. aprila 1748 ob 4. uri zjutraj staršema cerkovniku Juriju in Agati na Malem gradu (in parvo castello). Ob rojstvu je dobil ime Georgij (Jurij)

Nekateri viri napačno navajajo njegov rojstni dan z 2. aprilom. Tak podatek je v Slovenskem biografskem leksikonu, str. 452, v podatkih arhiva univerze v Freiburgu, na nagrobniku na pokopališču v Freiburgu, v zapisih Jakoba Zupana v Ilirskem listu, Wurzbacha in Fridolina Kavčiča v Ljubljanskem zvonu. Prof. dr. Ivan Pintar navaja v Zdr. vestniku leta 1939 napačni datum, pa ga v isti reviji leta 1961 zapiše pravilno. Pravilni datum je v zapisi L. Grmek »Bilješke o našim ljecnicima u maticnoj knjizi udovičkog udruženja bečkog medic. fakulteta«, Lječ. vjesnik 1948/70, str. 390.

Tudi njegov priimek zapisujejo na najrazličnejše načine: Starovašnik, Staravašnik, Staravasnik, Staravasni, Starakausnik, Staravasniks, Staravasnigs, nekateri ga prevajajo napačno v Neuhofer, drugi pravilnejše v Althofer, Altdorfer. Sam se je vedno podpisoval Staravasnik. Pravilen je brez dvoma vpis v maticni knjigi, zapisano jasno v kurzivi Starovasnik. V okolici Kamnika je več družin Starovasnik.

Natančnejših podatkov o njegovem osnovnošolskem in srednješolskem šolanju ni v naših arhivih. Arhivi jezuitskega reda so menda v Rimu ali v Dvorni knjižnici na Dunaju in tako težje dosegljivi.

Ivan Benkovič omenja v svoji razpravi »Maksimilijan Leopold baron Rasp in njegova šola«, Dom in svet, 1899, str. 295, da smemo šteti med »Paglovecve učence tudi Jurija Starovašnika, ki je bil rojen l. 1748 v kamniški župniji, menda na Gojzdu.« Fran Miha Paglovec (1679–1759) je bil do leta 1705

kaplan v Kamniku, na kar je bil do svoje smrti župnik v Spodnjem Tuhnju. V župnišču si je uredil nekako zasebno šolo, v kateri sta poučevala skupno s kaplanom. Po gornjem je obiskoval to šolo tudi Starovasnik. Nekaj učencev je stanovalo pri Paglovcu, nekaj pri kaplanu, nekaj pa pri posameznih kmetih. Kadar nista utegnila poučevati, sta poslala svoje učence med kmete, da so jih učili pisati in brati. Oba učitelja sta bila menda zelo stroga, župnik pa je poučeval tudi latinščino in s tem pripravljval svoje učence na šolanje na ljubljanskem liceju.

Humaniko-srednjo šolo je dovršil v Ljubljani pri jezuitih. V arhivu Narodnega muzeja v Ljubljani je nekaj drobnih zvezkov »Nomina in arena victorum qui insigni munificentia inclytorum Ducatus Carnioliae statuum in aula academica Collegii Soc. Jesu Labaci praemiis donati sunt aut his proximae accesserunt« – na kratko: imena onih v literarni areni zmagovalcev, ki so bili v kolegiju jezuitskega reda v Ljubljani odklikovani ali so se temu najbolj približali. V resnici sem se razveselil, ko sem v dveh zvezkih zagledal Starovasnikovo ime. V zv. z dne 9. sept. 1762 mu je bilo dodeljeno priznanje za geografijo, v zv. z dne 12. septembra 1763 pa iz znanja predpisov, latinske slovnice in zgodovine. V obeh zvezkih so zapisani njegovi osebni podatki takole: Georgius Staravasnik. Carn. Lythopolis, ex Semin. S. J. (Jurij Staravasnik, Kranjska, Kamnik – iz Seminarja Jezuitskega kolegija).

V letu 1776 je bil sprejet v medicinsko fakulteto univerze na Dunaju. Dne 16. junija 1773 je javno zagovarjal svoje diplomsko delo Animadversiones in praecipuas viscerum inflammationes – zapažanja posebej pri vnetju notranjih organov. To njegovo delo je bilo eksaminirano in aprobirano z najvišjo pohvalo. Dne 26. 6. 1773 je bil promoviran za doktorja fiziologije in zdravilstva (materiae medicae). Pred tem

je po nekaterih virih magistriral tudi iz filozofije.

Visoka ocena dunajske univerze je bila povod, da ga je povabil znameniti dr. Gerhard van Swieten, nizozemski zdravnik in znanstvena kapaciteta, dvorni in osebni zdravnik cesarice Marije Terezije, reorganizator avstrijskega zdravstva in dunajske medicinske fakultete, za profesorja fiziologije in zdravilstva na univerzi v Freiburgu v Breisgauu. To univerzo je ustanovil leta 1456 nadvojvoda Albert VI. in se imenuje po njem še danes Albert-Ludwigs-Universität Freiburg. Mesto Freiburg je bilo od leta 1367 avstrijsko, leta 1803 je pripadlo vojvodstvu Modena, leta 1805 pa nemški pokrajini Baden-Württemberg.

Na univerzi v Freiburgu je predaval vse do svoje smrti in dosegel na njej najvišja priznanja. V razdobju od 2. julija 1778 do 30. oktobra 1779 je bil rektor, v letih 1775–1778, 1780–1782 in 1784–1787 pa dekan medicinske fakultete.

Kot profesor, rektor, dekan, znanstvenik, praktični zdravnik, humanist in poštenjak je vsepovsod užival velik ugled in spoštovanje. Posebej pri mestnih ubožcih, ki jim je nudil brezplačno zdravniško pomoč in zdravila.

Na njegovo pobudo je prevzela univerza v svojo skrb mestno sirotišnico, kjer so opravljali študenti medicine svojo prakso, mladi zdravniki pa so skrbeli za zdravlje oskrbovancev.

Umri je 26. marca 1792, star komaj 44 let, verjetno zaradi zastrupitve pri svojem delu. Nekateri navajajo kot vzrok smrti pegasti tifus. Engelbert Klüpfel pa piše, da je umrl za kugo, saj je bilo njegovo truplo povsem počrnelo (die Leiche war schwarz wie ein Mohr). Žalovanje za njim je bilo vsestransko, pogreb je spremljala ogromna množica, predvsem jokajočih siromakov. Tako so žalovali, kot bi z njim pokopali zdravniško vedo.

Podatki iz njegovega zasebnega življenja so zelo skromni.

Po D. Grmeku je bil poročen dvakrat. Prva žena je bila Marija Magdalena de Straube, Dunajčanka, roj. 31. oktobra 1745. Rodila mu je dve hčerki: Marijo, Barbaro, Ano, Sinforoza, Magdaleno, Krescencijo, Margareto in Marijo, Magdaleno, Krescencijo, Valburgo. Menda je bilo v tistem času moda in navada, da so imenitne družine dajale svojim otrokom ob krstu čim več imen.

Po moževi smrti je živel v Linzu in tam umrla leta 1812.

Druga žena je bila Alojzija Starovasnik. O njenem življenju ni bilo mogoče dobiti podatkov.

Josip Benkovič pripoveduje v svoji prej navedeni razpravi, da je imel Starovasnik starejšega brata, ki je živel kot francišški Bruno v Samoboru na Hrvaškem in bil samostanski organist. Umrl je leta 1809. V arhivu univerze v Freiburgu je njegov portret v olju, vendar v tako slabem stanju, da bi bila kakršnakoli reprodukcija nemogoča.

Prijatelji so postavili svoje-mu stanovskemu tovarišu na starem pokopališču sv. Mihaela v Freiburgu nagrobni spomenik z zanimivim reliefom. Takrat je veljal za enega najlepših na tem pokopališču. Na marmornatem reliefu je upodobljen zdravnik (sam Starovasnik) ob pregledovanju bolnika. Ta sedi na naslonjalu z vidno bolečino na obrazu. Na mizi so zdravila in vrč, na stolčku je zdravnikov kloбок. Na omari so knjige z znakom zdravniškega stanu, Eskulapovo palico, ovito s kačo. Napis pod reliefom slavi priljubljene-ga zdravnika:

Tukaj počiva mož plemeniti, ki polnih 18 je let bil nam vse: prijatelj, zdravnik, svetovalec in ljubljenec ljudstva,

ki z bistrostjo je svojega uma povezal srca plemenitost. V dobroti le našel je srečo in grob svoj prerani

Pod tem posvetilom je napis, da so postavili nagrobnik iz hvaležnosti dobri prijatelji profesorju zdravniške vede Juriju Starovasniku s podatki o rojstvu in smrti.

Nagrobnik je bil med drugo vojno v letu 1944 zbombardiran in porušen ter močno poškodovan. Po vojni je bil obnovljen, vendar je napis na njem sedaj težko čitljiv. DR. SVETOŽAR FRANTAR

AV SERVIS RTV KONCILIA

Vrhpolje 41
Kamnik, tel. 831-383

POPRAVILO

televizorjev, videorekorderjev in radijskih aparatov.

Odprto od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

SE PRIPOROČAMO!

100 let Planinskega društva Kamnik

Obledede podobe iz Grintovcev

Johannes Frischauf je zapisal: »Kako prisrčni so moji spomini na čas, ko sem v malo poznanih Južnih alpenjskih Alpah hodil na ture v spremstvu slovenskih pastirjev in lovcev, ki jih moremo imenovati akrobate v skalah.« Mišlil je na drzne gorjance iz doline Bistrice, na drvarje in splavarje, divje lovce in planšarje, na domačine izpod Grintovcev, katerih življenje v davnih časih je v PV tako lepo opisal Vlasto Kopač.

Če hodiš v Grintovce z odprtimi očmi in če ti niso skalni špički samo prijetni za oko, gorska pobočja pa le kraj lagodnega oddiha, postaneš kmalu v tem gorovju domač. V odročnih zakotjih, v nedrih gorā boš našel na robate možake oglatih rok in preudarnih besedi. Tem sta sekira in cepin oblikovala dlani. Ob delopustu poseliš z njimi pod napuščem ali na planem; bistro te pogledajo, kadar bo govora o gamsu in smjaku, ta ali oni bo, če ravno tako nanese, načel eno tistih starih zgodb o drznih strelcih, o drvarjih in gonjačih, o ovčarjih in nosačih, o sečnji lesa v strminah in garanju v robéh. Zvečer ob tleči žerjavici se pogovor najraje obrne na starega Bosa in Bertuca, Potočnika in Uršiča, Sivega Jurja in Rjavega Martina s prisojne plati, Jernika, Mavca, Suhadolnika, Plesnika in še nekatere z osonje plati gorā. Če te ne zapeljejo legendarni prizvok, romantični navdih ali starinska patina teh zgodb, boš iz njih povzel bistveno. Pogumni možje, o katerih je govor, so že pred pojavom alpinistike izvedli v Grintovcih izredne podvige in preplezali smeri, ki še danes vzbujajo naše spoštovanje. Zmogli so težavne vzpone brez sodobne plezalne opreme, v coklah ali pa bosu, dostikrat z uplenjenim gamsom in puško na plečih. Teh vzponov nihče ni beležil in marsikaterih z njimi še nihče ni poizkušal. Preden so v Savinjskih Alpah naredili prve steze in preden so turisti z dolgimi palicami začeli hoditi po dolinah, so ti domačini že prelezi skoraj vse lašte in police, zagate in plati v gorah, ko se zalezovali gamsu ali pa iskali zalezale jarce. Gorjani, rojeni ob vznožju Savinjskih Alp, so prvi stopili na vrhove tega gorskega sklopa in si s skalnih špičkov ogledovali čadasto pokrajino pod seboj.

Upoštevat moramo, da je takrat v domišljiji preprostih gorjancev še strašil po gorah »górni mož«, metal kamenje na jarce in se z roba krohotal pastirjem. Žalžene so se skrivale v meglah in na vrhoh so gospodarile človeku sovražne sile. Zato je bila potrebna tem možem, ki so se podajali v tedaj skrivnostni gorski svet, hrabrost in razvedenost, otreosti so se morali vprašati, ali so jih njihovi vrstniki dovolili pristop v odlični svet med špički. To moramo upoštevat, če si hočemo ustvariti kolikor toliko jasno predstavo o plezalnih podvigih lovcev in ovčarjev v ostenjih Savinjskih Alp pred rojstvom naše alpinistike. Veliko teh podvigov je že skoraj pozabljenih. Zato ni čudno, če so plezalci iz poznejše dobe, iz prvih desetletij našega stoletja, imeli nekatere svoje vzpone za prvenstvene, ne vedoč, da so tam čez že zdavnaj prišli v golenicah ali pa bosu domači ovčarji in divji lovci. V vaseh ob Bistrici, v Stranjah, Stahovici ali na Planini, v samotnih bajtah po gorskih zakotjih sem sem ter tja še slišal o teh plezalnih vzponih gorjancev, ki počasi blede in tonejo v pozabo. Zato sem zapisal del tega, kar še živi v spominu in ustnem izročilu domačinov.

Valentin Slatnar, po domače Bos, neprekosljivi plezalec in divji lovec, je že kot devetleten pastir oblezal strmine v Mokrici, ko je pasel koze. Pozneje je preplezal zahodno steno Brane naravnost na vrh iz Kotliške grape. Cokle, nakovane z ledniki, si je obesil na zapetnike za pas, puško predejal na hrbet in se kar v golenicah lotil mokrih odlomov pri Luknji, kjer imajo gamsi samotarji prehod v Ruševce doline in za Blék. Do danes se za Bosom še nihče ni povzpel tam čez.

Čez leta so se gamsi nad Koncem zopet zaredili. Takrat je Bos v zahodni steni Brane doživel težke trenutke. Čez Ruševce doline je gonil sedemnajst gamsov, ugnal jih je v gladke pasti za Nakovo, kjer so obtičali. Tam čez pride lahko le pajek. Gams merkač, ki se je zaskočil, je začutil nevarnost, zeleno je pogledal lovcu in se zakadil vanj. Bos pa je bil še bolj uren, prišel se je na polico in stisnil glavo pod njo. Vseh sedemnajst gamsov je s kozleti vred puhnilo za

vodnikom. Drug za drugim so se pognali čez lovca, ki se je krčevito tiščal gladke skale in čakal, kdaj ga zbijejo v prepad.

Prehod od Bab na Kamniškem sedlu po laštah čez severno steno Planjave na Male Vilice je prvi izvedel Bos. Pozneje so tu čez prišli naši gorohodci-pionirji. Tudi čez Svetle plati v severni steni Planjave je Bos prvi sestopil v Logarsko dolino z gamsom na ramah, ki ga je nesel k Plesniku. Po pripovedovanju domačinov iz Konca je preplezal okoli leta 1909 zahodno steno Planjave skozi Kamin, ki ga je pozneje preplezal Brinšek kot prvi turist. Prav tako je priplezal iz Logarskega kota do Bab na Jermenovih vratih. V grebenu Zeleniških špic so bili pred Drenovci domači lovci z Bosom. Na Veliki Greben, ki se strmo dviga iz zatrepa bistrške doline, je prvi pristopil in sestopil Bos, ko so gonili gamsu v Konec. Pozneje so tod pri velikih pogonih sestopili s kramzarji na nogah najboljši gonjači Miklavov, Puškarjev, Koželj in drugi. Pred leti so preplezali Veliki Greben naši plezalci, misleč, da je tura prvenstvena. Zanimivo je tudi, da so domačini gorjani preplezali prepadno steno med Konjem in Rzenikom že v začetku tega stoletja. Plezalci, ki so prišli tam čez pred leti, so živeli v prepričanju, da je njihov vzpon prvenstven. Tudi zimski vzpon čez južno plat Štruce na Skuto je pred leti prvi izvedel domačin iz Bistrice, pokojni gorski vodnik Jerinčkov Lojze. Dva plezalca sta jo preplezala čez nekaj let v prepričanju, da sta prva. Lojze se jima je na široko smejal, ko ju je poslušal. Bos je med drugim preplezal še Veliki Knof pod Kompetelo, ko je iskal orlovo gnezdo; ostenje pod Jermeniškim turnom je predelal pri lovu na gamsu po dolgem in počez, takisto tudi Brano. V Turski gori je prečkal južno ostenje za Turnom po gamsovih stečinah! Obredel je gore nad Koncem, Uženjake, Kalce in ostala zakonja kot nihče pred in za njim.

Današnji lovci v tej dolini se po znanju in po drznosti in skalah ne morejo meriti s tem, danes že napol pravilničnim veteranom, ki je lovcu z osemdesetimi leti ubiral stopinje v breg hitreje kot mladi pastirji.

A. S.

Nadaljevanje prihodnjč

Šestdeset let bajtarstva na Veliki planini (II.)

Gor me vleče

Na tak način je bilo preprečeno rušenje pastirskih koč na Veliki planini. Planina je ostala v prvotnem videzu. Za to pogumno potezo gre Vlastu Kopaču vse priznanje.

Naslednje leto je na sestanku, ki ga imajo kmetje vsako leto, preden odženejo živino na planino, pri Devovcu v Bistrični rekel kmet Kocjan: »Zahvalimo Boga, da imamo človeka, ki se za kmeta potegne!«

Tudi leto 1983, posebno pa 1984, je bilo zelo razburljivo glede pašništva na Veliki planini. Izvršni svet Občine Kamnik je hotel na vsak način spraviti kmete in pašno skupnost v zadrugo. Tudi tokrat so kmetje zagrozili s požigom koč. V obeh primerih, iz leta 1957 in 1984, gre tudi za »užitne pravice« pašnih upravičencev, ko so jim jih nameravali odvzeti.

Upajmo, da je ihta po ukinitvi pašnih pravic za vselej opravljena, kljub temu da je Občina Kamnik zelo odločno nastopila s svojo vizijo zadrugiškega upravljanja pašnikov na Veliki planini v okrilju »Emone«. Ta način pa je: en skupni hlev in en pastir – in nič pastirskih koč. Prav to, kar so naši predniki koristno načrtovali za preživetje čez poletje v Planini, prav te kočice, ki jih radi vsakomur pokažemo in povemo, da so edinstven primer pastirske arhitekture daleč naokoli – naj bi uničili.

Po večletnih »pregovarjanjih« je Župnijskemu uradu v Stranjah le uspelo zbrati dokumente in denar za postavitev nove kapelice na Veliki planini. Postavljena je na istem mestu kakor prejšnja in v isti obliki, le nekoliko večja je in z več strešnimi linami. Podzidek je bil obnovljen (na novo pozidan) maja 1988. leta, nanj pa so domači tesarji postavili ostenje in ostrešje kapele z zvonikom na strehi. Vsa je lesena, zunaj obita in prekrita s skodlami. 7. avgusta 1988 jo je prišel blagosloviti nadškof dr. Alojzij Šuštar, metropolit ljubljanski. Pri obredu je bilo okoli 6000 ljudi. Prva kapelica je bila zgrajena 1938. leta, požgana pa marca 1945.

TURIZEM

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Kamniško območje je veljalo za turistično razvito. Tako pišejo kronisti tistega časa (1890–1910). Pri izteku Nevljice v Kamniško Bistrico je bilo kopalništvo in precej turističnih sob pri zasebnikih (hotela še ni bilo).

Planinski turizem je počasi prihajal na kamniško področje. Zimski turizem je bil v zaostanku. Turizem pa je povezan tudi s športno dejavnostjo. Prvi turni smučarji, ki so izhajali iz vrst »drenovcev« in »piparjev«, so zaorali ne samo po snegu, ampak tudi na področje športnega turizma. Prvi smučarji, ki so obiskali Krvavec (1953 m) in Zvoh (1972 m) v zimi 1910/11, so bili »drenovci« Rudolf Badjura, Jože Kunaver in Bogomil Brinšek. Šli so še na Kriško planino. V isti zimi so se napotili tudi na Veliko planino.

Takih obiskov je bilo po končani I. svetovni vojni (1914–1918) še veliko. Revija Šport, ki je izhajala v Ljubljani 1921–1923, je objavila precej fotografij, posnetih od izletnikov na smučeh. Posnetki so z Velike planine, Kriške planine, Krvavca in Kamniškega sedla. Najzanimivejši je posnetek v 2., januarjski, številki iz leta 1922, ki ima naslov Božičnica na Pasjih pečeh pod Veliko planino, (foto B. Brinšek). Upodobljeni so »drenovci«, prvi obiskovalci tega terena na smučeh, na počitku v trdi zimski noči ob vzponu na Veliko planino. Te prve turiste pa so posnemali tudi domačini, ko so si prej pridobili znanje smučanja na niže ležečih terenih okrog Kamnika.

Planinstvo s športnim udejstvom je dobilo vse več privržencev. Za marsikoga je bila Cojzova koča na Kokrškem sedlu ali Kamniška koča v Jermenovih vratih težko dostopna. Koča SPD na Veliki planini je bila dosegljivejša. Iz pripovedi se da sklepati, da je bilo od časa do časa v teh planinskih kočah kar veliko obiskovalcev.

Še en podatek je zanimiv za bralca teh vrstic. Tiste čase pred II. svetovno vojno ni bilo rednega avtobusnega prevoza, ne do Stahovice in ne v Kamniško Bistrico.

Po končani vojni ni bilo ne časa ne denarja za šport in turizem. Prvi so zgradili dom železničarjev iz Ljubljane na Kisovcu 1950. leta po načrtu arh. Borisa Kobeta, objavljenem v Planinskem vestniku. Gradnjo je vodil Davorin Kremžar-Čmrl, znani planinec, harmonikar in gorski vodnik. Ta dom je bil v zadnjem času zaprt skoraj 15 let. V letu 1989 je Železničarski dom vzel v zakup privatnik. Dom je zanimiv tudi za tiste turiste, ki nikakor ne hodijo peš. Cesta je speljana prav do Doma.

Šele leta 1953 so odprli Domžalski dom (PD Domžale) na Mali planini. Za izgraditev doma so najprej naredili tovorno žičnico in električni daljnovod. Domete so si zgradila tudi podjetja: Induplati Jarše, Elektro Ljubljana, Kaolin Črna, vsi na Mali planini. Zadnjega od domov na Mali planini je zgradilo PD Črnuče 1964. leta.

NACE NOVAK

(Nadaljevanje v prihodnji št.)

Dan kamniških planin na Kamniškem sedlu

Kamniško planinsko društvo je tudi letos pripravilo lepo in uspelo planinsko prireditev – srečanje planincev na Kamniškem sedlu. Ta prireditev je bila v nedeljo, 18. julija 1993, in se vsebinsko vključuje v stoletnico planinstva pri nas.

Na Kamniškem sedlu je bilo približno 1500 ljudi. To so bili ljubitelji gora, ki so na tak način želeli proslaviti društveni jubilej, in desetletnico novega planinskega doma.

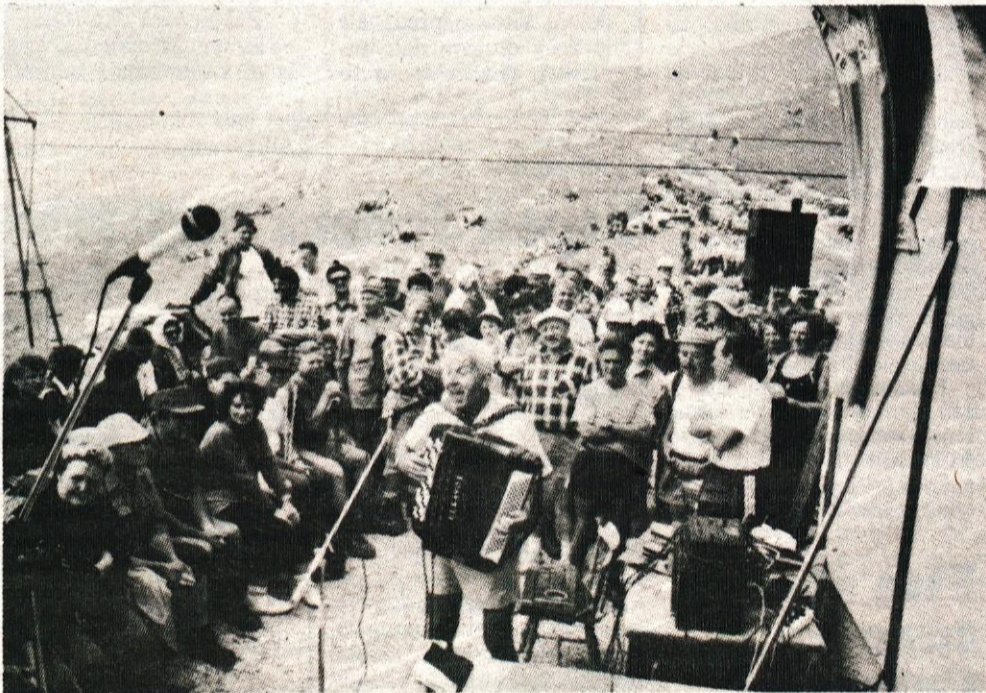
Ljudje so množično prihajali iz Kamniške Bistrice, veliko jih je prišlo iz Logarske doline, pa tudi s Korošice in iz drugih smeri.

Že na predvečer je bilo na sedlu zelo živahno in prijetno, v nedeljo zjutraj pa so že zelo zgodaj zjutraj prišli prvi obiskovalci. Prišli so prepoteni in tudi premočeni od dežja, pa jim to ni skalilo dobre volje. Jutranji dež ni napovedoval nič dobrega, vendar pa se je kasneje vreme zjasnilo.

Na prireditvi so sodelovali: pevci Lire pod vodstvom pevovodja Marjana Ribiča, Kolledniki (Plahutnik, Majcenovič, Rok), prvič je na taki prireditvi sodeloval s svojo harmoniko Božo Matičič, ki se mu je pridružil še pevec Rok, uvodni nagovor pa je imel predsednik Planinskega društva Kamnik Slavko Rajh. Orisal je prehojeno pot Planinskega društva, omenil dosežene uspehe in spomnil tudi na naloge.

Celotni kulturni program je bil toplo sprejet. Udeleženci so ga spremljali z zanimanjem.

Na Kamniškem sedlu je bi-

Udeleženci pozorno poslušajo glasbeno točko

lo zelo veliko ljudi: mlajših, starejših, Kamničanov in drugih; skratka, tu so se srečali vsi, ki jim gore veliko pomenijo.

Dan Kamniških planin je bil še en dokaz več, da si ljudje vedno bolj želijo zdravega in lepega okolja. Za tak užitek so se pripravljani potruditi in tudi preznojiti. 18. julij 1993 bo mnogim ostal v spominu kot dan, ki je bil nekaj posebnega.

Po zaključku pestrega in vsebinsko primerne programa so udeleženci sprejeli povabilo za ponovno srečanje na Kokrškem sedlu v naslednjem letu.

STANE SIMIČ

Urejen spomenik Antona Medveda

Kamnoseška mojstra Alojz in Boris Ciglič iz Kamnika sta obnovila reliefno ploščo in napis na nagrobniku pesnika Antona Medveda na kamniških Žalah.

Za brezplačno ocvetličanje sta poskrbela vrtnarska mojstra Tone in Pavla Flere. Ob odkritju nagrobnika 27. 8. 1913 je takratni kamniški župan dr. Ernest Dereani obljubil, da bo mesto Kamnik bdelo nad Medvedovim grobom kot nad biserom, zakaj s tem, da bo častilo pesnika, bo častilo samega sebe. To obvezo je pred kratkim potrdil tudi sedanji župan Maksimiljan Lavrinc. Upamo, da bo občina določila nekoga, ki bo stalno skrbel za urejenost nagrobnika.

Vera Mejač

Vse več gorskih kolesarjev v Kamniku

Gorsko kolesarjenje je razmeroma mlad šport, ki pa se zadnji dve leti izredno hitro širi. V okolici Kamnika je ogromno poti in stez, ki so kot nalašč za gorsko kolesarjenje, vendar pa redko kdaj na njih srečaš kolesarja. Na cesti je videti ogromno teh malo bolj »robustnih« koles, toda to je bolj modna muha, na makedamske ceste v hribovje pa zaide redkokateri »nižinski kolesar«.

V Kamniku se je v zadnjem letu izoblikovala skupina gorskih kolesarjev, ki jim je cilj predvsem delovanje v tem športu, in ta skupina je letos zabeležila kar nekaj izredno lepih rezultatov. Dobri rezultati niso naključje, saj so plod večletnega vsakodnevnega treninga. Tekmovalci v »mountain bike« niso organizirani v klub, temveč imajo vsak svojega pokrovitelja, tako da na ta način pokrijejo vsaj del stroškov.

V mladinski konkurenci dosega najboljšo rezultate Tadej Trobevšek (Fun Sports), ki v konkurenci dve leti starejših tekmecev dosega odlične uvrstitve. Letos se je na treh tekmovanjih za slo-

venski pokal uvrstil med prvo šesterico, med svojimi vrstniki pa je premočno prvi.

V kategoriji nekategoriziranih tekmovalcev je na eni tekmi za slovenski pokal zmagal Primož Galjot (Alp Sport). Prvo tekmo v začetku sezone pa je v zelo močni konkurenci dobil Sandi Srdar. V tej kategoriji dosega solidne rezultate tudi Jure Kukovič, ki se redno uvršča med deseterico najboljših. Posebno poglavje pa predstavlja Metod Močnik (Proloco-Scott), ki letos sodi v sam vrh slovenskih gorskih kolesarjev. Na vseh letošnjih tekmovanjih za slovenski pokal je v kategoriji kategoriziranih tekmovalcev dosegel uvrstitev med prvo peterico, četudi je bila konkurenca mednarodna. Nekaj odmevnih rezultatov pa je dosegel tudi na tekmovanjih v Avstriji, kjer pa v njegovi kategoriji tekmujejo tudi profesionalci.

V želji, da bi se gorski kolesarji tudi v Kamniku organizirali, vabimo vse ljubitelje na skupne »treninge« oziroma ture. Dobimo se vsako sredo ob 17. uri pred športno trgovino in servisom Alp

Sport na Perovem ob obvoznici, od tam pa se bomo podali na turo, primerno za vsakogar.

Vabljeni!

D. O.

Balinanje

Dupliški Virtus vodi

V pomladanskem delu zahodne balinarske lige so se balinarji dupliškega Virtusa uvrstili na odlično prvo mesto pred Jesenicami, Rogovilo Kranj, Bistrico Tržič in Zarjo Ljubljana.

V ligi sodeluje 15 ekip. Na domačem igrišču so razen ene premagali vse gostujoče ekipe. V gosteh pa so izgubili le tekmo z Rogovilo. Ker so vse najtežje tekme »pospravili« v pomladanskem delu, po mnenju predsednika kluba M. Rutarja in trenerja M. Prelovška lahko pričakujejo, da bodo visoko uvrstitev obdržali tudi v jesenskem delu tekmovanja.

F. S.

Nogometnice proti slovenskemu vrhu

Končano je prvo žensko nogometno prvenstvo Slovenije. Prvakinje so postale igralke Krime iz Ljubljane, drugo mesto so osvojile Velenjčanke, tretje pa Vrhnjčanke. Nogometnice iz Kamnika ter Domžal so pristale na šestem mestu med osmimi ekipami s tremi zmagami in dvema neodločenima izidoma.

Prvenstvo je bilo izredno naporno, saj so ga igralke končale v dobrih dveh mesecih s 14. prvenstvenimi tekmami. Naše nogometnice so nastopile že onkraj Karavank na turnirju v Galiciji in osvojile drugo mesto. Ekipa še ni kakovostno popolna, vendar so igralke s trdim delom hitro napredovale in že v drugem delu prvenstva dokazale, da so

popolnoma enakovredne tudi prvakinjami ko so na igrišču Virtusa na Duplici izgubile le z 0:1 v zadnjih minutah igre. Športna sreča jim v tej sezoni ni bila ravno naklonjena pa vendar dekleta ostajajo skupaj in prisegajo na boljši uspeh v naslednji sezoni. Kamničanke so se izkazale kot izredno talentirane igralke, predvsem vratarica Breda Pipan, kapetan ekipe Marjana Osolnik, ki je dosegla največ zadetkov ter obetavna mladinka Nika Mali, ki se je vpisala tudi med strelke. Vse tri so tudi kandidatke za državno reprezentanco, ki bi prvo tekmo za evropsko prvenstvo igrala doma ob koncu septembra.

Žal so naša dekleta že na samem začetku doživela diskriminacijski odnos

v tem »moškem« športu, kakor tudi psihične obremenitve med samim prvenstvom zaradi samovoljne nekaterih klubov oziroma posameznikov. Nogometnice so začele s treningi v Kamniku, nadaljevale v Mengšu in nato odšle v Jarše. Več razumevanja pa so imeli na CATV IMPULZ, kjer so jih večkrat solidno predstavili gledalcem. Izkazal se je tudi Rudi Prelec iz Komende, ki je podaril igralkam žoge, od KGM iz Vodice so dobile majice in na pomoč jim je priskočilo še nekaj domžalskih podjetij. Večino prevozov na gostovanju po Sloveniji so igralke opravile z lastnimi avtomobili in sredstvi, kar je bilo zanje še dodatno breme.

STANE BENKOVIČ

Evropski pokal v lokostrelstvu

V italijanskem mestu Arco je v času od 24. do 28. 6. 1993 potekal **EVROPSKI JUNIORSKI POKAL**. Mesto Arco leži ob jezeru Lago di Garda. Arco pomeni v italijanskem jeziku lok, le-ta pa predstavlja grb tega mesta. Da je lokostrelstvo v tem mestu prvenstvena športna disciplina dokazuje tudi dejstvo, da imajo dva stadiona, enega od teh pa uporabljajo izključno za lokostrelske turnirje. Travo, ki prekriva lokostrelski stadion negujejo na enak način kot travo na priznanih golf igriščih. Kot zanimivost naj navedemo tudi to, da je tekmovanje potekalo na obeh stadionih, ki pa sta medsebojno računalniško poveza-

na. Tekmovalci s posameznih strelnih mest svoje rezultate sproti vnašajo v računalnik, tako da je na velikem monitorju moč vsak trenutek razbrati vrstni red tekmovalcev, kar predstavlja novost v lokostrelskem športu.

Slovenijo so zastopali tekmovalke in tekmovalci iz naslednjih klubov: LK Ankarana – 3 tekmovalci, LK Kamnik – 3 tekmovalci, LK Ljubljana – 2 tekmovalca in LK Maribor – 1 tekmovalec. Iz LK Kamnik so se tekmovanja udeležili: **MATEJ KRUMPESTAR**, **PRIMOŽ FLERIN** in **MITJA PODGORŠEK**. Ekipa Slovenije je tudi na tej tekmi potrdila da v lokostrelskih klubih resno

delajo z mladimi. Posebej je potrebno omeniti **1. mesto med mladinci**, ki ga je dosegel **PETER KOPRIVNIKAR**, član LK Maribor z 1295 krogi in **novim državnim članskim rekordom na 90 m s 319 krogi**. Med kadeti, ki so jih zastopali tekmovalci iz LK Kamnik se je Matej Krumpetar uvrstil na 11. mesto z 1123 krogi, kar je slabše od njegovih dosedanjih rezultatov. Ostala dva kamniška tekmovalca sta prvič nastopila v kadetskem evropskem pokalu, čeprav v Slovenskem pokalu tekmujeta v kategoriji dečkov. Primož Flerin se je uvrstil na 13. mesto s 1076 krogi, Mitja Podgoršek pa na 16. mesto s 960 krogi, kar je za oba tekmovalca lep uspeh.

Tekmovalci LK Kamnik in LK Maribor se posebej zahvaljujejo sponzorstvu **GRAVERSTVO MARTINJAK** iz Radomelj, ki je omogočil prevoz teh tekmovalcev na tekmo.

TJAŠA

Fita star turnir Celovec

Na povabilo **VITRINGER SPORTCLUBA** in **RADIA SANDER** iz Celovca so 18. 07. 1993 na mednarodni turnir odpotovali tudi lokostrelci iz LK Kamnik. Med 84 nastopajočimi tekmovalci so naši člani dosegli naslednje rezultate: **Matej Krumpetar** je v članski konkurenci (čeprav je še mlajši mladinec) dosegel 4 mesto z 1218 krogi in izpolnil normo za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo 27. – 29. 08. 1993 v Franciji. V kategoriji dečkov je **Jure Končan** zasedel 2 mesto z 1238 krogi, **Mitja Burja** 4 mesto z 1218 krogi in 5 mesto **Primož Flerin** s 1183 krogi.

TJAŠA

Alpinizem

Uspeh Janeza Jegliča v El Capitanu

Janez Jeglič (AO Domžale, GRS Kamnik) je skupaj s soplezalcem Mihom Praprotnikom v dolini Yosemite v Kaliforniji preplezal smer Jolly Roger. Smer je ocenjena VII A₅ in je ta čas najtežja tehnična smer na svetu. Jeglič in Praprotnik sta opravila četrto ponovitev. Smer je dolga štiriindvajset raztežajev oziroma 1100 m. Prvih sedem raztežajev sta plezala dva dni in v njih pritrjevala vrvi, po katerih sta se vračala. Ko sta tretjič vstopila v steno v šestih dneh, pa ste že bila na vrhu. Smer ima tri raztežaje, ocenjene A₅. Kar zadeva definiranje ocene A₅ glede na dolžino padca, velja omeniti, da so možni tja do petdeset metrov, kar pa se lahko konča na kakšni lusiki ali polici. Kot zanimivost velja omeniti opremo, potrebno za tak vzpon. Zaradi visoke temperature sta prve dni vzela s seboj poleg tehnične opreme še osemindvajset litrov vode. Jeglič je v dolini Yosemite preplezal tudi prosto smer z oceno X-, sam pa je brez varovanja preplezal smer z oceno VIII. Janez Jeglič, ki je že nekaj let član gorske reševalne postaje v Kamniku, je s tem vzponom dokazal, da je gotovo eden najboljših,

vsestranskih alpinistov, saj je pred leti v enem letu preplezal smer X stopnje, preplezal

steno Bagiratija in prišel na vrh Mt. Everesta.

DARE BOŽIČ

Mladi plavalci uspešni

V Trbovljah na tradicionalnem 24. Lučkinem memorialu, ki je bil 10. 7. 93, je nastopalo kar 250 mladih upov. Plavalni klub **DADAS RUDAR** je znova vzorno pripravil tradicionalni **LUČKIN** memorial, ki ga vsako leto prireja v spomin na odlično plavalko **LUČKO VODIŠEK**, ki je tragično izgubila življenje v prometni nesreči. Letos so prvič poleg pionirjev in pionirk nastopili tudi kadeti in kadekinje.

Skupno se je predstavilo 250 tekmovalcev in tekmovalk iz vseh slovenskih klubov in reškega Primorja.

Izjemne rezultate v tako močni konkurenci so dosegli tudi plavalci in plavalke plavalnega kluba **EDIGS** iz Kamnika.

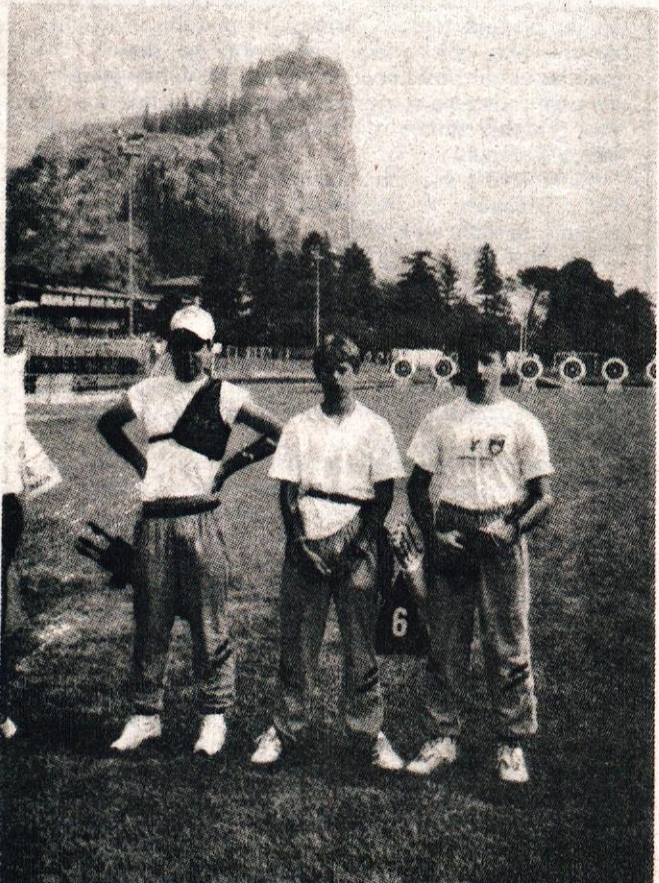
Memoriala se je udeležilo 6 plavalk in 9 plavalcev. Naša plavalka **EDIGSA** iz Kamnika, **ANA DUKOVIČ**, ki se razvija v izjemno dobro plavalko, je dosegla v disciplini 100 m PRSNO prvo mesto z rezultatom 1:23,71, kar je boljši čas od najhitrejših kadekinj. **ČESTITAMO!**

Med pionirji se je po boleznih spet izkazal **VOJKO JONČESKI**. V disciplini 100 m KRAVL je dosegel **DRUGO** mesto s časom 1:03,12 in v disciplini 100 m PRSNO **DRUGO** mesto z rezultatom 1:20,34. Pohvaliti je treba tudi ostale plavalke in plavalce, ki so se uvrstili med prvih 15.

Mladi kamniški upi še naprej trenirajo v bazenu **ILIRIJA** v **LJUBLJANI** in se pripravljajo na **DRŽAVNO** prvenstvo, ki bo konec meseca od 30. 7. do 1. 8. 93, in na sprintersko prvenstvo, ki bo 3. 8. 93. Obe prvenstvi organizira plavalni klub **ILIRIJA** iz Ljubljane.

Vsem mladim plavalcem in plavalkam Plavalnega kluba **EDIGS** želimo veliko uspehov in dobrih rezultatov. **SREČNO!**

EDIGS ACO JONČESKI

Kadetska ekipa Slovenije

Poletje...

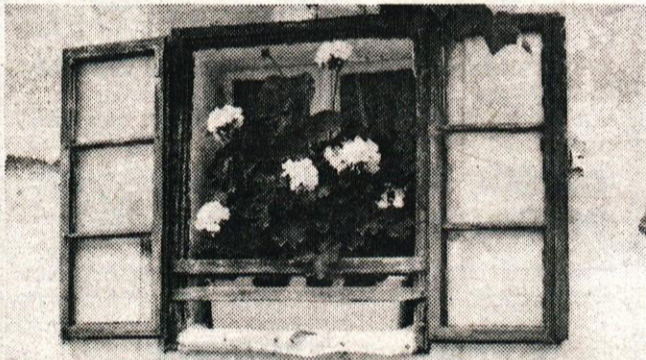
Ker so zdajšnji časi drugačni od tistih, ko je bilo samoumevno, da gremo poleti na morje, se z drugačnimi očmi oziramo po naši bližnji okolici. In marsikaj odkrijemo...

...da je poletje na Veliki planini lepše, manj hrupno in bolj pomirjajoče kot poletje na razbeljeni plaži,

...odkrijemo tudi mir in tišino, ki je tako tiha, da nas boljše ušesa, ker je nismo več vajeni in tam najdemo tudi hišne pragove, ki so zapušteni in prerastli s travo (Soteska v Tuhinjski dolini).

Predvsem pa je poleti veliko, veliko rož, ki krasijo še tako staro pročelje in skromno hišico (Perovo).

fotografije in tekst: B. P.

RKK

RUDNIK KALCITA KAMNIK d.o.o.

OBČANOM
KAMNIKA
ČESTITAMO
OB PRAZNIKU!

Kaj se dogaja v »Kočni«

Pri Občinskem odboru slovenskih krščanskih demokratov v Kamniku smo izvedeli, da so odposlali Komisiji za družbeni nadzor pri skupščini občine Kamnik zahtevek za zaščito družbenega premoženja in pravic delavcev v trgovskem podjetju »Kočna« v Kamniku.

9. julija letos je namreč družbeni pravobranilec samoupravljanja Ljubljana, g. Franc Skinner, posredoval sindikatu KNSS »Neodvisnost«, RO Ljubljana ugotovitev, da delniška družba »Kočna« pravno ne obstoji in da je vse vodstvo te družbe nelegalno, saj da je bilo lansko leto izvoljeno brez pravne veljave. Tako glavni direktor d.d. Kočna g. Kopusar pravzaprav ni glavni direktor, kot upravniki odbor te družbe ni legalen, niti to niso predstavniki družbenega kapitala v d.d. Kočna: g. Tičar, g. Koželj in ga. Vehovec.

Vzrok: začelo se je z delavskim svetom »Kočne«, katerega je že febr. 1992. potekel mandat, vendar je ta protipravno v aprilu 1992. sprejel sklep o preoblikovanju družbenega podjetja Kočna v delniško družbo. Dalje je KS protipravno imenoval predstavnike družbenega kapitala. Zaradi vsega tega, tudi kasneje izvolitve niso bile legalne. Skratka družbeni pravobranilec samoupravljanja iz Ljubljane dobesedno: »upoštevajoč navedeno ugotavljam, da d.d. Kočna pravno ne obstoji in bi se lahko

z ugotovitveno tožbo zahtevalo pri temeljnem sodišču ugotovitev, da je vpis (v sodni register - o.d.) ničn.«

OO SKD Kamnik sedaj naslavlja že omenjeni komisiji za družbeni nadzor (menda je to storil tudi že sindikat »Neodvisnost«) zahtevek, da v najkrajšem možnem času zagotovi, da se te stvari pri »Kočni« uredijo tako, da bo maksimalno zaščiten družbeni kapital in seveda delavci. Zagotovile naj bi se nove tajne demokratične volitve v vse potrebne organe družbenega podjetja Koč-

aktualno

na, vseh organov potrebnih za izvedbo volitev, tajno kandidiranje vseh kandidatov tako za delavski svet, za predstavnike družbenega kapitala, upravnega odbora in vd. direktorja d.d. Novoizvoljeni DS naj bi odločil o možnem preoblikovanju družbenega podjetja v delniško družbo.

V potrditev, da je vodstvo d.d. »Kočna« nelegalno, naj bi se tudi takoj vrnila na svoji delovni mesti poslovodja »Zeleznine« in poslovodja »Novotehne«, ki sta bila pred meseci s strani vodstva Kočne odstranjena. Omenjena sta se namreč udeležila izrednega sestanka delegatov in delničarjev Kočne, kjer so se vodstvu očitale nepravilnosti.

Takoj naj bi se tudi onemogla vsa morebitna osebnopripravevanja (pritiski, grožnje) nad delavci v Kočni s strahom sedanjega nelegalnega vodstva.

T. M.

Društvo za varstvo okolja

10 let uspešnega dela

V Mengšu je 29. junija potekal občni zbor Društva za varstvo okolja Kamnik-Domžale. Zbralo se je trideset članov in gostje z Zveze društev za varstvo okolja Slovenije ter Zeleni Kamnika.

Greta Štitar, predsednica Izvršnega odbora, je v uvodnem poročilu povedala, da je društvo v zadnjem času delovalo predvsem preko posameznikov, ki so se vključevali v aktivnosti za varovanje okolja v občinah Domžale in Kamnik. Po njenem mnenju sta bila glavna vzroka za slabše društveno življenje nedelavnost predsednika in številni člani, ki so se pred tremi leti včlanili v stranke in preusmerili svojo aktivnost vanje. Dotaknila se je tudi političnih strank, ki pred volitvami veliko govorijo o varovanju okolja, ko pa pridejo na oblast, na obljube pozabijo. Ob koncu se je prisrčno zahvalila najbolj delavnemu članu društva Alojzu Jagodicu za njegovo nesebično aktivnost.

V razpravi so se lotili predvsem problematike trase avtoceste med Celjem in Ljubljano. Ugotovili so, da se občani premalo zavedajo negativnih posledic avtocest za okolje, država pa se ni pripravljena pogovarjati o različnih variantah.

Ob koncu triurnega sestanka so sprejeli program dela, spremenjena pravila društva ter izvolili disciplinsko komisijo, nadzorni in izvršni odbor. Predsednik izvršnega odbora je soglasno postal Franc Zajc.

Novi izvršni odbor DVO Kamnik-Domžale: Franc Zajc, Preserje, Janez Kuhar, Županje Njive, Maks Lah, Suhadole, Dušan Lipovec, Kamnik, Jože Ogrinc, Podgorje, Andreja Kračman, Mengeš, Jože Nemec, Domžale, Janez Škofic, Domžale. Ivan Zupan. Mengeš
IGOR LIPOVŠEK

Informacija o nekaterih dogodkih v KOČNI Kamnik d.d.

Dne 13/7-1993 je ob 11. uri, na redni mesečni poslovodski sestanku v podjetju nenapovedano prišlo okoli 10 do 15 delavcev, ki so hoteli sestanek izkoristiti kot zbor delavcev in odstaviti direktorja, ter ga fizično odstraniti iz podjetja. Omenjeni delavci so člani novonastajajočega sindikata NEODVISNOST KNSS, ki pa v podjetju še ni ustanovljen.

Omenjeni zbor seveda ni uspel, ker so poslovodje zapustili prostore, v katerih je ostalo 12 delavcev, ki so sprejeli sklep o odstavitvi direktorja podjetja in organiziranju stavke dne 27/7-1993 na dan, ko je sicer praznik občine Kamnik.

Sicer v podjetju deluje sindikat Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, ki ima po evidenci 309 članov od skupaj 330 zaposlenih v podjetju, ki pa ima o poslovanju podjetja in njegovem direktorju nasprotno mnenje od novonastajajočega sindikata NEODVISNOST KNSS.

Kot direktor KOČNE delam v podjetju od 1/8-1991. Podjetje je imelo po zaključnem računu za l. 1990 34.000,00 din dobička, sosednje trgovsko podjetje pa 12.000.000,00 din dobička. Že v l. 1991 in tudi v l. 1992 je podjetje zaradi izpeljanih organizacijskih, kadrovskih in razvojnih ukrepov uspešno poslovalo, razumljivo pa je, da v tem gospodarskem trenutku uspešnega poslovanja ne more biti brez ukrepov prestrukturiranja, reda, dela in poštenega poslovanja. Dejstvo je, da v podjetju 10 let ni bilo vlaganj v novogradnje, saj je bila zadnja nova trgovina market Nevlje zgrajena l. 1983. Zastavlja se vprašanje gospodarjenja v preteklih letih, saj so sosednja trgovska podjetja gradila nove moderne trgovske objekte, KOČNA pa je stagnirala. Vlaganja v posodobitev podjetja in novogradnjo so bila zato nujna, če hočemo, da podjetje obstane in obdrži kupno občinskega potrošnika v občini. Tako smo v zadnjem letu in

pol v razvoj podjetja vložili 2.700.000 DEM, v okviru teh sredstev pa zgradili nov modern diskont na kamniški obvoznici, ki odlično posluje.

Razmišljamo tudi o nadaljnjem razvoju. V najkrajšem času želimo zgraditi tehnični diskont na Fužinah, v katerem bi koncentrirali in popestrili ponudbo naših štirih tehničnih trgovin s ciljem celovite in cenško ugodne tehnične ponudbe blaga kamniškemu potrošniku na enem mestu.

aktualno

Tudi področje denacionalizacije smo izpeljali pošteno, saj smo denacionalizacijskim upravičencem vrnilo 9 trgovskih objektov, kar ni bil majhen napor za poslovanje podjetja, saj je bilo potrebno prezaposliti delavce na nove prodajne programe in lokacije.

Glede varovanja družbenega premoženja smo zagotovo eno redkih podjetij v državi Sloveniji, ki je v času lastninskega preoblikovanja ravnalo razvojno impulzivno, saj smo družbeni kapital celo povečali za navedeno investicijsko vlaganje, toda s takim delovanjem v podjetju povečujemo obseg realizacije, zaposlujeemo že celo nove delavce, znižujemo cene, ker menimo, da je v tržnih pogojih gospodarjenja to prava pot, na osnovi katere postaja kamniški potrošnik s storitvami KOČNE zadovoljnejši.

Republiška centrala sindikata NEODVISNOST KNSS je od ljubljanskega pravobranilca samoupravljanja, ki ni pristojen za občino Kamnik, na osnovi enostranskih informacij pridobila mnenje, da je KOČNA Kamnik nezakonita delniška družba in da sem jaz njen nezakoniti direktor. Omenjeno mnenje je ljubljanski družbeni pravobranilec samoupravljanja izdal na podlagi enega od skle-

pov delavskega sveta, dejansko pa je bil prvi sklep delavskega sveta podjetja o preoblikovanju KOČNE v delniško družbo sprejet že na 11. seji dne 27/12-1990. Proces lastninskega preoblikovanja smo potem preko cenitve podjetja in Agencije za prestrukturiranje gospodarstva RS opravljali vso drugo polovico l. 1991 in prve mesece l. 1992 do vpisa podjetja kot delniške družbe v sodni register pri Temeljnem sodišču v Ljubljani, Enoti in Ljubljani.

Res je, da je mandat delavskega sveta potekal 22/2-1992, vendar smo skupaj s sindikatom, na poslovodskem sestanku, z delavci in skupaj z delavskim svetom ocenili, da za dva meseca nima smisla voliti novih organov upravljanja, ker je bil takrat postopek konstituiranja delniške družbe praktično zaključen. Omenjeni konsenz delavcev KOČNE je izražen s podpismi na pogodbi o ustanovitvi delniške družbe, saj je danes 326 delničarjev in imamo

10% vložek od skupne osnove glavnice podjetja z vsemi potrdili Agencije za prestrukturiranje gospodarstva RS.

Iz navedenih razlogov trdimo, da je proces prestrukturiranja KOČNE stabilen in da delniška družba legalno posluje. Nastajajoči sindikat NEODVISNOST KNSS v podjetju grozi s stavko in fizično preprečitvijo vstopa direktorju v podjetje.

Izvršnemu svetu predlagamo, upoštevaje dopis tega sindikata, da o nastali situaciji zavzame svoje mnenje in ga posreduje podjetju in sindikatu NEODVISNOST KNSS.

Dokumentacijo o naših trditvah smo dne 19/7-1993 posredovali družbenemu pravobranilcu samoupravljanja Kamnik g. Svetelju, v primeru zahteve pa jo lahko posredujemo tudi Izvršnemu svetu občine Kamnik in ustno podamo tudi vse ostale željene informacije.

Direktor podjetja:
JOŽE KOPUŠAR

Ogenj uničil poslopje

Družino Berlec iz Rožičnega 4 pri Selah je pred dnevi doletela huda nesreča. Ognjeni zublji so zajeli gospodarsko poslopje in ga popolnoma uničili. Zgoreli so tudi vsi stroji s traktorjem vred. Le prisebnosti in izredno hitri reševalni akciji sosedov in gasilcev gre zahvala, da ogenj ni zajel tudi družinske hiše. Rešili so živali, ki so bile v hlevu. Škoda je zelo velika in jo bo težko nadomestiti, ker je bilo uničeno poslopje le delno zavarovano.

Sosednji in okoliški prebivalci so še istega dne začeli odstranjevati pogorišče in zbirati pomoč. Občinska organizacija Rdečega križa

Kamnik je prizadeti družini priskočila na pomoč z živili. Brlečeva družina vsako pomoč sprejema s hvaležnostjo. Še živijo dobri ljudje, zato upajo, da bodo tudi z dodatno pomočjo Izvršnega sveta občine Kamnik vendarle vsaj delno ublažili posledice požara.

RK priporoča, naj pomagajo tudi drugi. Pomoč naj neposredno izročajo družini, ki je tudi sicer materialno zelo na tesnem, denarno pomoč pa lahko nakažejo na račun RK Kamnik, št. 50140-678-57044, s pripisom »pomoč za družino Berlec iz Rožičnega.«
STANE SIMŠIČ

Mladi slovenski nogometaši iz Trsta v Kamniku

Jesensko gostovanje najmlajših nogometašev NK Ultra-Trade Kamnik v Trstu je ostalo igralcem in vodstvu kluba v lepem spominu. Glede na gostoljublje, ki so ga člani AC Bor-Farco kot gostitelji Kamničanom namenili na športnem igrišču in ob njem, je kazalo prijateljstvo utrditi tudi s povratnim obiskom v Kamniku.

V soboto, 12. junija, so na Stadion prijateljstva v Mekinjah iz modrega avtobusa, z modrimi športnimi torbami v rokah in ob pazljivi navzočnosti staršev izstopali nogometaši – naraščajniki AC Bor-Farco. Nezaupljivo so gledali v zbrano množico in se razgledovali po stadionu.

AC Bor-Farco je eden od štirih slovenskih klubov, ki delujejo v Trstu in bližnji okolici. Ustanovljen je bil, da bi se povezovala slovenska mladina, se družila v domačem okolju, se vzgajala v strpnih sosedskih odnosih z italijanskimi vrstniki ter tekmovala v športni panogi, ki je tam pojem posebne vrste. Klub ima slovensko obeležje, odklikuje pa ga odprto, kar je vzrok, da se vanj včlanjajo tudi Italijani. Vključen je v sistem tamkajšnjega ligaškega tekmovalja in pod vodstvom agilnega predsednika g. Borisa Krapeža ter ob sodelovanju priznanih nogometnih strokovnjakov iz Slovenije (dr. Verdenik) beleži dobre rezultate.

Mali zamejci so pokazali takojšnjo sposobnost privajanja na nove okoliščine, kajti takoj po prihodu iz garderobe na igrišče so se vajeno ogrevali pred svojimi navijači, medtem ko jim je trener energično kazal smeri gibanja po igrišču. Med potekom tekme so kljub glasni podpori navijačev, ki so odobraval vsako dobro potezo, morali priznati premoč vrstnikov NK Ultra-Trade Kamnik. Temu se ni čuditi, kajti kamniški pionirji so se v letošnji sezoni pod vodstvom trenerja Romana Torkarja uvrstili v najvišji kakovostni razred. To dejstvo so potrdili tudi na tem srečanju.

Rezultat 5:0 pa je bil pozabjen in spran že pod prvimi curki tuša v garderobni kopalnici. Športni del druženja je bil končan ob skupnem napitku.

V avtobus, ki je odpeljal proti gostišču Planinka, so se vkrčali igralci in člani obeh klubov in vnovič se je pokazalo, da mladi hitro najdejo skupni jezik. Klubska pesem:

»Ni ga kraja, kot je Kamnik, kjer je Ultra-Trade doma, v dolini, kot je naša, tam se nogomet igra.«

je prvi povzel Mario, nato Andrea in za njim vsi. Starši pa niso prišli dalje od vlnudnega prikimavanja in pokroviteljskega nasmihanja.

G. Peter Fischer (»Il presidente«) je v imenu gostiteljev povedal lep nagovor, nato pa je sledila izmenjava daril med vodstvom kluba in sročena

obdaritev med najmlajšimi. Skoraj končano zakusko pa je imel dolžnost prekiniti kapetan domače ekipe Jure Griljc. Svečano se je pojavil na vratih s torto in napisom Našim prijateljem. Izročil jo je kapetanu gostujoče ekipe in mu svetoval, naj z njo stori, kar hoče. Lahko jo nese v avtobus, lahko jo pušči pri očetu, lahko bi jo pa tudi skupaj pojedli... Slednji namig se je zdel vsem navzočim povsem utemeljen, kajti torta je že bila obkoljena s fantiči z vilicami v rokah. Gledali so vanjo, kot da bi jim naznanila pobege. Ni trajala dolgo.

V sproščenem razgovoru so se gostje zanimali za življenje, pri nas v Kamniku. Interes je bil različen: od delovanja kulturnometniških društev, do ustanavljanja firm. Zanimal jih je celo način pošvojitve otroka-vojne sirote. Zeleli so, da bi jih obiskalo pevsko, dramsko ali recitacijsko društvo. Zapisan je bil recept za češnjevi zavitek, pretresena je bila problematika kamniškega hotela in Velike planine. Pogovor pa je nepričakovano zastal, ko je bilo zastavljeno vprašanje, kako žive Slovenci v Italiji?

Čutiti je bilo zadržanost in nihče ni želel prvi pričeti z odgovorom. Prehod na drugo temo ni bil več možen. Po krajši zadregi je bilo možno izvedeti marsikaj. Povedali so, da je pravzaprav srečna okoliščina v tem, da je slovensko prebivalstvo na Tržaškem ekonomsko neodvisno. Ceprav so bili nekoč v večini, je danes večinsko prebivalstvo že italijansko, s precejšnjim deležem migrantov iz Istre. Tam, kjer obstajajo

strnjene slovenske skupnosti, npr. Opčine, so Slovenci še vedno glavni nosilci družbeno-ekonomske in kulturne podobe kraja. Zlasti gospodarsko-ekonomska neodvisnost jih brani pred vse močnejšim italijanskim pritiskom. V celotni tržaški občini se v zadnjem desetletju vztrajno povečuje urbanizacijski pritisk na prostor. Razlaščenega je bilo precej ozemlja in lahko si je zamišljati – čigavga. Naj gre za industrijske, obrtne cone, šole ali komunikacije, vedno gre prioriteta razlástitev na račun Slovencev.

Upadanje števila prebivalcev, vsaj »statističnega«, gre v znatni meri na račun prostovoljnega in prisilnega poitalijancjevanja. Priimki, kot sta npr. Giovanni in Franco (Ivančič, Frank), kažejo na to. Najboljši dokaz za to trditev je pogled v telefonski imenik. To je bilo čvrsto prepričanje vseh sogovornikov. Enotnega mnenja so bili tudi pri problemu dvojezičnosti, ki je le formalna. Sprejetje novega delavca v javni sektor je sicer pogojeno z znanjem slovenskega jezika, toda to preverjanje se kar praviloma prakticira z izgovorjavo dveh stavkov in zadeva je končana. Po sprejetju na delovno mesto pa oseba ne spregovori več niti besede v slovenskem jeziku. Tako je na poštah, v bankah, bolnišnicah...

Omenili so še nedavne volitve in njihove posledice za Slovence. Prednost konzervativnih strank na račun demokratiških je slovensko narodno skupnost porinila na rob političnega življenja. Precej krivde si pripisujejo tudi sami. Raz-

cepljenost na štiri stranke je bila voda na mlin spretno pripravljeni volilni zakonodajci. Posledice tega bodo negotove, izhod pa težak.

To nekoliko grenko temo pogovora je prekinjal naraščajoč hrup naraščajnikov, ki so pričeli z dokazovanji v prid Marseilla ali Milana, kar je bilo podprto z letučimi piškoti. Hitra intervencija predstavnikov obeh držav je pomirila sprte strani.

Za zaključek obiska v Kamniku je bil predviden ogled mesta. Skupina tridesetih se je odpravila po ulicah, pravkar umitih od popoldanske nevihte. Zgovornost g. Ludvika Travnika je v kapeli Malega gradu goste vodila od neprikritega občudovanja do napete pozornosti, pač glede na temo: z opisom v soncu bleščeče pokrajine do legende o Veroniki in zakladu. Slednje niso poznali niti vsi Kamničani(!). Vsa družba je previdno polagala pest v stebri kamen, tam, kjer je to nekoč storila Veronika. Stari del mesta je bil vsem zelo všeč in priznali so, da se takega niso nadejali.

Posebno zbrano so, morda tudi zaradi utrujenosti, pokazali ob Plečnikovih mojstrovini v Franciškanskem samostanu, kjer sta tudi »enajsterici« obseleli tiho do nespoznavnosti. Osvežil ju je šele »istrski napitek« kave bar Montona, nato pa je prišel čas odhoda. Zahvala in stisk rok, pa v otroški zadregi trepljanje po ramenih, na zadnjem sedežu odhajajočega avtobusa pa je v ritmu skakal branilec Mario: »Ni ga kraja, kot je Kamnik...« M. M.

Kakšni bodo dnevi narodnih noš?

Na to vprašanje je na tiskovni konferenci odgovorila **Marta Janežič**, svetovalka za turizem:

Izvršni svet je imenoval šestnajstčlanski odbor za izvedbo letošnje prireditve Dnevi narodnih noš.

Odlučili smo se, da bodo letos Dnevi narodnih noš uresničeni glede na dane možnosti. V prihodnosti pa bomo naredili študijo o drugačni zasnovi te prireditve. Za to smo zaprosili g. Bogataja, priznanega slovenskega etnologa, in ga Klopčarjevo, ki pripravlja elaborat s področja etnologije.

Naš namen je, da bi v bodočnosti pripravljali kvalitetne prireditve v obliki folklornega festivala. Ta koncept naj bi potrdila tudi skupščina.

Priprave na letošnje prireditve smo v odboru porazdelili na naslednja področja: povorka, razstava v Veroniki, etnološki del v Maistrovi ulici (stare obrti in običaji) itd.

Miha Novak je ob tem dejal, da kvaliteta prireditve ne sme biti odvisna od proračunskega denarja. Če bo prireditev kvalitetna, se bodo našli tudi sponzorji, ki bodo prispevali denar. Zato ne bi bil potreben dodatni proračunski denar.

Janez Stražar je dodal, da je bilo na Izvršnem svetu jasno rečeno, da bi bile letos stojnice postavljene le v starem mestnem jedru (na Šutni), ki je zaprto za promet. Tako bi pomagali oživiti ta del mesta, ki nikakor ne more zaživeti. Stojnice naj bi se torej preselile v del, ki je namenjen pešcem.

F. S.

Osmošolci Zuim v Parizu

Vsako leto osmošolci v ZUIM Kamnik pošiljamo prošnje tovarnam in podjetjem po Sloveniji. Tako dobimo najrazličnejše izdelke za srečelov. Letos so bili vsi zelo radodarni in nabralo se je veliko dobitkov.

Denar, ki smo ga dobili na srečelovu, je zadoščal za sedemdnevni izlet v Pariz.

V ponedeljek, 17. maja, smo se učenci 8. a in 8. b razreda ter spremljevalci zelo zgodaj zbrali pred zavodom. Bili smo nestrpni in vznemirjeni, saj smo se prvič odpravljali na tako dolgo potovanje. Ob dogovorjeni uri smo posedli v avtobus podjetja SAP. Agencija UNISTURIST nam je priskrbeli dva vodiča in dva šoferja. Nekateri še zaspali, drugi povsem budni, smo iz avtobusa opazovali pokrajino, ki je izginjala pred našimi očmi. Od Slovenije smo se poslovili na mejnem prehodu Fernetiči in pot nadaljevali po dolini reke Pad do naše prve postaje v mestu Verona. Kakor je bila vožnja po severni Italiji dolgočasna

in nezanimiva, toliko bolj nas je prevzelo mesto Verona s svojimi znamenitostmi. Ogledali smo si amfiteater, Julijino hišo in stari del mesta. Popotovanje smo nadaljevali proti Alpam. Pred predorom Mont-Blanc je italijansko-francoska meja, na drugi strani pa smučarski center Chamonix, kjer smo prenočili. Naslednji dan smo se vozili skozi francoska mesta do Pariza. Na cilj smo prišli v času večerje, ki nas je čakala v pariškem hotelu. Čeprav smo imeli za seboj naporno vožnjo, smo si privoščili še ogled mesta ponoči. Eifflov stolp in slavlolik zmage, razsvetljen z lučmi, sta imela poseben čar.

V sredo se nam je na našem potepu po Parizu pridružila lokalna vodička. V novem delu mesta smo videli velike zgradbe, najrazličnejših oblik. Za ta del mesta so morali zgraditi novo atomsko centralo. Vozili smo se po avenijah Concorde, Saint Quen, Champs d'Elisee. Ena najlepših zgradb v Parizu je prav gotovo katedrala Notre-Dame, ki so jo zgradili v 12. stoletju. Na desnem bregu Seine je trg Etoile s slavlolikom zmage in s spomenikom neznanemu junaku. Ogledali smo si še gornico Napoleona, pariško opero. Dneva ne bi mogli lepše skleniti kot z vožnjo po reki Seini. Pogled z ladje na mesto je bil nepozaben. Neizmerno smo uživali, saj je nočni utrip življenja nekaj posebnega.

Dan, ki smo ga preživeli v Evro Disneylandu, je minil najhitreje. Tam se zabavajo stari in mladi. Zabavišče je razdeljeno na štiri dele.

V vsakem delu je ena od znamenitosti. Preselili smo se v svet pravljic, si ogledali parado pravljicnih junakov, ki so nas pozdravljali, in se rokovali z nami, uživali smo v nori vožnji z vlakom smrti. Zvečer smo zelo utrujeni hitro odšli spat.

Zadnji dan v Parizu smo se odpeljali v Versailles. Videli smo sprejemne prostore kralja Ludvika XIV., nato smo se z vlakom popeljali na ogled vrtov. Po napornem dopoldnevu smo se odpravili še v muzej Louvre. V muzej se pride skozi veliko piramido. V njem so razstavljene renesančne slike. Najbolj znana in najdragocenejša umetnina je slika italijanskega renesančnega slikarja Leonarda Da Vincija Mona Lisa.

Zvečer smo se peljali z metrom in se sprehajali po pariških ulicah do poznih nočnih ur. Sobotno jutro je prineslo slovo. Na poti proti Chamonixu, kjer smo spet prespali, smo se ustavili še v Fontainebleau, kjer je Napoleonova palača. V nedeljo smo se preko Italije vrnili v Slovenijo.

Za nami je čudovita dogodivščina. Zato so poskrbeli vsi naši spremljevalci. Njihova požrtvovalnost in skrb sta nam omogočili, da smo videli, kar marsikdo vidi samo na slikah ali televiziji. Zaradi prijateljstva, dobre volje in medsebojnega razumevanja končnega izleta ne bomo nikoli pozabili. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam omogočili to nepozabno doživetje.

JAKA PERŠ
in **TINA UŠE**
8. raz. OŠ v ZUIM Kamnik

TRGOVSKO PODJETJE
SLAMA & PATT
TRGOVSKA HIŠA
»HIP« DUPLICA
TEL. 812-332

DROGERIJA ANDREJA IN DELIKATESA PETRA

VAS VABITA, DA JU OBIŠČETE IN SE PREPRIČATE O PEŠTRI IZBIRI BLAGA IN NAJUGODNEJŠIH CENAH.

OBIŠČE NAS V HIP-u IN SE PREPRIČAJTE O NAŠI PONUDBI!

TRGOVINA Z BARVAMI, LAKI, LEPILI, ČISTILI in PRIBOROM na Steletovi 25 v Kamniku tel. 812-511

UGODNO
– ekskluzivna prodaja dekorativnih ometov ROSETI

- ROSETI barve za keramiko in kadi
- pištrole in pribor za barvanje iz programa Wagner in Sata
- velika izbira brusnih papirjev, orodja, barv, lakov...
- prodaja fasadnega materiala
- hidrocol beli 1.749 SIT (30 kg)

Material brezplačno pripeljemo na dom.

Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

ČESTITKE OB PRAZNIKU!

MATEJA MARKET

Kovinarska 3/a, Kamnik
tel. (061) 812-608

Po ugodnih cenah lahko pri nas kupite:

– zaboj piva UNION	898,00 SIT
– bar cafe 10 dag	61,00 SIT
– siri: Edamec, Trapist, Gauda 1 kg	499,00 SIT
– prešana šunka 1 kg	750,00 SIT
– vino 1l	86,00 SIT

Vsem občanom čestitamo ob prazniku!

6. športno srečanje gorenjskih VDC-jev

Pridružite se zmagovalcem

V petek, 18. junija, je bilo v športnem parku v Domžalah 6. športno srečanje gorenjskih VDC-jev.

Tekmovanje je organiziralo Društvo za pomoč duševno prizadetim Domžale-Kamnik. Na tekmovalcu so sodelovali: VDC Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in domačini iz društva za pomoč duševno prizadetim. Skupaj je nastopalo 87 športnikov v treh disciplinah:

- tek na 50 m
- met žogice
- skok z mesta

Tekmovanje je potekalo po pravih specialnih olimpiade. Tudi Slovenija se je vključila v specialno olimpijsko gibanje in je polnopravna članica. Specialno olimpijsko gibanje poteka pod geslom **PRIDRUŽITE SE ZMAGOVALCEM**. Vsi, ki se tekmovalci udeležijo, so svojevrstni zmagovalci, saj so premagali vrsto ovir, ki se zdijo včasih nepremagljive. Poleg tega pa tudi okolje, v katerem duševno prizadeti živijo, spoznava, da v prirejenih razmerah in v posebnih okoliščinah duševno prizadeti lahko živijo polno življenje, če so jim okolje, predvsem pa strokovnjaki, pripravljeno pomagati.

Srečanje v Domžalah in nato v Mengšu je pokazalo, da je v našem okolju to razumevanje na visoki ravni.

Pokrovitelj prireditve - domžalski župan mag. Ervin-Anton Schwarzbartl je med drugim zapisal:

Dokazali smo, da ni pomembno zmagati, ampak sodelovati in da uspeh ni edino merilo, zakaj vložen trud in srčnost ter ljubezen do bližnjega so vrednote, ki jih ni

moč nagraditi ne plačati, ampak v svoje zadovoljstvo preprosto sprejeti kot dar milosti.

Pripravljali odbor - Pavla Kališnik, Ela Košir, Marija Vreš, Danilo Peterc in Jože Mlakar - je postoril veliko dela, da je zagotovil vse potrebno, da je tekmovalce potekalo v zadovoljstvo vseh.

V uvodnem ceremonijalu je nastopila Moravska godba z mažoretkami in mimohodom vseh nastopajočih. Po igranju državne himne in dvigu zastave iger je vse prisotne nagovorila predsednica društva ga. Pavla Kališnik.

Obenem je uradni napovedovalec g. Marjan Gorza prebral nagovor g. predsednika skupščine občine Domžale mag. Ervina-Antona Schwarzbartla, ki se prireditve, žal, ni mogel udeležiti.

Tekmovanje je potekalo pod vodstvom Ele Košir in atletskih delavcev atletskega kluba Domžale.

Rezultati: met žogice - fantje: 1. Roman Polajnar, Kranj I., 2. Robi Zelic, Radovljica, 3. Štefan Blatnik, Mengeš;

met žogice - dekleta: 1. Mojca Golob, Jesenice, 2. Jana Kavčič, Mengeš, 3. Irena Pintar, Radovljica;

skok z mesta - fantje: 1. Danilo Kregar, Mengeš, 2. Boštjan Šunko, Jesenice, 3. Silvo Drčar, Mengeš;

skok z mesta - dekleta: 1. Natalija Cater, Kranj I., 2. Tanja Ovsenik, Jesenice, 3. Jana Kavčič, Mengeš;

tek na 50 metrov - fantje: 1. Silvo Drčar, Mengeš, 2. Damjan Bosnjak, Radovljica, 3. Boštjan Šunko, Jesenice; tek na 50 metrov - dekle-

ta: 1. Jana Kavčič, Mengeš, 2. Tanja Ovsenik, Jesenice, 3. Natalija Cater, Kranj I.; najboljša športnica: 1. Jana Kavčič, Mengeš;

najboljši športnik: 1. Roman Polajnar, Kranj I.; ekipna uvrstitev: 1. Kamnik-Domžale 232,33 točke, 2. Kranj I. 207,53, 3. Radovljica 187,19, 4. Jesenice 180,31, 5. Škofja Loka 110,27, 6. Kranj II. 110,13.

Drugi del srečanja pa se je nadaljeval v INCE Mengeš, kjer so pripravili tradicionalni društveni piknik. Na prireditvi je letos že petič igral priznani ansambel KRT.

Višek prireditve je bila vsekar podelitev priznanj najuspešnejšim. Vsi udeleženci tekmovalca so prejeli medalje prireditve, najboljši pa posebne medalje in pokale. Posebno navdušenje je zavlada, ko je naš smučarki as Jure Košir podelil najboljšim pokale in se z vsemi slikal. Ansambel KRT je neumorno igral za neumorne plesalce, dobrote z žara in ciganski golaš pa so šli vsem v slast. Vselja ni bilo konca.

Zahvale za lepo srečanje gredo predvsem neumornim aktivistom društva, izvajalcem prireditve in vsem tistim, ki so darovali denar ali svoje proizvode za srečelov.

Vsem hvala.

JOŽE MLAKAR

V avgustu krvodajalska akcija

Drugi del krvodajalske akcije za Kamniško občino bo v torek, 10. in v petek, 13. avgusta 1993. Odvzem krvi bo na Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani. Občinska organizacija RK Kamnik naproša vse krvodajalce, da se prijavijo in omenjena dne tudi zglasijo na Zavodu.

Na odvzem krvi bodo vozili avtobusi z odhodom iz Kamnika ob 6., ob 8. in ob 10. uri. Prevozi izven Kamnika bodo organizirani po dogovoru oziroma ustaljenem načinu.

Stalni krvodajalci bodo prejeli pismena povabila, zato RK prosi, da vabljeni upoštevajo navodila. Vsi drugi krvodajalci, ki pismenih povabil ne bodo prejeli, naj se prav tako pridružijo akciji v navedenih dneh.

Avgustovska krvodajalska akcija bo ponovno dokazala, da so krvodajalci v nesreči pripravljeni pomagati vsem. Občinska organizacija je prepričana, da bo odziv dober, tako kot je to bilo vsa leta do sedaj.

STANE SIMŠIČ

Koristno delo RK

Občinska organizacija Rdečega križa Kamnik je bila v I. polletju 1993. l. kos vsem zahtevnim nalogam. V letošnjem letu se RK srečuje z mnogimi problemi in težavami, ki pa jih zna reševati v zadovoljstvo ljudi, ki potrebujejo pomoč. V RK niso jadikovali, prav nasprotno, napeli so vse sile, zato so z delom lahko zadovoljni.

Predsedstvo občinske organizacije RK Kamnik je na svoji seji 12. julija analiziralo realizacijo obveznosti, ki so bile zelo konkretne in nadvse odgovorne. Ugotovili so, da je delo potekalo v okviru programa sprejetega konec lanskega leta. Obseg in raznovrstnost del se vsako leto povečuje, tako da mora RK v organizacijskem, zlasti pa v materialnem pogledu iskati dodatne možnosti za njihovo realizacijo, čeprav ravno te v zadnjem času vedno bolj usihajo.

Med redno delo je uvrščeno krvodajalstvo, ki kljub neštetim oviram še vedno prednjači. Kamniška občina se po številu krvodajalcev uvršča med prvo tretjino občin, torej daje nadpovprečno število krvodajalcev. Po podatkih Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani za leto 1992 ima Kamniška občina 5,8% krvodajalcev glede na število prebivalcev. Republiško povprečje je 5,1%. V naši občini letno daruje kri nad 1600 ljudi, letos pa je to storilo že 959 prebivalcev. Zavod glede na potrebe po krvi tik pred operacijami posebej vabi 20 do 30 krvodajalcev na mesec. Tudi sicer je odvzem krvi organiziran nekoliko drugače. Vsi krvodajalci prejmejo pismeno povabilo, kar pa seveda ne pomeni, da ostali krvodajalci niso dobrodošli. Prav je, da ob tej priliki pomenimo, da se krvodajalci redno udeležujejo krvodajalskih akcij, ki jih določa Zavod za transfuzijo. Tudi različne ovire, ki jih je vedno več, krvodajalcev ne odvrtajo od humane akcije.

V letošnjem letu ima krvodajalstvo v Sloveniji že 40-letni jubilej. Tudi iz Kamnika se je precej krvodajalcev udeležilo osrednje slovesnosti v Cankarjevem domu, o čemer smo že poročali. Krvodajalstvo je in ostaja prednostna naloga RK. V kriznih časih in sedanjih razmerah pa še pridobiva na veljavi.

Naslednje zelo pomembno področje je delo z mladimi člani RK. V osnovnih šolah so meseca maja šolarje sprejeli v podmladek RK. Vsi sprejeti so dobili kompletne zloženke zdravstveno-vzgojne literature in tudi članske izkaznice. Tako je v prihodnosti zagotovljena primerna osnova za uspešnost dela RK.

Pretekle mesece je občinska organizacija RK dopolnjevala in standardizirala opremo in sredstva za pouk prve medicinske pomoči.

Redno so bili organizirani 10-urni tečajji prve pomoči za bodoče voznike motornih vozil. V I. polletju je opravilo zaključni izpit 210 kandidatov.

Področje pomoči socialno ogroženim prebivalcem kamni-

ške občine je vedno bolj aktualno. Težke gospodarske razmere že kažejo posledice. Na RK se v zadnjem letu dni obrača za pomoč vedno več ljudi. Mnogi so ostali brez sredstev za preživljanje. Takim upravičencem je RK dejal materialno pomoč. Pred leti je le redkokdo iskal takšno pomoč, danes pa je prosilcev vedno več. Od novembra 1992 do 30. 6. 1993 je prejelo materialno pomoč 396 gospodinjstev z 980 družinskimi člani. V tem času je bilo razdeljeno tudi več kot 3000 kg oblačil.

Osrednje vprašanje, ki je v precejšnji meri angažiralo organe RK, pa so begunci. O problemih beguncev, ki jih je vojna vohra v Bosni in Hercegovini ter Hrvaški pregnala iz njihovih domov, smo v Občanu sicer že večkrat poročali. V letu 1992 in 1993 je zatočišče v kamniški občini našlo 296 beguncev iz Hrvaške in 733 iz BiH. Poleg teh pa še 80

beguncev, ki niso imeli tega statusa. V zadnjih mesecih sta bila begunska centra v Mekinjah in na Bakovniku ukinjena. Nekateri begunci, predvsem iz Hrvaške, so se že vrnili.

Po zadnjih podatkih iz 30. 6. 1993 je pri nas 210 beguncev in še 56 brez statusa, skupaj torej 266. Pomoč za begunce je deloma prihajala iz tujine, deloma pa iz domačega okolja. Pomoč iz tujine bo usahnila oziroma bo minimalna, zato bo v naslednjih mesecih pomoč problematična.

Iz razpoložljivih podatkov je razvidno, da je bilo za vse oblike pomoči za socialno ogrožene prebivalce, za begunce in ostale v tem času porabljenih 13 milijonov SIT, predvsem v prehrabnih paketih in drugih življenjsko potrebnih artiklih.

Občinska organizacija RK Kamnik se v polni meri zaveda resnosti nastajajočega položaja.

STANE SIMŠIČ

Gasilci so fantje od fare

V soboto, 19. junija, so šmarnski gasilci, tako kakor so obljubili, priredili velik krajevni praznik Šmarce.

Ze na občnem zboru januarja so sprejeli sklep, da primerno proslavijo deseto obletnico ustanovitve društva in začetka del pri obnovi kulturnega doma, čigar obnovo je organiziralo in izvedlo društvo ob pomoči mnogih krajanov.

O pripravah na proslavitev, praznik vseh krajanov, je društvo obveščalo krajanje s posebnimi obvestili gasilskega društva Šmarca, ki so jih prilagali k časopisu Kamniški občan. Seznanili so vse krajanje s programom proslavite in njenim namenom.

Tako, kot so obljubili, so organizirali in priredili slavnostno parado, na kateri je sodelovalo 140 gasilcev iz 12 gasilskih društev s svojimi orodniimi avtomobili. Igrala je Mestna godba Kamnik. V paradi so bili konjeniki, 4 vozovi z botri in narodnimi nošami. Prireditve se je udeležilo preko 40 narodnih noš iz Šmarce in okolice. Parado so popestrile moravske mažoretke. Krajanje so pester spreved prijazno pozdravljali.

Po kratkem programu, v katerem so prebrali kroniko društva, s katero so nas seznanili, da je v društvu 160 članov, od tega 50 izprašanih gasilcev in častnikov, in podelili priznanja, ter kratkih pozdravov in nagovorih povabljenih gostov, je sledil kulturni program. Sodelovali so Mestna godba, pevski zbor Solidarnost, otroci iz otroškega vrta, ki je v obnovljenem domu v Šmarci, mladi gasilci z recitacijami na temo gasilec. Program so sklenili mladi igralci Kulturnega društva iz Šmarce, ki deluje v obnovljenem kulturnem domu, s prijetno in zabavno igrico GASILEC ANŽE.

Po kulturnem programu je bilo družabno srečanje vseh krajanov, gasilcev, gostov. Igral je ansambel Bratov Poljanšek. Šmarnski gasilci so poskrbeli za dobro in poceni pijačo in jedajo. Hitro so nas postregli.

Posebnost pa je bil srečelov, za katerega smo del dobitkov krajanje prispevali prostovoljno, tako kot so gasilci napisali in predlagali. Vsaka srečka je zadela. Pa še to: gospodinjje so prispevale pecivo, potice, flancate, piškote, s katerimi so presenetili in postregli nastopajoče in sodelujoče na slavnostni paradi. Takih prireditvev si Šmarčani še želimo, zato: Živeli naši gasilci!

Hvaležni krajanje

POSTREZITE SI
S FRUCTALOVIMI
PIJAČAMI,
DA BO VAŠ DAN
ŠE PRIJETNEJŠI.

MALOPRODAJA: Duplica pri Kamniku, Korenova cesta 7, tel: 061/813 198

FRUCTAL

Ob 50-letnici ustanovitve Šlandrove brigade

Prispevek zaradi poletnih počitnic in na izrecno zahtevo objavljamo v celoti.

Do začetka avgusta 1943 so na območju okupirane Štajerske in na Kamniškem delovali samostojno Kamniški, Zasavski in Savinjski bataljon.

Nemški okupator je tedaj hotel z vsemi možnimi sredstvi zatreti partizansko dejavnost. Svoje policijske enote je namestil v vsako malo večjo vas. Vendar upora prebivalcev in partizanskega gibanja kljub izseljevanju ljudi, požiganju zaselkov in streljanju talcev ni mogel zatreti.

Zaradi potrebe po večjih akcijah in bolj uskaljene dejavnosti na celotnem slovenskem ozemlju je bila sprejeta odločitev o ustanovitvi I. štajerske ali VI. slovenske brigade, ki so jo poimenovali po narodnem heroju Slavku Šlandru. Na Šipku se je ob ustanovitvi zbralo okrog 750 borcev. Seveda je bil v začetku v brigadi velik del neoboroženih borcev. Zaradi bližajoče se kapitulacije Italije je brigada dobila nalogo, da se preko Save prebije na Dolenjsko, kjer bi se oborožila. Nemški okupator je za to namero zvedel in jo skušal preprečiti. Ko se je brigada po nekaj uspešnih akcijah zbrala na Sveti gori nad Moravčami in se pripravljala za prehod preko Save, so jo napadli Nemci. Vendar se je borcem dveh bataljonov uspelo prebiti iz obroča; le tretji bataljon je Nemcem uspelo zadržati na Murovici nad Moravčami. Po težkem boju, v katerem je padlo precej novincev, se je večjemu delu borcev uspelo prebiti do Save in jo prebrsti. Konec avgusta sta tudi druga dva bataljona uspela preko Save priti na Dolenjsko. Še pred kapitulacijo Italije je brigada rušila železniško progo Ljubljana–Novo mesto in se nekajkrat spopadla z Italijani. Desetega septembra 1943, dva dni po kapitulaciji Italije, je brigada vkorakala v Novo mesto. Tam so borci Šlandrove brigade z razorožitvijo italijanske divizije dobili dovolj orožja. V tem času je število borcev v petih bataljonih brigade naraslo na 2500, kar je bilo tudi največ v celotnem obstoju brigade.

Po prvih bojih z Nemci in belogardisti v okolici Šentjerneja se je brigada premaknila v Mokronog, od koder se je bataljon 130 izbranih borcev s štabom brigade vrnil na področje preko Save, da bi tam z novimi borci oblikoval bri-

gado in nadaljevala z akcijami. Iz drugih borcev Šlandrove brigade je bila v Mokronogu ustanovljena 12. brigada. 30. septembra 1943 je Šlandrova brigada na Limbarski gori znova imela tri bataljone po sto dobro oboroženih borcev. Takoj so začeli z oboroženimi akcijami na območju domžalske, kamniške in mozirske občine. Njeni bataljoni so samostojno postavljali zasede, uničevali sovražnikove patrone in motorizirane enote, telefonsko omrežje, železniške tire in mostove. Le ob večjih akcijah se je brigada združila, sicer pa so se njeni borci pojavljali hkrati na celotnem območju, od zased na cesti pri Črnučah do zased na cesti v Tuhinjski dolini, Črnem grabnu, Zasavju in Savinjski dolini. Rušili so železniške proge in uničili več nemških postojank, zlasti v Zgornji Savinjski dolini. Demonstrativno so napadli tudi Gornji Grad in Dob pri Domžalah. Med drugim so za dalj časa onesposobili tovarno platenih izdelkov v Jaršah.

Nemci Šlandrovcem niso mogli do živega, saj so bili v glavnem mladi kmečki fantje in rokodelci, dobro oboroženi in dobro so poznali kraje, kjer so potekale njihove akcije. Tudi prebivalci so večinoma dobro sodelovali z brigado, čeprav so zlasti na Štajerskem zaradi nemškega terorja živeli v strahu pred posledicami sodelovanja.

Ceprav so Nemci z nekaj večjimi akcijami želeli onemogočiti brigado, jim to zaradi dobre obveščevalne mreže, podpore ljudi in stalnih premikov bataljonov Šlandrove brigade to ni uspelo.

V decembru 1943, ko je brigada štela že štiri bataljone, vanjo je prihajalo tudi vse več nemških mobilizirancev z orožjem, je en bataljon odšel na Pohorje, iz njega pa je nastala Pohorska brigada. Nemci so računali, da bodo to zimo lažje obračunali z brigado. Zato so začeli obsežno ofenzivo na celotnem območju med Savinjsko dolino in Savo. Medtem ko so Nemci z močnimi silami pritiskali na zasneženo Moravško dolino, kjer je bila brigada, se je ta pospešeno umaknila čez Mengeško polje na Šenturško goro pod Krvavcem. Pohod 24. decembra 1943 je trajal vsa noč in uspel brez enega samega strela. Za božič pa so se borci preko Sv. Primoža in Male planine podali v Savinjsko dolino in se utaborili med Lučami in Ljubnem.

Tu nekaj časa ni bilo večjih bojev. Sredi januarja 1944 pa so borci v visokem snegu preko Mozirskih planin prišli do Šoštanja in minirali progo Velenje–Slovenj Gradec, nato pa napadli nemško postojanko v Črni na Koroškem. Od tod pa so se preko Smrekovca spet vrnili na področje Menine planine, kjer jih je na Tomanovi planini nad Gornjim Gradom čakala borba z Nemci. Ker se je bižala pomlad, so postajale akcije Šlandrovcev vse učinkovitejše.

Po mitingu, ki ga je brigada imela februarja 1944 v Zgornjem Tuhinju sta dva bataljona odšla v akcije proti Kamniku, en bataljon pa se je utaboril na Osekih pod Menino planino, kjer je utrjene in tudi nekoliko neprevidne borce presenetilo okrog 200 v bele uniforme oblečenih Nemcev, ki so prišli s štajerske strani. V spopadu je padlo 18 partizanskih borcev. V drugi polovici marca in aprila so bili na Malem in Velikem Rakitovcu večkrat težki boji z okupatorjem, v njih je sodelovala poleg Šlandrovcev tudi Tomšičeva brigada. Marca 1944 so borci skupaj napadli in pregnali Nemce iz Moravč. Omeniti velja tudi napad na nemško vojaško kolono v bližini Lukovice, kjer so uničili večino od 13 tovarnjakov in en tank. Sledili so napadi na nemško postojanko v Šmartnem v Tuhinju, na tovarno papirja na Količevem, od koder so proti Moravčam partizani odpejali 16 vozov papirja in dva tiskarska stroja. Po še nekaj napadih na Nemce v Tuhinjski dolini in v Črnem grabnu, so se ti umaknili v večje postojanke. Zato lahko rečemo, da so bile Moravska dolina, Črni graben in Tuhinjska dolina že več ali manj osvobodjeni.

Sredi poletja 1944 je brigada štela spet 1450 borcev. Poleg mobiliziranih je prihajalo tudi vse več prostovoljcev. Takrat je bil ustanovljen Kamniško-zasavski odred, v katerega je prešel en bataljon Šlandrovcev. Večje število borcev so poslali tudi na Dolenjsko. Brigada je tako krepila partizansko gibanje na širšem okupiranem ozemlju Slovenije. Tudi komandant Šlandrove brigade Simon je odšel v 14. divizijo. V okviru akcij za osvoboditev Zgornje Savinjske doline, v kateri so sodelovali tudi kamniško-zasavski odred, Koroški odred in druge enote, je Šlandrova brigada odigrala pomembno vlogo. 30. julija je napadla Ljubno in Luče, Pohorska brigada pa Gornji Grad. Vse tri nemške postojanke so se po težkih bojih vdale. V napadu na Ljubno in Luče je padlo 76 sovražnikovih vojakov, 169 pa so jih partizani ujeli. V bojih je izgubilo življenje šest Šlandrovcev. Partizani so ob osvoboditvi Zgornje Savinjske doline vse do Mozirja prišli do velikih količin orožja in municije. Šlandrova brigada se je po nekaj akcijah na območju kamniške in domžalske občine skupaj z ostalimi partizanskimi enotami 11. septembra spet zbrala pred utrjenim Mozirjem, v katerem je bilo 300 sovražnikovih vojakov. Po silovitem napadu malo pred polnočjo so partizani uspeli zavzeti Mozirje. To je bil eden največjih uspehov Šlandrove brigade v času enoletnega bojevanja z okupatorjem. S tem je bila obbojena celotna Zgornja Savinjska dolina. Zaradi naglega razmaha belogardističnih postojank na Gorenjskem, ki so jih organizirali in podpirali Nemci, je Šlandrova brigada dobila nalogo napasti domobranski postojanki v Lahovčah in v Cerkljah. Zaradi bližine močnih nemških enot v Kranju, Kamniku in Dožmalah, je bilo to mogoče izvesti z hitro in do-

Takrat je bil ustanovljen Kamniško-zasavski odred, v katerega je prešel en bataljon Šlandrovcev. Večje število borcev so poslali tudi na Dolenjsko. Brigada je tako krepila partizansko gibanje na širšem okupiranem ozemlju Slovenije. Tudi komandant Šlandrove brigade Simon je odšel v 14. divizijo.

V okviru akcij za osvoboditev Zgornje Savinjske doline, v kateri so sodelovali tudi kamniško-zasavski odred, Koroški odred in druge enote, je Šlandrova brigada odigrala pomembno vlogo.

30. julija je napadla Ljubno in Luče, Pohorska brigada pa Gornji Grad. Vse tri nemške postojanke so se po težkih bojih vdale. V napadu na Ljubno in Luče je padlo 76 sovražnikovih vojakov, 169 pa so jih partizani ujeli.

V bojih je izgubilo življenje šest Šlandrovcev. Partizani so ob osvoboditvi Zgornje Savinjske doline vse do Mozirja prišli do velikih količin orožja in municije.

Šlandrova brigada se je po nekaj akcijah na območju kamniške in domžalske občine skupaj z ostalimi partizanskimi enotami 11. septembra spet zbrala pred utrjenim Mozirjem, v katerem je bilo 300 sovražnikovih vojakov. Po silovitem napadu malo pred polnočjo so partizani uspeli zavzeti Mozirje. To je bil eden največjih uspehov Šlandrove brigade v času enoletnega bojevanja z okupatorjem. S tem je bila obbojena celotna Zgornja Savinjska dolina.

Zaradi naglega razmaha belogardističnih postojank na Gorenjskem, ki so jih organizirali in podpirali Nemci, je Šlandrova brigada dobila nalogo napasti domobranski postojanki v Lahovčah in v Cerkljah.

Zaradi bližine močnih nemških enot v Kranju, Kamniku in Dožmalah, je bilo to mogoče izvesti z hitro in do-

Na vrhu Gabrovških Senožeti (Šipek), kjer je bila 6. avgusta 1943 ustanovljena Šlandrova brigada, so ob 15-letnici ustanovitve brigade odkrili spomenik.

bro prikrito akcijo.

Zaradi nepričakovanega predhodnega spopada s četniki, ki so se takrat prvič pojavili na tem območju, načrtovana akcija ni povsem uspela. Čez nekaj dni so Šlandrovci napadli in porušili orožniško postojanko v Stranjah. V začetku oktobra pa so se skupaj z borci Pohorske brigade spopadli z Nemci v postojankah v Blagovici in Krašnji, sredi napada pa je glavni štab odkril, da morata obe brigadi po najbližji poti oditi na Dolenjsko. 700 borcev kot je takrat štela brigada, takrat Save ni bredlo, pač pa so s pomočjo Zidanškove brigade, ki je pregnala v beg Nemce pri litjskem železniškem mostu čez Savo lahko prekoračili reko prek tega mostu. Tako se je končalo enoletno uspešno delovanje Šlandrove brigade na Kamniškem in Zgornjesavinjskem območju.

Poleg uspešnih bojev je imela brigada zelo razgibano kulturno prosvetno dejavnost. V krajih, kjer se je brigada gibala so pripravili nešteto partizanskih mitingov, izdajali so brigadni časopis Naša pest. Tesno so sodelovali s terenskimi organizacijami OF. Zaradi tesnega sodelovanja prebivalcev pri obveščanju, so Šlandrovce sovražniki le težko presenetili.

Preživeli borci Šlandrove brigade so prepričani, da odločitev glavnega štaba o premetitvi brigade jeseni 1944 na Dolenjsko ni bila dovolj premišljena. Med drugim je območje med Savo in Savinjo ostalo brez večjih partizanskih enot. To pa so sovražniki izkoristili in okrepli teror nad prebivalstvom še zlasti pa nad aktivisti in simpatizerji osvobodilnega gibanja.

»Nesmiselno vojskovanje z belogardisti – zapeljanimi kmečkimi fanti na Dolenjskem nam je bilo nerazumljivo«, je zapisal Franc Starovavnik–Božič, v svojih spominskih zapiskih, iz katerih je nastal pričujoči povzetek. Ko se je brigada pred Novim letom 1945 vrnila prek Save na dosedanje območje, je sovražnik z okrepljenimi domobranskimi in ustaškimi vlaškovskimi enotami že začel pripravljati zadnjo obrambno linijo pred umikom v Avstrijo. Vse območje je hotel povsem očistiti partizanov. Še posebej hude boje s sovražnikom je imela brigada na območju Menine planine, od koder je na pomlad 1945 vkorakala v Zagorje in nato v Celje. Nato pa je sodelovala v zadnjih bojih z Nemci in ustaši pri Prevaljah.

F. SVETELJ

Slovesnost ob 400-letnici bitke pri Sisku

Slovenska vojska je pri Sisku ob pomoči hrvaške 22. 6. 1593 premagala veliko številnejšo turško vojsko in s tem rešila slovenske dežele pred turško prevlado. Turkov je bilo 40.000, kristjanov pa le 4.000. Zato je bil turški vojskovodja Hasan paša tako prepričan v zmago, da je v boj popeljal le 10.000 svojih vojakov. Vendar so bili kristjani zelo dobro organizirani in že v nekaj minutah so pobili veliko nasprotnikov. Turki so se v paniki skušali rešiti čez Kolpo, vendar jih je večina utonila, med njimi tudi vojskovodja Hasan paša. Nad 8000 Turkov je bilo mrtvih, kristjanov pa le nekaj deset. Pomembno vlogo je odigral vitez Adam Ravbar, ki je bil doma na gradu Krumperk, s svojo konjenico.

V spomin na to bitko, ki je pomembno, če ne kar odločilno vplivala na našo nadaljnjo zgodovino, je bila ob dnevu državnosti, 25. junija, pri Jamarskem domu na Gorjuši

ob gradu Krumperk jubilejna slovesnost ob 400-letnici zmag nad Turki pri Sisku. Najprej smo videli pozdrav častne čete Republiškega štaba Teritorialne obrambe Slovenije. Sledil je pozdrav domžalskega župana mag. Ervina Antona Schwarzbartla, potem nagovor Milana Kučana, slovenskega predsednika, in nato še polkovnika Albina Gutmana, načelnika Republiškega štaba TO Slovenije, ki je s svojim govorom o predlanski vojni najbolj navdušil vse navzoče. Naj navdem nekaj odlomkov:

»Ko nam je pred 400 leti in tudi predlani pretela nevarnost, smo dokazali, da smo sicer miroljubni narod, a tudi dobri bojevniki.« Srbski generali so mislili, da bodo Slovenijo osvojili v nekaj urah, češ 'Slovinci nikad nisu bili ratnici', pa smo jim načrte podrli takoj prvi dan.«

»Slovenskim mladim častnikom so očitali neizobraženost, neznanje in netaktič-

nost, sedaj pa sami dokazujejo svoje »strokovno znanje« s klanjem civilnega prebivalstva v BiH.«

»Kadarkoli nam bo pretela nevarnost z vzhoda, zahoda, severa ali juga, se bomo složno uprli tako z dobro taktiko kot s sodobnim orožjem.«

Glavna točka je bila množična dramska prireditev z naslovom »Tod bodo živeli veseli ljudje«. Scenarist in režiser igre je Peter Miletarov. S pomočjo reflektorjev in pirotehničnih sredstev ter velikih kulis gradu, hiš in cerkve je zaživela vsa dolina med Jamarskim domom in gradom Krumperk. Tudi na prostoru, kjer so sicer konjeniška tekmovalna, je bila letos posebnost. Pri predstavi je sodelovalo več kot dvesto igralcev. Predstava je sestavljena tako, da gledalcem prikaže življenje pred bitko, turške vpade, nato poziv na boj, bitko pri Sisku in zmago ter na koncu s simbolično posaditvijo lipe ponazori, da smo Slo-

venci izbojevali svojo državo. Veliko je bilo petja ob spremeljavi domžalske godbe. Poleg kmečkih konj in domačih fantov so sodelovali tudi konjeniki Biotehnične fakultete, Konjeniškega kluba Krumperk in Ministrstva za notranje zadeve. Predstava je bila res veličastna. Boj je bil ponazorjen s plesom z baklami, kar je v noči zelo močno učinkovalo, zmaga pa kot ples dveh baletnikov.

Na koncu je bil še ognjemet. Zanj so poskrbeli pirotehnik Kemične industrije Kamnik. Začeli so z iskričo vetrnico, nadaljevali z nižjimi raznobarvnimi raketami ter počasi prehajali k čedalje višjim in lepšim. Zadnje tri so se razpršile nad občinstvom; videti je bilo, kot da bi se razcvetela roža. Potem je bil uradni del zaključen, kdor pa je želel, je lahko ostal še na zabavi.

URBAN BITENC,

Prireditve ob jubileju Šlandrove brigade

Osrednja prireditev ob polstoletnem jubileju Šlandrove brigade bo 22. avgusta 1993 v Motniku, ko bo krajevna skupnost praznovala svoj krajevni praznik. Ob tej priložnosti bodo pripravili tudi že tradicionalni Motniški sejem.

Preživeli borci Šlandrove brigade se bodo zbrali ob 10.30 pred osnovno šolo Motnik, od koder bodo odšli na prireditveni prostor sredi Motnika, kjer bo ob 11. uri osrednja prireditev. Slavnostni govornik bo predsednik Zveze borcev NOV Slovenije IVAN DOLNIČAR.

Na tradicionalnem Motniškem sejmu bodo obrtniki in kamniška podjetja že ob 9. uri dopoldne na stojnicah začeli s prodajo svojih izdelkov. Udeleženci motniške prireditve se bodo v popoldanskih urah lahko zabavali na vselici s srečolovom.

Prireditve bodo organizirali skupaj Odbor za proslavo 50-letnice Šlandrove brigade, Turistično društvo in Krajevna skupnost Motnik.

F. S.

OKREPČEVALNICA »PRI ŽIČNICI« na veliko Planino

vas vabi vsako soboto zvečer in nedeljo popoldne, da preživite prijetne trenutke v pristnem naravnem okolju z živo glasbo.

POSEBNOST: JEDI Z ŽARA – RIBE

Štritof-Drobnič

Mercator

Živilska industrija Kamnik d.o.o

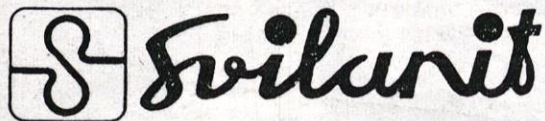
GOSTILNA PLANINKA

Titov trg 4, tel. 831-451

vam nudi:

- malice
- kosila
- večerje
- nedeljska kosila po 450 SIT
- poslovna kosila
- družabna srečanja in ohceti

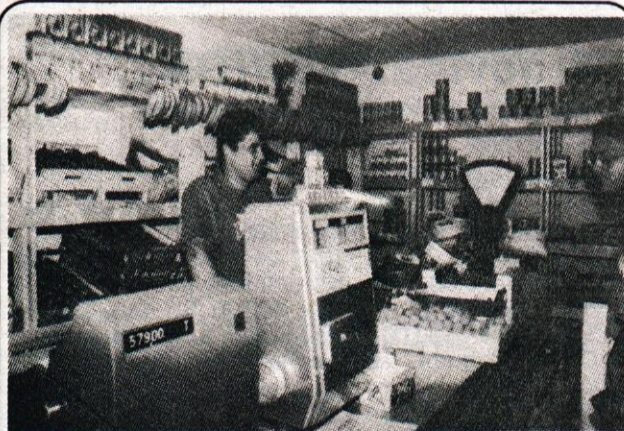
Odprto vsak dan od 8. do 22. ure,
ob nedeljah od 10. do 19. ure.

Frotir brisače in kopalni plašči za nežen dotik vašega telesa,
modne kravate in rute za vašo samozavest, da vas bodo opazili, ne da bi vedeli za to.

Menina Kamnik, p.o.

ČESTITAMO
OB PRAZNIKU!

SADJE IN ZELENJAVA

»PRI ŠNABLU«
Medvedova 8, Kamnik

Čestitamo ob občinskem prazniku
in se priporočamo!

Delovni čas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

IVAN KELAM

V PIZZERIJI NAPOLI NEKAJ NOVEGA!

Poleg različnih vrst PIZZ
vam postrežemo:

- ŠPAGETE NA RAZLIČNE NAČINE
- RAZNOVRSTNE SOLATE
- SADNE KUPE
- SLADOLED

DOSTAVA PIZZ NA DOM!

Odprto vsak dan od 9. do 22. ure,
nedelja in prazniki od 13. do 22. ure.
Hvala za obisk!

KOMUNALNO PODJETJE KAMNIK

JANEZ VREČEK

Zgornji Brnik 143
tel. (064) 422-778

Izdelujem in popravljam peči za centralno ogrevanje na trda in tekoča goriva.
Izdelujem cisterne za olje.
Na zalogi kombinirani bojlerji.

Čestitam za občinski praznik!

TITAN®
▲ kamnik

NOVO V KAMNIKU

Gostišče

Pod gradom
Gostilnarstva 26 Kamnik
tel.: 831-211

Prepričajte se sami!

VSAK DAN SVEŽE IZ DOMAČE KUHINJE

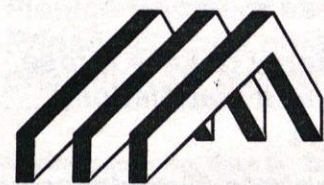
- torte vseh vrst
- tiramisu, sadne kupe
- sirovi in sadni zavitki
- originalni italijanski sladoledi
- vse vrste osvežilnih pijač

Velika senčna terasa!

JANEZ KALAN

☎ 061/823-609
☎ 061/824-424
FAX: 061/824-420

**SGP
GRADBINEC
KRANJ**

PE KAMNIK

KAM-BUS

d.o.o. KAMNIK,
MAISTROVA 18

DRUŽBA
ZA PREVOZ
POTNIKOV,
TURIZEM
IN VZDRŽEVANJE
VOZIL

**MESO
KAMNIK,
d. d.**

Usnjarska 1

sgp graditelji

Čistilni servis

MILAN DEISINGER

Kamnik, Kidričeva 35/a
tel. 814-520

Čestitam za občinski praznik!

GOSTILNA »POD SKALO«

Kamnik
Miha Resnik

*Ohladite se v senci pokrite terase
in se posladkajte s sladoledom!*

Vsak petek in soboto živa glasba!

**EMONA MARKET
KAMNIK**

Se priporočamo!

MARKET MIHA

Šmarca

*čestita ob občinskem prazniku
in se priporoča za obisk!*

PIZZERIA MELITA BAR

Stoletova 25, Kamnik
tel. 812-505

Iz trgovine »MERY« – ŽENSKO PERILO

Kidričeva 14
in

trgovine »MERY« – MOŠKO PERILO

Šlandrova 24

*sporočajo, da imajo ponovno na
zalogi spodnje dele trenirk.*

Ne pozabite, da imajo največjo izbiro kopalk!

Čestitke ob občinskem prazniku!

EKO CONTROLS d.o.o.

*vam nudi servis in montažo
vseh vrst hladilnih naprav*

Informacije: g. Martinjak, tel. 815-570 in
g. Podgornik, tel. 831-435.

Knjigarna in papirnica

Pika

Kamnik, Kidričeva 34, tel. 832-586

Pisarniški material, šolske potrebščine, igrače, darila.
Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

MOZAIK

AVTODELI

KAMNIK

Medvedova 30

☎ 817-010

Stranke obveščamo, da je trgovina
odprta od 8. do 12. ure in od 14. do
19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Čestitamo ob občinskem prazniku!

Zavarovalnica Triglav d. d.
območna enota Ljubljana

predstavništvo Kamnik
61240 Kamnik, Maistrova 18
tel./fax: 061 831 261

*Vsem našim
zavarovancem
in poslovnim partnerjem*

čestitamo

*ob občinskem prazniku
in želimo z njimi še naprej dobro
in uspešno sodelovati.*

»POLOS« – TRGOVINA S PREMOGOM

Zapoge 40, Vodice
tel. 824-096, 823-585

vam nudi:

- vse vrste premoga (zasavski, trboveljski, zagorski, velenjski, uvoženi češki premog)
- kocke
- oreh
- kosi
- žagana drva

Naročen material vam dostavimo v dveh dneh.

*Možnost plačila na 2 do 4 čeke.
Se priporoča – Jernej Jerman!*

FRIZER
Marjana

Marjana Juh
Tunjiška 1, Kamnik
tel. 831-832

*Modno striženje in preparacija
las z uvoženimi materiali.*

*Zdravimo tudi poškodovane
lase.*

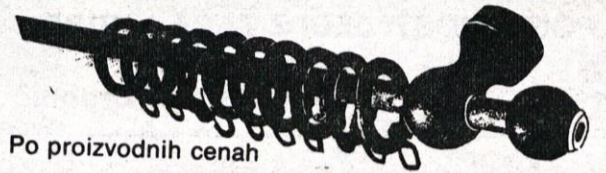
VAŠA MARJANA

JEANS CLUB PALMAŠ

Stoletova 25, Kamnik
(nasproti SKG)

Velika izbira KOPALK, JEANSA, poletne majice
(3 kom 800 SIT), majice BEVERLY HILLS, kratke
hlače, svilene trenirke po zelo ugodnih cenah.

Možnost nakupa na dva čeka. Odprto od 9. do
20. ure, ob sobotah od 8.30 do 12.30.

Po proizvodnih cenah

Vam nudimo

lesene karnise

stropne in stenske, vseh dolžin.

Nad 5000 SIT možnost plačila na dva čeka!

KERN

Markovo pri Kamniku, tel. 832-461
od 7. do 8. ure in od 19. do 20. ure.

PRENOVLJENA TRGOVINA MOJCA

na Medvedovi 16

v Kamniku

vas vabi

k ugodnim nakupom.

**Trgovina je odprta NON-STOP
od 7. do 20. ure!**

*Cenjenim kupcem čestitamo
ob prazniku občine Kamnik!*

FRIZERSTVO »ŽAGAR«

*Cenjene stranke obveščamo da je salon od
20. 7. do 20. 8. odprt le v dopoldanskem času
od 7. do 15. ure (moško frizerstvo do 14. ure),
v ponedeljek pa od 12. do 19. ure.*

Trgovina »VERIGA«

Tomšičeva 17, Kamnik (v bližini tržnice)
tel. 831-888

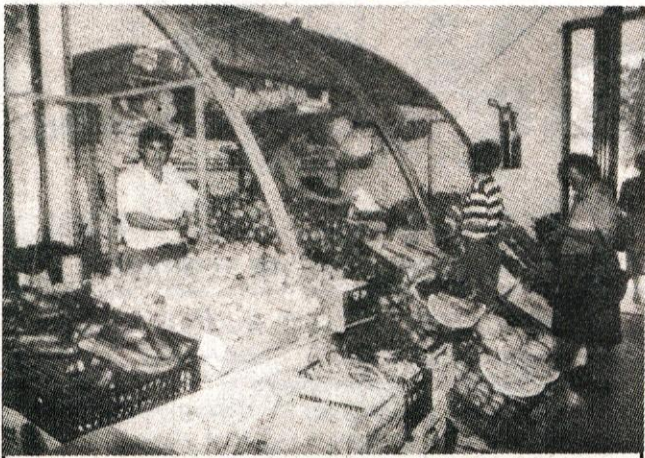
Po zelo ugodnih cenah vam ponujamo:
Jupol (25 kg) 1650,00 SIT, Jubolin kit (30 kg)
1740,00 SIT, Belton (0,90 l) 530,00 SIT, Belton (4l)
1960,00 SIT, Belton (10 l) 4540,00 SIT, Hidrocol
23 kg 1470,00 SIT, gospodinjske strojčke Gore-
nje, zalivalke za vrt 10 l 500,00 SIT, alu lestve
3 stopnice 3530,00 SIT sanitarne armature Armal,
Candy program, razna lepila, lepilo za parket (20
kg) 3660,00 SIT, pralne praške, verige, posodo,
porcelan, plastična vedra, kolesa, Pampers pleni-
ce 1790 SIT, gumijaste cevi, žebliji 1 kg 125,00 SIT
(od 60 do 120 mm).

Prodaja na tri čeke!

Strokovno svetovanje iz pleskarske in soboslikar-
ske stroke.

Odprto od 7. do 19., ob sobotah od 8. do 12. ure.

Homar, d. o. o., trgovina VERIGA se priporoča!

SADJE – ZELENJAVA

Tržnica Kamnik

Pestra izbira sveže zelenjave in sadja po ugodnih maloprodajnih in diskontnih cenah ter še marsikaj drugega; sokovi, piškoti, čokolade...

Odprto vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih od 8. do 15. ure.

ČESTITAM OB OBČINSKEM PRAZNIKU!

OBVESTILO

Na podlagi 38. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 26/90) obveščamo vse zainteresirane, da bo

od 31. 7. 1993 do 15. 9. 1993

JAVNA RAZGRNITEV

OSNUTKA ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O SPREJETJU ZAZIDALNEGA NAČRTA OBMOČJA S-14 KALCIT

JAVNA OBRAVNAVA

bo v sredo, dne 1. 9. 1993, ob 19. uri v prostorih Osnovne šole Stranje.

Osnetek urbanističnega akta bo javno razgrnjen na sedežu občinske skupščine – II. nadstropje ter v prostorih Osnovne šole Stranje.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE

Poročilo matičnih dejstev za mesec junij

SMRTI

- DROLC Ivan, kmet iz Zg. Motnika 8, star 48 let
- ŠKERLEC Jasna, ekonomist iz Kamnika, Koželjeva 5, stara 42 let
- BURKELJCA Katarina, soc. podpiranka iz Črnega vrha 6, stara 85 let
- HRIBAR France, upokojenec iz Kamnika, Bevkova 22, star 68 let
- JAGODIC Janez, upokojenec iz Mekinj, A. Martina Kotarja 6, star 80 let
- PLUT Jakob, upokojenec iz Zg. Stranj 11, star 75 let
- SPRUK Jožefa, upokojenka iz Kamnika, Tomšičeva 11, stara 61 let
- KONCILJA Julijana, druž. upokojenka iz Mekinj, Drnovškova pot 2, stara 87 let
- ŠMID Janez, upokojenec iz Komende, Glavarjeva cesta 114, star 82 let
- OSOLNIK Justina, upokojenka iz Snovika 1, stara 59 let
- HRIBAR Avguštin, upokojenec iz Kamnika, Tomšičeva 13/A, star 62 let
- PERKAVAC Celestin, upokojenec iz Ljubljane, Puterljeva 16, star 88 let
- ŽEBALJEC Alojzij, upokojenec iz Buča št. 3, star 89 let

POROKE

- GRČAR Jože, električar energetik iz Kandrš in GRGEC Irena, oblikovalka keramike iz Bistričice

- ŠTERN Matija, mesar iz Mlake in RAHNE Magdalena, frizerka iz Vodice
- VIDMAR Metod, pomočnik komandirja iz Kamnika in HRIBAR Nives, propagandistka iz Soteske

gorenjemaloprodaja

POOBlašČENA PRODAJALNA

AST AHAČIČ
SERVIS
TRGOVINA

Prešernova 1a, 61230 Domžale
telefon: (061) 722-107

IZREDNA PONUDBA

PRALNI STROJ Gorenje že od 43.200 SIT naprej,
HLADILNIKI –30% POPUSTA, BTV – ekran 40 cm 39.600 SIT (prodaja na 1 + 7 obrokov brez obresti),
BTV – ekran 51 cm 41.760 SIT (prodaja na 1 + 6 obrokov brez obresti), **VIDEOREKORDER** 65.520 SIT (prodaja na 1 + 8 obrokov brez obresti).

Pri plačilu z gotovino še dodatnih 5% popusta!

POSODA IZ NERJAVEČE PLOČEVINE (ROSTFREI)

komplet 5 posod 13.824 SIT, komplet 8 posod 15.990 SIT, komplet 12 posod 17.990 SIT, komplet nožev z lasersko obdelano ostrino 14 kosov 5.990 SIT

SATELITSKE ANTENE že od 37.051 SIT

GLASBENI STOLPI že od 29.900 SIT

Prodajni pogoji 1 + 5 obrokov brez obresti!

Rudnik kalcita Kamnik, d.o.o. Cankarjeva 3 61240 Kamnik

Iščemo

– **dipl. ing. kemijske tehnologije – pripravnika**

ali

– **dipl. ing. kemije – pripravnika**

za določen čas 12 mesecev z možnostjo kasnejše zaposlitve za nedoločen čas.

Interesenti naj prijave pošljejo na gornji naslov.

ZAHVALA

V 68. letu nas je tiho zapustil naš dragi oče, stari oče, brat, stric in svak

FRANC HRIBAR st.
iz Kamnika, Novi trg 43

Iskreno se zahvaljujemo za izrečeno sožalje, sočustvovanje in podarjeno cvetje vsem sorodnikom in znancem, kolektivu Alprema, sodelavcem Elektroelement – Svita, Ideje Kamnik. Lepa hvala pevskeemu zboru Solidarnost za zapete žalostinke, gospodu Modicu za poslovljni govor, ter gospodu župniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste našega očega pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

Kamnik, junij 1993

*Jaz bom še ostal,
ti boš še živel,
ker ne more misel
spremeniti te v pepel.*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 18. julij 1992, ko nas je v prometni nesreči zapustil naš dragi in nepozabni sin, brat, vnuk, bratranec, nečak in svak

TOMAŽ ŠLEBIR

iz Kamnika, Steletova 5

Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov prerani grob, prinašate cvetje in v spomin prižigate svečke.

Žalujoci vsi njegovi

18. julij 1993

ZASTOPNIK

d.o.o., Trzin

tel. (061) 721-861, 713-149
fax 713-178

NEKAJ NOVEGA V KAMNIKU!

Podjetje ZASTOPNIK je odprlo novo poslovalnico v Kamniku na Kidričevi 64 (pri Korobaču), tel. 812-611 int. 35

NUDIMO VAM UVOŽENO BLAGO PRIZNANIH BLAGOVNIH ZNAMK IN TUDI CARINSKO ZAPLENJENO BLAGO:

- igrače
- čistila
- kozmetiko
- tekstil in obutev
- šolske potrebščine:
- polna peresnica 800 SIT
- barvice Joly 12 kom. 170 SIT

- poletni program: senčniki, bazenčki, rokavčki ter mnogo drugega.

POSEBNA PONUDBA:
Plenice Pampers samo 1500 SIT!
Prinašalcu tega oglasa priznamo 5% popusta.

Instruiram matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Tel. 738-662

Prodajam zazidljivo parcelo v bližini Kamnika. Tel. 811-823

V Kamniku, Zikova ul. zamejnjam dvosobno stanovanje, 62 m², za večje na isti lokaciji. Naslov v uredništvu Kamniškega občana. Tel. 831-311.

Najditelja prstana in dokumentov (23. 6.) prosim, da mi jih vrne na navedeni naslov. Prstan mi je zelo drag spomin.

Ugodno prodajam 450 komadov vijakov za salonitke (11 x 1). Tel. 737-462

Takoj zaposlim kvalificirano šiviljo s prakso. Tel. 723-028.

Prodajam pisarniške prostore 75 m², centralna, telefon, veliko parkirišče. Ponudbe na tel. 817-153.

Našla se je papiga rumene barve. Tel. 831-554.

Najamem stanovanje v Kamniku ali okolici. Tel. 40-861.

Tričlanska družina najame stanovanje v Kamniku ali okolici. Tel. 372-611 int. 264 (dopoldan), 347-295 (popoldan).

Prodajam pšenico in slamo. Tel. 815-351 (zvečer).

*Zaman je bil Tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica in teta

ANTONJA MOČIVNIK

rojena ERDANI

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše ter spremstvo na njeni zadnji poti. Še posebej hvala zdravstvenemu in strežnemu osebju ter oskrbovancem Doma upokojencev Kamnik za vso toplino in prijaznost, katero ste ji nudili. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenemu pevskeemu zboru iz Šmarce in pevcem Solidarnosti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njeni

Šmarca, julij 1993

*Ko od doma si odšla,
nazaj nisi več prišla.
Kamor vsak dan hodila si,
zdaj skupaj z očetom tam mirno spiš;
bolečina nas močno boli,
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

Nenadoma nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

CECILIJA BREVEC

rojena KRIŽELJ

Najtopleje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem Svilanita, Trivala, Stola, Društvu upokojencev, Komunalnemu podjetju Kamnik in gospodu župniku iz Šmarce. Hvala vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoci vsi njeni

Kamnik, julij 1993

PLESNI KLUB LIFE TEN-TEN DOMŽALE

TEL.: 061/712-067

PETEK 23. 7.

PSYCLONS-COUNTRY-ROCK'N ROLL-
BLUES BAND IZ ZDA

SOBOTA 24. 7.

POLETNI ŽUR V ŽIVO (NAGRADE)

VELIKA NOVOST ZA PEŠ OBISKOVALCE: OD 23. JULIJA DALJE

LIFE-BUS NA KROŽNI VOŽNJI VSAK PETEK IN SOBOTO, OD 22. URE DALJE NATANČEN VOZNI RED BO NA PLAKATIH KLUBA LIFE NA GLAVNIH POSTAJALIŠČIH NA RELACIJI: LJUBLJANA-DOMŽALE-KAMNIK-KRANJ-LJUBLJANA (O NATANČNEJŠIH VMESNIH POSTAJAH VEČ NA PLAKATIH)

LIFEBUS BO POVEZOVAL DISKOTEKE VSAK PETEK IN SOBOTO

SEVEDA BOMO NUDILI PREVOZ TUDI DRUGIM POTNIKOM, KI BODO POTREBOVALI PREVOZ V NOČNEM ČASU NA TEJ LINIJI.

ZA VSE LJUBITELJE SVEŽEGA ZRAKA
IN LEPEGA AMBIENTA JE OB PETKIH IN SOBOTAH
ODPRTA TUDI VELIKA ZUNANJA TERASA

Ob sobotah: GLASBA ZA VSE GENERACIJE

(D. J. DADY IN D. J. ANDREJ)

Ob nedeljah: Gala plesni večeri

ODPRTO VSAK DAN OD 8. do 22. URE KOT KAVARNA
IN VSAK DAN OD 22. DO 5. URE KOT DISKOTEKA

UGODNO

METALKA
BLAGOVNICA
KAMNIK
Kidričeva 35/a

UVOZ IZ ITALIJE

– vetrovke – nepremočljive
– zimske bunde, kombinezoni

Popust za gotovinsko plačilo 20% ali plačilo s 3 čeki, brez obresti.

KUHINJE

– Gorenje, Svea, Marles – 30-33% gotovinski popust

SVETILA

– 10% gotovinski popust ali plačilo s 3 čeki, brez obresti.

Čestitamo ob občinskem prazniku!

metalka
TRGOVINA
Trgovina za ljudi s posebnimi merili

ALP sport ŠPORTNA TRGOVINA SERVIS ŠPORTNE OPREME

KAMNIK
Perovo 27, tel. 812-936
Poslovno trgovski center ob obvoznici

V športni trgovini vam nudimo:

- gorska kolesa SCOTT, RUDY PROJECT, ESPERIA in dodatno opremo
- opremo za pohodništvo – NAHRBTNIKE INVICTA, KARRIMOR, SALOMON, TREKKING ČEVLJE NORTHLAND, SALOMON, SCARPA
- športno konfekcijo OXBOW, CHAMPION, MM
- opremo za tenis in tudi ostale športe, pestro izbiro športnih copat DIADORA, SPALDING
- SERVIS GORSKIH KOLES

V SERVISU ŠPORTNE OPREME VAM NA ELEKTRONSKEM NAPENJALCU NAPNEMO TENIŠKI LOPAR S KVALITETNIMI STRUNAMI.

SE PRIPOROČAMO!

KUPON VELJA ZA FORUM IN FORMAT

ŠOLSKE POTREBŠČINE -10% ALI NA 3 ČEKE

HIP-DUPUCA LJUBLJANSKA 12A 812-989

NE VELJA ZA UC-BENIK

+ KNJIGARNA IN PAPIRNICA

Forum

- ZVEZKI (od cenelih do Papirusovih)
- TORBE (od enostavnih do Benettonovih)
- COPATI (iz blaga ali usnja)
- PISALA (JOLLY), PUŠČICE, ...

Lahko se odločite za plačilo na tri čeke, v JULIJU pa prinosniku tega OGLASA-KUPONA priznamo 10% popust za plačilo z gotovino!

VEČ ZA ISTI DENAR

OGLAS-KUPON

Cenjani občani!

Obveščamo Vas, da smo ponovno odprli tradicionalno SLASČICARNO »LENČEK«, v KOMENDI, Krekova 10

Na razpolago so Vam slaščice vseh vrst, sladoledi, sadne kupe, kava, alkoholne in brezalkoholne osvežilne pijače.

Obiščite nas ter nam zaupajte Vaše skrite sladke želje, katere Vam bomo skušali izpolniti.

Sprejemamo naročila za pecivo in torte vseh vrst.
Telefon: 061/841-291.

SE PRIPOROČAMO

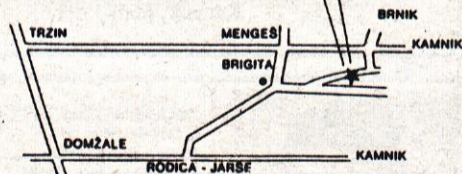
Janez Lenček
slaščičarski in kuharski mojster

STOB, d.o.o.

TRGOVINA
Z GRADBENIM MATERIALOM
Domžale, Ljubljanska 51
tel. 711-415

PO KONKURENČNIH CENAH
IMAMO NA ZALOGI
VSE VRSTE
GRADBENEGA MATERIALA.

TRGOVINA COF
V MENGŠU
NA KERSNIKOVI 27
tel. 739-580

RAZPRODAJA KVALITETNE
POLETNE KONFEKCIJE.
POPUSTI OD 20 do 30 %.

NUDIMO: bodye, kopalke, pajke, ženske obleke, mikice, srajce, viskozne hlače, kratke hlače in še...

Pridite in se prepričajte o ugodnih cenah!

★ Moška svilena srajca 1990 SIT 1660 SIT
★ Strech obleka 2480 SIT 1840 SIT
★ Otroški komplet 1390 SIT 1070 SIT

Pričakujemo vas vsak dan od 9. do 12. ure
in od 14. do 19. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

TRGOVINA

Gregorčičeva
ul. 2, Jarše

– nasproti tovarne Induplati
tel.: 061/721-225, tel./fax: 061/831-167

VAM PO NAJUGODNEJŠIH CENAH NUDI

- gradbeni les
- les, primeren za mizarska dela – zračno suh
- iverne plošče, vseh dimenzij in kvalitet – po naročilu
- odpadni material za kurjavo

POSEBNE UGODNOSTI

- dobava takoj
- gradbeni les pripravimo tudi najzahtevnejšim kupcem
- količinski popusti pri plačilu ivernih plošč (3%-7%)
- pri takojšnjem plačilu nad 150.000,00 SIT nudimo 3% popust
- plačila s čeki
- pri večjih količinah možnost dostave

OBIŠČITE NAS, NE BO VAM ŽALI!

DEŽURSTVA ŽIVILSKIH TRGOVIN

Cenjene stranke obveščamo, da so vse naše trgovine odprte vsako soboto do 13. ure, nato pa do 19. ure le dežurne.

sobota, od 7. do 19. ure nedelja, od 8. do 11. ure

24. 7. 93 – METKA, ŠMARCA	25. 7. 93 – METKA
31. 7. 93 – MARKET KRANJSKA, DUPLICA	1. 8. 93 – MARKET KRANJSKA
7. 8. 93 – ZAPRICE, MOSTE	8. 8. 93 – ZAPRICE
14. 8. 93 – BAKOVNIK, KOMENDA, STRANJE, EMONA	15. 8. 93 – VNEBOVZETJE BAKOVNIK
21. 8. 93 – MERCATOR ŠMARCA	21. 8. 93 – MERCATOR
28. 8. 93 – NEVLJE, DUPLICA	29. 8. 93 – NEVLJE
4. 9. 93 – METKA, MOSTE	5. 9. 93 METKA
11. 9. 93 – MARKET KRANJSKA, KOMENDA	12. 9. 93 MARKET KRANJSKA

KAMNIŠKI OBČAN – Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik.
Predsednica časopisnega sveta Breda Podbreznik-Vukmir. Uredniški odbor Dušan Lipovec, Vera Mejač, Bojan Pollak, Matic Romšak, Stane Simšič, Ivana Skamen in Franc Svetelj. Glavni in odgovorni urednik Matic Romšak. Lektorica Tina Romšak.
Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.
Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.200 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1 (občina), tel. 831-311. Žiro račun: Bistrica, d.o.o., 50140-603-53872.
Rokopisov in in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO – Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.